

УПРАВНИ СУД

БИЛТЕН
СУДСКЕ ПРАКСЕ

бр. 4

intermex
Software & Communication
Београд, 2014

БИЛТЕН СУДСКЕ ПРАКСЕ УПРАВНОГ СУДА

ПРИРЕЂИВАЧ: За приређивача:	Управни суд Јелена Ивановић, председник Управног суда
ИЗДАВАЧ: За издавача:	Intermex , Београд, Булевар војводе Мишића 37/II Љиљана Миланковић-Васовић, директор
ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:	Стево Ђурановић, судија Управног суда
ЗАМЕНИК ГЛАВНОГ И ОДГОВОРНОГ УРЕДНИКА:	Ружа Урошевић, судија Управног суда
РЕДАКЦИЈСКИ ОДБОР:	Живана Ђукановић, Томислав Медвед, Љиљана Петровић, Др Јадранка Ињац, Мирјана Тафра Мирков, судије Управног суда
ТЕХНИЧКИ СЕКРЕТАР:	Зорана Брајовић, судски саветник
ПРЕЛОМ, КОРЕКТУРА И ДИЗАЈН:	Intermex , Београд
ШТАМПАРИЈА:	" DIS Public ", Београд

Београд, 2014

Свако копирање, умножавање, објављивање и дистрибуирање целине или делова текста из ове публикације представља повреду ауторског права и кривично дело (сходно одредбама чл. 215.-217. Закона о ауторском и сродним правима, и чл. 198.-202. Кривичног законика).

Коришћење делова текста из овог Билтена дозвољено је сходно ауторском праву и уз сагласност издавача.

САДРЖАЈ

УВОДНА РЕЧ	
Јелена Ивановић, председник Управног суда	5
СЕДНИЦА СВИХ СУДИЈА	
Извештај о раду Управног суда за 2013. годину	9
Шестомесечни извештај о раду Управног суда по материјама за период од 01. јануара 2014 до 30. јуна 2014. годину	25
Годишњи распоред послова Управног суда за 2014. годину	47
ПРАВНИ СТАВОВИ	57
ЗАКЉУЧЦИ	91
СЕНТЕНЦЕ	
ПРОЦЕСНО ПРАВО	97
Надлежност Управног суда	97
Накнада трошкова управног спора	99
Извршење пресуде Управног суда	100
Укидање решења по основу службеног надзора	103
Надлежност суда за заштиту права неизабраног судије за прекршаје	106
Апсолутна ненадлежност Управног суда	108
Продужење службених рокова	110
Надлежност за одлучивање о уступању послова из програма мера ветеринарске заштите	111

Надлежност за одлучивање о избору и изгласавању неповерења председнику синдиката	113
МАТЕРИЈАЛНО ПРАВО	115
Ослобађање од пореза на пренос апсолутних права	115
Поништај решења о изузимању из поседа непокретности више сукорисника	117
Измена правоснажног решења о признавању права на пензију након уплате доприноса	118
Поништај решења о експропријацији	121
Право на додатак на плату за додатно оптерећење на раду	123
Посебан стаж по основу рођења трећег детета	125
Надлежност за одлучивање по захтеву рехабилитованог лица	127
Право на пореско ослобођење купцу првог стана	131
Прикупљање информација у пореском поступку	132
Купци у поступку приватизације.....	136
Средство обезбеђења наплате у поступку одлучивања о одлагању плаћања пореског дуга	138
Мировање радног односа пореског службеника	140
Право на додатак на приправност	144
РЕФЕРАТИ	147
<i>Ружа Урошевић, судија Управног суда</i> Управно-судска заштита у примени Закона о отклањању последича поплава у Републици Србији	149
<i>Ана Ковачевић, саветник Управног суда</i> Новчано кажњавање у управном спору	159

Поштовани читаоци,

Имајући у виду улогу и значај судске праксе, кључна начела и стратешке циљеве Националне стратегије реформе правосуђа 2013-2018. године, редакцијски одбор Билтена судске праксе Управног суда, је у овом издању издвојио актуелна правна схватања, утврђене правне ставове и сентенце Управног суда, која су настала као резултат препознавања спорних правних питања у пракси и потребе да се на институционални начин отклони ризик неједнаког поступања.

Јединствена и доследна примена правних схватања, утврђених правних ставова и сентенци Управног суда има за циљ да допринесе јачању квалитета судске заштите у управном спору, једнакост грађана пред судом и надлежним органима и уједначавању судске праксе, чиме ће се повећати степен правне сигурности, законитост у раду и успостављању начела владавине права.

Публиковањем Билтена судске праксе Управног суда омогућава се примена начела јавности у раду суда и истовремено доприноси лакшем разумевању правних норми у пракси, кроз јасну и образложену одлуку што је предуслов остваривања стандарда права на правично суђење.

Уверена сам да ће садржај овог Билтена бити користан како грађанима о чијим се правима и интересима одлучује у управном поступку и управном спору, органима који о њима одлучују, тако и стручној јавности.

**ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ СУДА
Судија Јелена Ивановић**

СЕДНИЦА СВИХ СУДИЈА

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УПРАВНИ СУД

Су III-20 1/14

Дана: 13.01.2014. године

Београд

На основу члана 52. Закона о уређењу судова ("Сл. гласник РС", бр. 116/08, 104/09, 101/10, 101/2011 и 101/2013) и члана 6, 7. и 44. Судског пословника ("Сл. гласник РС", бр. 110/09, 70/2011, 19/12 и 89/2013) председник суда сачинио је

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ УПРАВНОГ СУДА
ПО МАТЕРИЈАМА ЗА ПЕРИОД
од 01. јануара 2013. године до 31. децембра 2013. године**

Статистички подаци о укупним резултатима рада суда су следећи:

- Укупан број предмета у раду суда је 43.265 предмета;
- Број примљених предмета је 21.756;
- Број новопримљених предмета је 21.396;
- Савладавање прилива 84,01 %
- Просечан број предмета у раду по судији је 925,48 предмета;
- Просечан број решених предмета по судији је 61,54 предмета;
- Процент решених предмета у односу на укупан број предмета 42,24%
- Просечан прилив предмета по судији је 73,25 предмета;
- Укупан број решених предмета је 18.277 предмета;
- Укупан број нерешених предмета у раду суда је 24.988 предмета;

Статистички подаци о резултатима рада суда по материјама

У материја - суд је на почетку 2013. године имао 20.910 нерешених предмета, у току године је примио 20.628, од чега нових 20.424 предмета, те је у у овом периоду имао укупно у раду 41.538 предмета. Током године укупно је решено 17.137 предмета, од чега мериторно 16.959, а на други начин 178 предмета. У овој материји суд је на почетку године имао 577 нерешених старих предмета. У току године решено је 2.546 старих предмета, нерешених старих предмета (према датуму иницијалног акта) на крају периода је остало 1.785. У овој материји поступало је 27 судија.

Ур материја - суд је на почетку године имао 162 нерешених предмета, у посматраном периоду примио је 332 предмета, од чега су 331 нових предмета, те је у 2013. години било укупно у раду 494 предмета. Укупно је решено 339 предмета, од чега мериторно 263, а на други начин 76 предмета. Почетком 2013. године суд је имао 7 нерешених старих предмета. У току године решено је 25 старих, нерешених старих предмета на крају периода је остало 11. У овој материји поступало је 26 судија.

Уи материја - суд је на почетку године имао 110 нерешених предмета, примљено је 163 предмета, те је укупно у раду имао 273 предмета. Током посматраног периода укупно је решено 137 предмета, од чега мериторно 126, а на други начин 11. У овој материји суд је имао нерешено на почетку године 4 стара предмета. У току године решено је 12 старих предмета, а на крају године је остало нерешено 17 старих предмета. У овој материји поступало је 27 судија.

Уо материја - суд је на почетку 2013. године имао 6 нерешених предмета, примио је 81 предмет, те је укупно у раду било 87 предмета. Укупно је решено 80 предмета мериторно. Суд није имао старих предмета. У овој материји је поступало 10 судија.

Ув материја - суд је на почетку 2013. године имао 56 нерешених предмета, током године је примљено 256 предмета, те је укупно у раду било 312 предмета. Током године, укупно је решено 214 предмета, од чега мериторно 207, а на други начин 7 предмета. У току године решено је 3 стара предмета, на крају године није остало нерешених старих предмета. У овој материји поступало је 7 судија.

Уп материја - суд је на почетку 2013. године имао 244 предмета, у 2013. години је примљено 152 предмет, те је укупно у раду било 396 предмета. Укупно је решено 225 предмета, од чега мериторно 217, а на други начин 8. Почетком 2013. године суд је имао 3 нерешена стара предмета. У току године решено је 33 старих предмета, нерешених старих предмета на крају периода је остало 16. У овој материји поступало је 25 судија.

**Просечан месечни број предмета у раду по судији
у 2013. години**

У – 903,74 предмета;	Уо – 0,7 предмета;
Ур – 5,96 предмета;	Ув – 14 предмета;
Уи – 5,04 предмета;	Уп – 6,84 предмета;

**Просечан број месечно решених предмета по судији
у 2013. години**

У – 57,7 предмета;	Уо – 0,73 предмета;
Ур – 1,19 предмета;	Ув – 2,78 предмета;
Уи – 0,46 предмета;	Уп – 0,82 предмета;

**Просечан месечни прилив предмета по судији
у 2013. години**

У – 69,45 предмета;	Уо – 0,74 предмета;
Ур – 1,16 предмета;	Ув – 3,32 предмета;
Уи – 0,55 предмета;	Уп – 0,55 предмета;

У Управном суду је било 173 предмета разматраних по захтеву за преиспитивање судске одлуке, од чега је 157 одлука Управног суда потврђено од стране Врховног касационог суда, 3 одлуке су преиначене, а 13 одлука је укинута и предмети враћени на поновни поступак.

АНАЛИЗА

У извештајној 2013. години Управни суд је у односу на претходну 2012. годину исказао боље резултате, што се види из статистичких података о укупним резултатима, посебно имајући у виду да је у току 2013. године радио са знатно мањим бројем судија од систематизованог и са увећаним приливом.

Управни суд је у току 2013. године примио 21.756 предмета, што је за 2.153 предмета више у односу на претходну годину.

У 2013. години месечни прилив предмета по судији износи 73,25 предмета, што је за 7,25 предмета месечно више у односу на претходну годину.

Управни суд је у току 2013. године савладао прилив са 84,01%, што је у односу на претходну годину више за 3,37%.

Просечан број решених предмета по судији је 61,54 предмета месечно, што је за 8,32 предмета по судији месечно више у односу на претходну годину.

Укупан број решених предмета је 18.277, што је за 2.470 предмета више у односу на претходну годину.

У раду суда остало је нерешених старих предмета 1.829. То су предмети у којима је иницијални акт поднет у 2010. и 2011. години.

Укупан број нерешених предмета у раду на крају 2013. године је 24.988 предмета.

У 2013. години суд је у свим материјама имао 43.265 предмета у раду што је за 5.949 предмета више у односу на претходну годину.

У Управном суду је до 16. септембра 2013. године поступало 27 судија од 37 судија колико је на тај дан било прописано Одлуком Високог савета судства од 11.05.2010. године. Од 2010. до 2013. године знатан број судија је престао да врши функцију због одласка у пензију, смрти или одласка на другу функцију, односно послове. Притом је од средине априла 2011. године један судија упућен у Врховни касациони суд. У току 2013. године извршен је избор 9 судија Управног суда од којих је троје ступило на функцију 26.08.2013. године, и преосталих шест 25.11.2013. године.

Одлуком Народне скупштине Републике Србије од 31.10.2013. године извршен је избор председника Управног суда на мандат од 4 године. Председник суда је извршио примопредају дана 08.11.2013. године.

На основу стања затеченог у Управном суду, након ступања на функцију председника и на основу овлашћења из члана 34. и 52. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС" бр. 116/08 ... 101/11) и члана 12. Судског пословника ("Службени гласник РС" бр. 110/09 ... 89/13), полазећи од смернице број 5.3.6 Националне стратегије реформе правосуђа ("Сл. гласник РС", број 57/13 од 03.07.2013. године) која прописује формулисање и спровођење јединственог програма решавања старих предмета уз уважавање уједначавања броја предмета по судији, успостављање система перманентног хоризонталног трансфера и релокације судија, затим чињенице да је у Управном суду постојала изразита неуједначеност броја предмета по судијама у одељењима као и неуједначеност броја предмета по судији између седишта и одељења, као и тога да је било неопходно формирати већа и дати у рад предмете судијама који су ступили на функцију 25.11.2013. године, председник суда је донео Одлуку о измени и допуни Програма решавања старих предмета Су I-2 223/13 од 04.12.2013. године, Измену и допуњу Годишњег распореда послова Управног суда за 2013. годину Су I-2 224/13 од 04.12.2013. године и Годишњи распоред послова Управног суда за 2014. годину Су I-2 225/13 од 04.12.2013. године.

Ради уједначавања броја предмета у раду по судији у седишту и одељењима Управног суда, а у циљу ефикасног функционисања суда, на шта је Врховни касациони суд више пута указивао у својим извештајима о редовним обиласцима Управног суда, Изменом и допуном годишњег распореда послова у Управном суду за 2013. годину Су I-2 224/13 од 04.12.2013. године, измењен је број судија које су поступале у седишту и одељењима Управног суда тако да у седишту суда поступа 16 судија, у Одељењу Управног суда у Новом Саду 10 судија, у Одељењу Управног суда у Крагујевцу 5 судија и Одељењу Управног суда у Нишу 4 судије и формирана су већа.

Одлуком Високог савета судства о броју судија у судовима од 05.12.2013. године, повећан је број судија Управног суда на 41 са председником суда. Расписивање конкурса и избор четворо судија Управног суда очекује се почетком 2014. године.

I

Највећи број предмета у раду Управног суда чине предмети из "У" материје, којих је суд на почетку 2013. године имао укупно 20.910. У извештајном периоду је примио 20.628, од чега нових 20.424 предмета, па је у извештајном периоду укупно у раду било 41.538 "У" предмета.

Укупно је решено 17.137 предмета, од чега мериторно 16.959, а на други начин 178 предмета. У овој материји суд је на почетку године имао 577 нерешених старих предмета. У току године решено је 2.546 старих предмета, нерешених старих предмета (према датуму иницијалног акта) на крају периода је остало 1.785.

II

Прерасподела предмета у складу са Одлуком о расподели предмета од 05.12.2013. године започета је у току децембра 2013. године и довршена почетком јануара 2014. године.

III

Управни суд поступа и у предметима заштите изборног права који се воде у оквиру "Уж" уписника. На почетку 2013. године било је нерешених 21 предмет. Примљен је 141 предмет. Укупно у раду је било 162 предмета. Решено је 143 предмета, од чега 135 мериторно и 8 на други начин. У току 2013. године одржани су локални избори у општинама: Костолац, Бач, Зајечар, Земун, Вождовац, Врбас, Ковин, Житиште, Озаци и Бачка Топола, у којим предметима заштите изборног права је поступао Управни суд.

IV

У току 2013. године примљено је укупно 522 притужбе, које су заведене у уписник Су VI, и 1861 ургенција, које су заведене у Су VIII. На све притужбе и ургенције у законском року је одговорено надлежним органима и странкама.

V

У овом извештајном периоду примљено је и одговорено на укупно 115 захтева за приступ информацијама од јавног значаја.

VI

У току 2013. године одржано је укупно 12 Седница свих судија на којима су разматрани извештаји о раду, проблеми у функционисању рада суда, спорна правна питања и заузимани правни ставови и 3 Свечане седнице.

VII

Врховни касациони суд извршио је 24.05.2013. године, ванредну контролу и 12.06.2013. редовну контролу рада Управног суда и у свом Извештају од 17.06.2013. године констатовао да је у контролисаном периоду просечно решено по судији 56,3 предмета, те да судије поред пресуђења раде и на сопственом стручном усавршавању, а да се у Припремном одељењу и у Одељењу судске праксе послови обављају у свему ажурно и сагласно Судском пословнику, због чега нема потребе за налагањем посебних мера у контроли.

VIII

У циљу омогућавања грађанима приступа суду и упознавања са организацијом и радом суда од новембра 2013. године пуштена је у рад нова интернет презентација Управног суда. У оквиру интернет презентације грађанима ће бити омогућен увид у више хиљада анонимизираних одлука, ставова и сентенци Управног суда, а првих неколико стотина планирано је за крај децембра 2013. године, али је због техничких сметњи одложено за почетак 2014. године.

IX

У току 2013. објављен је Билтен Управног суда број 3 и у току је израда Билтена Управног суда број 4.

X

**СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ И ОБУКА СУДИЈА
И СУДСКОГ ОСОБЉА**

**- Извештај о учешћу и присуствовању судија и судског особља
Управног суда семинарима, студијским посетама, конференцијама,
радионицама и обукама у 2013. години**

1. Радионица – "Примена Закона о телекомуникацији у поступцима Управног суда", у Правосудној академији у Улици Карађорђевој 48, дана 28. и 29. јануара 2013. године, организована у сарадњи са Таџек - инструментом Европске Комисије и Министарством трговине и телекомуникација Републике Србије. Дводневној радионици су присуствовале судије и саветници Управног суда.

2. Семинар на тему: "Право на становање и заштита мањина: међународноправни и домаћи правни оквир" у хотелу Балкан 22. и 23. фебруара 2013. године, у организацији Правосудне академије, Савета Европе и Европског центра за права Рома. Семинару су испред Управног суда присуствовали судија Обрад Андрић, судија Јасминка Вукашиновић, саветник Маја Панић, саветник Тајјана Попара и виши судијски сарадник Љубо Ергић.

3. Презентација годишњих резултата USAID - "Пројекат за реформу правосуђа и одговорну власт" (JRGA)

Канцеларија за европске интеграције, Владе Републике Србије, је у сарадњи са USAID - "Пројекат за реформу правосуђа и одговорну власт" (JRGA) организовала 26. фебруара 2013. године, у својим просторијама које се налазе у Немањина 34, у Београду, презентацију годишњих резултата у оквиру Пројекта за реформу правосуђа и одговорну власт (JRGA), којој су испред Управног суда присуствовале Данијела Дупор, секретар Суда и Драгана Васић, саветник за међународну сарадњу.

4. Центар за либерално-демократске студије и Правосудна академија уз подршку Европске банке за обнову и развој организовали су "Семинар економског образовања судија у области заштите конкуренције" за судије и судијске помоћнике Управног суда. Семинаром је обухва-

ћено више области и предавања подељених у временском интервалу од априла до краја октобра према утврђеном распореду. Предавачи на семинару су били проф. Борис Беговић и гостујући предавачи из земаља у региону. Семинару су присуствовали судије и саветници Управног суда. На крају семинара свим полазницима су обезбеђени сертификати.

5. Министарство правде и државне управе и OEBS "Мисија у Србији" организовали су 20. и 21. марта 2013. године, у Београду, Палата "Србија", Булевар Михаила Пупина 2, **Јавну расправу о радној верзији Националне стратегије реформе правосуђа** на којој је учешће испред Управног суда узела судија Слађана Бојовић, вршилац функције председника суда.

6. Регионална конференција: "Права избеглица (Западни Балкан)" организована у сарадњи са Правосудном академијом, у Скопљу у Републици Македонији, у периоду од 10. до 12. априла уз подршку **Taieх-а**. Регионалној конференцији су присуствовали заменик вршиоца функције председника, судија Живана Ђукановић, судија Зорица Китановић, судија Ружа Урошевић, судија Љиљана Максимовић и судија Љиљана Јевтић. У оквиру презентације судије Управног суда су представиле право азиланата и избеглица у Републици Србији.

7. Јавна расправа о радној верзији "Националне Стратегије реформе правосуђа"

Министарство правде и државне управе је уз подршку OEBS (Организација за европску безбедност и сарадњу-Мисија у Србији) организовало 22. маја 2013. године, у Београду, у Палати "Србија", Булевар Михаила Пупина 2, јавну расправу о радној верзији "Националне стратегије реформе правосуђа", на којој је испред Управног суда учешће узела вршилац функције председника Суда, судија Слађана Бојовић.

8. Семинар на тему: **"Поступак за добијање статуса избеглице – међународни и домаћи стандарди"** организован у Правосудној академији у сарадњи са UHNCR-ом и Београдским центром за људска права дана 24.05.2013. године. Семинару су присуствовале судије Управног суда и то: заменик в.ф. председника Управног суда судија Живана Ђукановић, судија Ружа Урошевић, судија Љиљана Максимовић и судија Љиљана Јевтић.

9. Округли сто: "Представљање и дискусија о нацрту Закона о општем у правном поступку"

Министарство правде и државне управе организовало је 3. јуна 2013. године, у Београду, "Палата Србије", Булевар Михајла Пупина 2, Округли сто: "Представљање и дискусија о нацрту Закона о општем у правном поступку", којем је испред Управног суда присуствовала судија Невена Милојчић и судија Јелена Ивановић као члан радне групе.

10. Радни састанак са консултантима Мисије OEBS-а одржан је у Управном суду 14.06.2013. године. Састанку су присуствовали судија Невена Милојчић и заменик вршиоца функције председника Управног суда, судија Живана Ђукановић у вези пројекта: Административна правда у изборним споровима у Републици Србији.

11. USAID - JRGA пројекат за реформу правосуђа организовао је програм обуке за судије и судијске помоћнике под називом: "**Нова законодавна решења у закону о јавним набавкама**", који је одржан у више термина и то: за одељење Управног суда у Нишу (07.06.2013.), у Крагујевцу (14.06.2013.), у Новом саду (21.06.2013.) и у седишту суда у Београду (04. и 05.07.2013.). Програму обуке су присуствовати судије и саветници Управног суда. Предавачи су били судије Управног суда - Стево Ђурановић и Ружа Урошевић.

12. Семинар под називом: "Порез на додату вредност", у организацији Правосудне академије и Немачке фондације за међународно-правну сарадњу (IRZ), је одржан 16.09.2013. године у просторијама Правосудне академије у Београду, Улица Карађорђева број 48 са почетком у 9 часова. Предавачи су били: судија Управног суда Невена Милојчић и асистент на Правном факултету Универзитета у Београду, мр Светислав Костић. Семинару су присуствовале судије и судијски помоћници Управног суда.

13. Београд, 16.09.2013.

Министарство правде и државне управе је, уз подршку Светске банке (Вишедонаторски поверенички фонд за подршку сектору правосуђа) и USAID - "**Пројекат за реформу правосуђа и одговорну власт JRGA**" организовало 16. септембра 2013. године, у Београду, у Великој сали, Апела-

ционог суда, Немањина 9, јавну расправу о радној верзији Закона о посредовању у решавању спорова, на којој је испред Управног суда учешће узела вршилац функције председника Суда, судија Слађана Бојовић.

14. Стручно саветовање у Сарајеву на тему: "Одвојено управно правосуђе"

Центар за јавно право и Центар за едукацију судија и тужилаца у Федерацији Босне и Херцеговине организовали су 25. септембра 2013. године, у Сарајеву, у просторијама Центра за едукацију судија и тужилаца, стручно саветовање судија и тужилаца у Федерацији Босне и Херцеговине под називом "Одвојено управно правосуђе", којем су присуствовали бројни правници из региона, а на којем је учешће испред Управног суда узела судија Јелена Ивановић, као предавач са рефератом под називом "Спор пуне јурисдикције у управно-судској пракси Републике Србије".

15. Годишње саветовање судија Републике Србије "Судијски дани 2013"

Врховни касациони суд организовао је у Врњачкој Бањи у периоду од 6-9. октобра 2013. године, Годишње саветовање судија Републике Србије "Судијски дани 2013" са темама: "Правосуђе данас", "Закони и њихова примена" и "Актуелна спорна питања у судској пракси".

Годишње саветовање судија Републике Србије "Судијски дани 2013", свечано је отворио судија Драгомир Милојевић, вршилац функције председника Врховног касационог суда и председник Високог савета судства, који је у уводном излагању посебно истакао да свакако морамо да покушамо да дамо одговор на питање како ће судство да одговори на изазове и постављене циљеве реформом, јер је сигуран да је успешно спроведена реформа правосуђа је и сигуран пут ка европским интеграцијама. Изнео је мишљење да се сигурна гаранција у том погледу може наћи само у једном добро организованом и моћном судству, а да судства не може бити без моћних судија, моћних и по својим личним особинама – интелектуалним, моралним и стручним – и по својим службеним прерогативима, личне и стварне природе, а судије би, по природи и значају послова које врше, требало да буду кардинали државне администрације.

Рад саветовања био је организован у четири секције: кривична, грађанска, управна и прекршајна. Судије су излагале реферате, дискутовале о изложеним рефератима, а судије Врховног касационог суда су одговарале на правна питања судија нижестепених судова.

У Великој сали хотела "Звезда" 8. октобра 2013. године, на Управној секцији изложени су реферати судија и саветника Управног суда: "Повреда права на суђење у разумном року у управном поступку и управном спору" – судије Руже Урошевић; "Правни карактер обавештења код ванредних правних средстава у управном поступку" – судије Јелене Ивановић; "Новине у Закону о јавним набавкама" – судије Стева Ђурановића; "Стамбена зграда и органи управљања стамбеном зградом као странке у управном спору" – судије Павела Јонаша, судије Управног суда; "Остваривање права на азил након доношења новог Закона о азилу" – судије Зорице Китановић; "Правне последице поништаја решења о престанку радног односа нераспоређеног државног службеника у управном поступку и управном спору" – саветника Биљане Шундерић и "Поступање управних органа у извршењу одлука Управног суда" – саветника Љиљане Петровић.

Саветовању су присуствовали судија Слађана Бојовић, вршилац функције председника Управног суда, судије Живана Ђукановић и Зорица Китановић, заменици вршиоца функције председника Управног суда, као и судије Управног суда: Јелена Ивановић, Ружа Урошевић, Љиљана Јевтић Љиљана Максимовић, Стево Ђурановић, Павел Јонаш, Јасминка Вукашиновић и Обрад Андрић, секретар Управног суда Данијела Дупор, портпарол Управног суда Милка Бабић, као и саветници Управног суда: Маријана Тафра Мирков, Александра Гвозденовић, Биљана Шундерић, Љиљана Петровић, Татјана Попара, Тија Бошковић и Снежана Вујачић, Мира Стевић Капус.

16. Програм рада под називом: "Спречавање злостављања на раду" обухвата стручно усавршавање за судије, судијске помоћнике и све запослене у Управном суду. Семинар је организован уз подршку и сарадњу са JRGА пројектом (USAID). Судије, судијски помоћници и сви запослени у Управном суду ће бити подељени у више група према следећим терминима:

- за седиште суда: 04, 12. и 18. новембар са почетком у 11 часова;
- за одељење Управног суда у Новом Саду: 14. новембар са почетком у 11 часова;

- за одељење Управног суда у Нишу: 22. новембар са почетком у 11 часова;

- за одељење Управног суда у Крагујевцу: 28. новембар са почетком у 11 часова.

17. Семинар: "Патентно право ЕУ"

Правосудна академија, у сарадњи са Европским центром за судије и правнике (ЕИРА) организовала је 5. и 6. новембра 2013. године, у Београду, Карађорђева 48, дводневни семинар на тему: "Патентно право ЕУ" за судије, судијске помоћнике, заменике јавног тужиоца и њихове помоћнике. Семинару су испред Управног суда присуствовали: судија Обрад Андрић, судија Весна Лазаревић, судија Душица Маринковић, судија Јасминка Вукашиновић, судија Гордана Гајић Салзбергер, судија Јелена Тишма Јовановић, саветник Мирјана Савић и саветник Снежана Вујачић.

18. Округли сто "Решавање изборних спорова у Републици Србији"

Канцеларија за демократске институције и људска права при ОЕБС (ОДИНР), Мисија ОЕБС у Србији и Национални демократски институт заједнички су организовали 6. новембра 2013. године, у Београду, у хотелу "Метропол", округли сто под називом "Решавање изборних спорова у Републици Србији". Округлом столу су присуствовале: судија Јелена Ивановић, председник Управног суда и судија Живана Ђукановић, судија Управног суда.

19. Средином новембра месеца 2013. године пуштена је у рад нова интернет презентације Управног суда реализована у оквиру пројекта USAID-а.

20. 13-17. децембра 2013. године у оквиру **Копачичке школе природног права** учешће је испред Управног суда узела председник Управног суда, судија Јелена Ивановић.

21. Београд, 22.11.2013.

"Подршка судству у Србији у примени Европске конвенције о људским правима"

Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић присуствовала је свечаној конференцији поводом обележавања почетка пројекта "По-

дршка судству у Србији у примени Европске конвенције о људским правима", која је 22. новембра одржана у Београду у Палати "Србија" и обратила се учесницима конференције подржавајући пројекат Савета Европе.

Скupu су се, између осталих, обратили амбасадор Краљевине Норвешке у Србији, Њ.Е. Нилс Рагнар Камсваг, шефица канцеларије Савета Европе у Београду, г-ђа Антје Ротхемунд, министар правде државне управе, г-дин Никола Селаковић, председник Врховног касационог суда, судија Драгомир Милојевић, заменик председника Уставног суда, судија др Марија Драшкић, судија Европског суда за људска права, изабран испред Србије, г-дин Драгољуб Поповић, директор Правосудне академије, г-дин Ненад Вујић и други.

Циљеви пројекта Савета Европе су унапређење капацитета судија и судијских помоћника у циљу осигурања доследне примене Европске конвенције о људским правима у судовима и усклађивања суске праксе. Пројекат финансира Краљевина Норвешка, а партнери пројекта су Уставни суд, Врховни касациони суд, Управни суд, апелациони судови у Београду, Крагујевцу, Нишу и Новом Саду и Правосудна академија.

Поред председника суда, конференцији су испред Управног суда присуствовали судија Биљана Тамбурковски Баковић, судија Гордана Цакула, судија Јасминка Вукашиновић, портпарол Милка Бабић и саветник за међународну сарадњу Драгана Васић.

22. Семинар - "Политика и право конкуренције"

Правосудна академија је организовала у сарадњи са Немачком организацијом за међународну сарадњу - ГИЗ (GIZ), 29. и 30. новембра 2013. године у Ечкој, дводневни семинар под називом: **"Политика и право конкуренције"**. Семинару су из Управног суда присуствовали: судија Ружа Урошевић судија Зорица Китановић, судија Весна Даниловић, секретар Суда Данијела Дупор, портпарол Суда Милка Бабић, као и саветници Суда: Вукица Латиновић, Михајло Ралић, Тија Бошковић, Татјана Попара и Љубо Ергић.

23. "Функционалне анализе правосуђа у Србији"

Високи савет судства, Државно веће тужилаца и Министарство правде и државне управе у сарадњи са Мултидонаторским фондом за подршку реформе правосуђа у Србији који администрира Светска банка, по-

чели су са радом на изради "Функционалне анализе правосуђа у Србији". Конференцији, која је одржана тим поводом 16. децембра 2013. године, присуствовала је председник Управног суда, судија Јелена Ивановић.

24. децембра 2013. године у Палати Србија организован је пријем поводом званичног почетка преговора о приступању Републике Србије Европској унији. Пријему је испред Управног суда присуствовао заменик председника Управног суда, судија Жељко Шкорић.

ХИ

ФИНАНСИЈСКО И МАТЕРИЈАЛНО ПОСЛОВАЊЕ

- Су IV-31 2/13 ЈН-1 Јавна набавка мале вредности за набавку горива,
- Су IV-28 25/13 ЈН-2 Јавна набавка за набавку персоналних рачунара и штампача,
- Су IV-28 26/13 ЈН-3 Јавна набавка мале вредности за набавку оригиналних тонера-кетрица,

ХП

ЗАКЉУЧАК

Имајући у виду све напред наведено, а посебно: чињеницу да је у току извештајног периода функцију обављао знатно мањи број судија од систематизованог; да је у суду постојао огроман заостатак нерешених предмета као последица Одлуке о броју судија у судовима из 2009. године која је прописивала једнак број судија (по 4) у одељењима иако је прилив по одељењима и у односу на седиште био различит; повећање прилива у свим материјама у току извештајног периода; тежину предмета за решавање и њихов значај за заштиту грађана, а посебно чињеницу да Управни суд одлучује о заштити изборног права, што подразумева приправност, прековремени рад судија и запослених и да су у 2013. години одржани локални избори у десет јединица локалне самоуправе, може се закључити да су према подацима из овог Извештаја, судије и запослени Управног суда у 2013. години уложили значајне напоре што је резултирало решавањем ве-

ликог броја предмета. При томе је посебна пажња посвећена едукацији судија и запослених и учешћу на многим стручним скуповима.

За брже и квалитетније решавање постојећег заостатка предмета, а самим тим и омогућавање грађанима приступа суду, суђења у разумном року и ефикасније заштите грађана, значајна је чињеница да је у 2013. години: изабрано 9 судија и председник Управног суда; Високи савет судства је Изменом одлуке о броју судија у судовима повећао укупан број судија на 41 са председником суда (за 3 судија) и извршио прераспodelу постојећег броја судија у одељењима и седишту; извршена је Измена Годишњег распореда послова Управног суда за 2013. годину и Програма решавања старих предмета за 2013. годину, којима је извршен хоризонтални трансфер и релокација судија из седишта у одељења Управног суда, као и уједначавање предмета по судији и у децембру 2013. године донета је Одлука о расподели предмета. Ефекти напред наведених активности моћи ће да буду предмет анализе у наредном периоду.

За ефикасан и квалитетан рад овог суда неопходно је минимум 50 судија па је нужно и даље вршити анализу елемената који утичу на утврђење стварно потребног броја извршилаца. Даљим проширењем систематизације створила би се основа за формирање двостепеног управног судства које је прописано као један од основних циљева Националне стратегије правосуђа у периоду 2013. - 2018. године.

**Председник Управног суда
Судија Јелена Ивановић**

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
Су Ш 20 19/14
Дана: 11.07.2014.године
Београд

На основу члана 52. Закона о уређењу судова ("Сл. гласник РС", бр. 116/08, 104/09, 101/10, 101/2011 и 101/2013) и члана 6, 7. и члана 44. Судског пословника ("Сл. гласник РС" бр. 110/09, 70/2011, 19/12 и 89/2013) председник суда сачинио је

**ШЕСТОМЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ УПРАВНОГ СУДА
ПО МАТЕРИЈАМА ЗА ПЕРИОД
од 01. јануара 2014. године до 30. јуна 2014. године**

Статистички подаци о укупним резултатима рада суда су следећи:

- укупан број предмета у раду суда је 34.432 предмета;
- укупан број нерешених предмета на почетку извештајног периода био је 24.988;
- број примљених предмета је 9.444;
- укупан број решених предмета је 10.960 предмета;
- укупан број решених старих предмета према датуму иницијалног акта је 3.173, што чини 28,95% од укупног броја решених предмета;
- мериторно је решено 10.811 предмета, што чини 98,64% од укупног броја решених предмета;
- укупан број нерешених предмета на крају извештајног периода 23.472;
- број нерешених старих предмета према датуму иницијалног акта 1.251;

- савладавање је прилива 116,05 %;
- проценат решених предмета у односу на укупан број предмета 31,83 %;
- укупан квалитет у односу на укупан број решених 99,91%;
- просечан прилив предмета по судији је 44,97 предмета;
- просечан број решених предмета по судији је 52,19 предмета;
- просечан број предмета у раду по судији на крају извештајног периода је 670,63 предмета;
- просечан број старих предмета према датуму пријема у суду по судији је 34,66%;

Статистички подаци о резултатима рада суда по материјама

"У" материја - суд је на почетку 2014. године имао 24.401 нерешен предмет, у току првих шест месеци текуће године је примио 8.825, од чега нових 7.797 предмета, те је у у овом периоду имао укупно у раду 33.226 предмета. Током извештајног периода укупно је решено 10.425 предмета, од чега мериторно 10.341, а на други начин 84 предмета. У овој материји суд је на почетку извештајног периода имао 1.785 нерешених старих предмета. У току извештајног периода решено је 3.105 старих предмета према датуму иницијалног акта, на крају остало је 1.236 нерешених старих предмета према датуму иницијалног акта. У овој материји поступало је 35 судија.

"Ур" материја - суд је на почетку 2014. године имао 155 нерешених предмета, у извештајном периоду примио је 89 предмета, те је у првих шест месеци текуће године било укупно у раду 244 предмета. Укупно је решено 126 предмета, од чега мериторно 82, а на други начин 44 предмета. Почетком 2014. године суд је имао 11 нерешених старих предмета. У току посматраног периода решено је 14 старих старих предмета према датуму иницијалног акта, на крају остао је нерешен 1 стари предмет према датуму иницијалног акта. У овој материји поступало је 35 судија.

"Уи" материја - суд је на почетку 2014. године имао 136 нерешених предмета, примљено је 100 предмета, те је укупно у раду имао 236 предмета. Током посматраног периода укупно је решено 98 предмета, од чега мериторно 92, а на други начин 6. У овој материји суд је имао нерешених предмета према датуму иницијалног акта.

шено на почетку 2014. године 17 старих предмета према датуму иницијалног акта. У току извештајног периода решено је 24 старих предмета, а на крају остала су нерешена 4 стара предмета према датуму иницијалног акта. У овој материји поступало је 35 судија.

"Уо" материја - суд је на почетку 2014. године имао 7 нерешених предмета, примио је 49 предмета, те је укупно у раду било 56 предмета. Укупно је решено 55 предмета мериторно. Суд није имао старих предмета. У овој материји је поступало 25 судија.

"Ув" материја - суд је на почетку 2014. године имао 98 нерешених предмета, током посматраног периода је примљено 229 предмета, те је укупно у раду било 327 предмета. Током посматраног периода, укупно је решено 96 предмета, од чега мериторно 93, а на други начин 3 предмета. У овој материји суд није имао старих предмета. У овој материји поступало је 7 судија.

"Уп" материја - суд је на почетку 2014. године имао 171 нерешени предмет, примљено је 112 предмета, те је укупно у раду имао 283 предмета. Током посматраног периода укупно је решено 105 предмета, од чега мериторно 102, а на други начин 3. У овој материји суд је имао нерешено на почетку 2014. године 16 старих предмета. У току извештајног периода решено је 29 старих предмета, а на крају је остало нерешено 9 старих предмета. У овој материји поступало је 35 судија.

**Просечан месечни прилив предмета по судији
у периоду од 01.01. до 30.06.2014. године**

"У" – 42,02 предмета;	"Уо" – 0,33 предмета;
"Ур" – 0,42 предмета;	"Ув" – 5,45 предмета;
"Уи" – 0,48 предмета;	"Уп" – 0,53 предмета;

**Просечан месечни број предмета у раду по судији
на крају извештајног периода**

"У" – 651,46 предмета;	"Уо" – 0,04 предмета;
"Ур" – 3,37 предмета;	"Ув" – 33,00 предмета;
"Уи" – 3,94 предмета;	"Уп" – 5,09 предмета;

**Просечан број месечно решених предмета по судији
у периоду од 01.01. до 30.06.2014. године**

"У" – 49,64 предмета;	"Уо" – 0,37 предмета;
"Ур" – 0,60 предмета;	"Ув" – 2,29 предмета;
"Уи" – 0,47 предмета;	"Уп" – 0,50 предмета;

У Управном суду је било 54 предмета разматраних по захтеву за преиспитивање судске одлуке, од чега су 44 одлуке Управног суда потврђене од стране Врховног касационог суда, 1 одлука је преиначена, а 9 одлука је укинута и предмети враћени на поновни поступак, чиме је остварен укупан квалитет од 99,91%.

АНАЛИЗА

I

Ради уједначавања броја предмета у раду по судији у седишту и одељењима Управног суда, а у циљу ефикасног функционисања суда, председник суда је донео Годишњи распоред послова Управног суда за 2014. годину Су I-2 225/13 од 04.12.2013. године којим је извршио релокацију судија које су поступале у седишту и одељењима Управног суда тако да у седишту суда поступа 16 судија, у Одељењу Управног суда у Новом Саду 10 судија, у Одељењу Управног суда у Крагујевцу 5 судија и Одељењу Управног суда у Нишу 4 судије. Одлуком о расподели предмета Су I-2 232/13 од 05.12.2013. године, извршена је прерасподела предмета у периоду од средине децембра 2013. до почетка јануара 2014. године, на који начин је уједначен број предмета у раду по судији у седишту и одељењима суда, тако да су судије Управног суда у јануару 2014. године имале у раду по 700 предмета.

Имајући у виду да је на дан 31.12.2013. године број старих предмета у Управном суду био 1.829 и то са иницијалним актом из 2010. године 6 предмета, иницијалним актом из 2011. године 1.823 предмета, председник суда је у циљу благовременог обављања послова у суду у складу са Јединственим програмом решавања старих предмета у Републици Србији Врховног касационог суда, Законом о уређењу судова и Законом о судијама, Судским пословником, као и поштовања рокова прописаних законима, донео Програм решавања старих предмета за 2014. годину Су I-2

11/14 од 21.01.2014. године. Кроз реализацију Програма решавања старих предмета за 2014. годину предузете су мере и технике које су имале за циљ решавање старих предмета и спречавање њиховог настанка и то: стари предмети добили су приоритетни значај и решавали су се по хронолошком реду завођења; идентификоване су групе царинских предмета са иницијалним актом из 2011. и 2012. године, по тужиоцу и туженом органу и задужена судска већа за израду одлука у најстаријим предметима сваке групе ради ефикаснијег решавања осталих предмета у групи; формиран је тим за смањење броја старих предмета који је пратио спровођење овог програма и предузимао мере за његово благовремено извршавање и расправљао о проблемима у решавању старих предмета према утврђеној динамици решавања старих предмета; управитељ писарнице водио је посебну евиденцију о кретању најстаријих и старих предмета и председнику суда достављао извештаје почетком радне недеље, док је члановима тима једном месечно, на крају тромесечја, достављао извештај о старим предметима за суд и по судији, а по потреби и списак старих предмета. Такође, писарница суда је сваком судији појединачно, путем службене електронске поште, према извештајним кварталима, који су предвиђени Јединственим програмом решавања старих предмета, достављала списак старих предмета по хронолошком реду, укључујући број предмета, тужиоца, туженог, основ спора, датум када је предмет заведен у суду и датум иницијалног акта.

Председник суда је са председницима већа одржавала редовне колегијуме сваког другог понедељка у месецу ради анализе резултата спровођења Програма решавања старих предмета за 2014. годину и о томе је састављан записник.

Спроведене мере и технике у оквиру Програма решавања старих предмета дале су значајне резултате у решавању старих предмета и убрзања судског поступка, имајући у виду да је у извештајном периоду решено 10.960 предмета, од чега 3.173 старих предмета, што представља 28,95 % од укупног броја решених предмета, тако да на дан 30.06.2014. године број старих предмета према датуму иницијалног акта у Управном суду износи 1.251 и то: 3 предмета са иницијалним актом из 2010. године, 84 предмета са иницијалним актом из 2011. године и 1.164 предмета са иницијалним актом из 2012. године.

II

Предмети у управном спору који се сматрају хитним су предмети у којима је посебним законом одређено хитно поступање или су прописани кратки рокови за поступање суда. У зависности од наведеног Управни суд на предмете у којима одлучује ставља ознаку "нарочито хитно", "хитно" или "радни спор". Нарочито хитни и хитни предмети су: заштита изборног права; измена у бирачком списку; захтев за одлагање извршења управног акта; престанак и потврђивање мандата одборника; заштита права осуђених током издржавања казне затвора (престаје надлежност Управног суда 01.09.2014. године); заштита конкуренције; информације од јавног значаја и заштиту података о личности; враћање одузете имовине и обештећење; радни спор; пензијски; инвалидски; социјалне новчане накнаде; старатељство. Предмети који носе ознаку "нарочито хитно" износе се у рад, након завођења, судији известиоцу ради давања налога за хитно спровођење претходног поступка и предузимања свих мера за доношење одлуке у прописаном року. Остали предмети са ознаком "хитно" и "радни спор" се након завођења износе Припремном одељењу, које је дужно да спроведе претходни поступак без одлагања. У извештајном периоду 01.01.2014. до 30.06.2014. године примљено је укупно 425 предмета са ознаком "нарочито хитно", 3.376 предмета са ознаком "хитно" и 838 предмета са ознаком "радни спор".

III

Највећи број предмета у раду Управног суда чине предмети из "У" материје, којих је на почетку 2014. године било укупно 24.401, у периоду од 01.01.2014. до 30.06.2014. године примљено је 8.825, од чега нових 7.797 предмета, тако да је укупно у раду у "У" материји 33.226 предмета.

Укупно је решено 10.425 предмета, од чега мериторно 10.341, а на други начин 84 предмета. У овој материји суд је на почетку године имао 1.785 нерешених старих предмета. У току године решено је 3.105 старих предмета, а на крају је остало 1.236 нерешених старих предмета према датуму иницијалног акта.

IV

Управни суд поступа и у предметима заштите изборног права који се воде у оквиру "Уж" уписника. На почетку 2014. године било је нерешених 19 предмета, примљено је 38 предмета, тако да је укупно у раду је

било 57 предмета. Решено је 53 предмета, од чега 44 мериторно и 9 на други начин. У току 2014. године одржани су парламентарни избори за народне посланике Народне Скупштине Републике Србије, избори за одборнике Скупштине Града Београда, избори за одборнике Скупштине општине Пећинци, избори за одборнике Скупштине општине Неготин, избори за одборнике Скупштине општине Аранђеловац и избори за одборнике Скупштине општине Бор.

V

Имајући у виду да је одредбом чл. 23. Закона о управним споровима прописано да суд може одложити извршење коначног управног акта до доношења судске одлуке или изузетно и пре подношења тужбе, захтеви за одлагање извршења коначног управног акта заводе се у уписник "У" или "Уо". У извештајном периоду од 01.01.2014. до 30.06.2014. године у Управном суду је примљено укупно 351 захтева за одлагање и то:

- "У" уписник 296 захтева;
- "Уо" уписник 55 захтев.

VI

У 2014. години у седишту и одељењима Управног суда заказано је укупно 866 усмених јавних расправа. У извештајном периоду 01.01.2014. до 30.06.2014. године заказано је 791, а одржано 495 усмених јавних расправа.

VII

Управни суд је од 01.01.2014. до 30.06.2014. године одржао укупно 7 Седница свих судија на којима је разматрао извештаје о раду, проблеме у функционисању рада суда, разматрао спорна правна питања и узимао правне ставове и закључке. У извештајном периоду на 44. и 46. Седници свих судија, утврђено је 12 правних ставова и 2 закључка који су након седнице и верификовани. Такође, у наведеном периоду усвојено је 12 правних схватања изражених у пресудама овога суда (сентенце).

У току је израда новог броја Билтена судске праксе Управног суда.

VIII

Годишњим распоредом послова Управног суда за 2014. годину Су I-2 225/13 од 04.12.2013. године, одређено је да се Одељење судске праксе организује у седишту Управног суда. За судије Одељења судске праксе одређени су судија Душанка Марјановић, председник Одељења, судија Гордана Цакула, заменик председника Одељења, судија Живана Ђукановић, судија Деса Симић и судија Љиљана Петровић и шест судијских помоћника.

У Одељењу судске праксе воде се општи и посебан регистар судске праксе. У општем регистру судске праксе евидентирају се одлуке Уставног суда и Европског суда за људска права које се односе на управну материју и одлуке Врховног касационог суда донете по ванредним правним средствима против одлука Управног суда. У посебном регистру судске праксе евидентирају се утврђени правни ставови, усвојена правна схватања изражена у пресудама овога суда (сентенце) и закључци.

Судијама и судијским помоћницима достављају се путем службеног e-maila :

- прописи од значаја за рад Управног суда који се објављују у Службеном гласнику;
- одлуке Врховног касационог суда које се односе на управну материју;
- одлуке Уставног суда које се односе на управну и грађанску материју;
- одлуке Европског суда за људска права које се односе на управну материју;
- сентенце, приговоре на сентенце, обавештења да на сентенце није било приговора, као и обавештења о повлачењу сентенце или приговора;
- достављају верификовани правни ставови.

Изабране одлуке овога суда од стране Одељења судске праксе, а нарочито оне од интереса за јавност, као и правни ставови и сентенце, објављују се анонимизиране на званичној интернет презентацији суда у оквиру наслова "судска пракса".

Седница Одељења судске праксе одржава се редовно сваког другог понедељка у месецу, на којој се води записник, док се састанак председника Одељења, заменика председника Одељења и судијских помоћни-

ка, који су распоређени у Одељењу судске праксе, одржава сваког понедељка.

На седници и састанцима Одељења судске праксе расправљају се спорна питања, утврђују се и припремају предлози о питањима из судске праксе који се износе на седници свих судија ради заузимања одређеног става у циљу уједначавања судске праксе.

Председник суда је преко Припремног одељења и Одељења судске праксе вршио идентификацију групе предмета према тужиоцу и туженом органу и задуживао судска већа за израду "пилот" одлука ради ефикаснијег решавања осталих предмета у групи. На тај начин идентификовано је: 254 царинска предмета из 2011. и 2012. године, од ког броја је укупно решено 247 предмета, а у току је поступање по издатим пожурницама у предметима по основу спора: враћање имовине и обештећења, информације од јавног значаја, заштита података о личности, јавне набавке и предметима у којима је тужени Републичка радиодифузна агенција из 2011. и 2012. године.

У Одељењу судске праксе Управног суда, у извештајном периоду поступало је 6 судијских помоћника који су:

- у јануару 2014. године прегледали 1.051 предмет, док је остало непрегледано укупно 86 предмета;

- у фебруару 2014. године, прегледали 1.625 предмета, док је остало непрегледано укупно 24 предмета;

- у марту 2014. године, прегледали 1.662 предмета, док је остало непрегледано укупно 73 предмета;

- у априлу 2014. године, прегледали 2.259 предмета, док је остало непрегледано укупно 139 предмета;

- у мају 2014. године, прегледали 2.686 предмета, док је остало непрегледано укупно 147 предмета;

- у јуну 2014. године, прегледали 3.161 предмет, док је остало непрегледано укупно 28 предмета;

IX

Годишњим распоредом послова Управног суда за 2014. годину Су I-2 225/13 од 04.12.2013. године, одређено је да се Припремно одељење организује у седишту Управног суда, за судије Припремног одељења од-

ређени су судија Стево Ђурановић, надзорни судија, судија Ружа Урошевић, заменик надзорног судије и шест судијских помоћника.

Крајем 2013. и почетком 2014. године, извршена је анализа функционисања Припремног одељења Суда. Ова анализа се односила на преглед дотадашњег функционисања овог одељења и из ње су произашле конкретне мере, које су се односиле на стварање процесних услова за доношење мериторне одлуке. Стога је рад у Припремном одељењу претпоставио свеобухватну контролу предмета и у оквиру тога отклањање свих процесних недостатака тужбе, контролу приспелих списа предмета достављених уз одговор на тужбу туженог органа, обезбеђивање услова за учешће трећих, заинтересованих лица у управном спору, израду аката – налога за доставу списа, налога за уређење тужбе и праћење поступања по овим налозима. Као квалитативна новина, пред ово Одељење стављен је и задатак да изради нацрт одлуке о одбачају тужбе и о томе обавести поступајућег судију у конкретном предмету.

Упоредо са овим поступањем уочено је да се рад у Припремном одељењу може побољшати и учинити ефикаснијим, реорганизацијом поступања кретања предмета у оквиру суда, тако да су два административна радника директно везана за поступања у Припремном одељењу, чиме се избегло непотребно задржавање предмета у писарници.

Ради остваривања циљева и ефикасног рада Припремног одељења, поднети су и реализовани захтеви за изменама и допунама програма САПС, како би се кретање предмета у Управном суду могло евидентирати на бржи и ефикаснији начин и омогућити аутоматизовану израду аката који су типског карактера.

На тај начин извршен је унос формулара у САПС, и то: обрасци – достава тужбе на одговор туженом и заинтересованом лицу, заказивање расправа, наплате судске таксе и сл., као и типска решења – налог за уређење тужбе и решења о одбачају тужбе. Затим, омогућена је функција групних (масовних) операција за групни пријем односно групне операције кретања. Саветницима у припремном одељењу омогућена је функција уноса заинтересованог лица.

Поред изнетог, израђено је упуство о новинама у функционисању програма САПС и поступања са електронским документом, а обука запослених и саветника је у току.

У Припремном одељењу Управног суда, у извештајном периоду поступало је укупно судијских помоћника и то:

- у јануару 2014. године, поступало је 5 судијских помоћника који су са уписника примили укупно 1.722 предмета, урадили укупно 740, примили из већа 762, урадили 422 предмета;

- у фебруару 2014. године, поступало је 5 судијских помоћника који су са уписника примили укупно 1.335 предмета, урадили укупно 993, примили из већа 708, урадили 598 предмета;

- у марту 2014. године, поступало је 8 судијских помоћника који су са уписника примили укупно 1.934 предмета, урадили укупно 3.128, примили из већа 1.464, урадили 1.278 предмета;

- у априлу 2014. године, поступало је 7 судијских помоћника који су са уписника примили укупно 2.249 предмета, урадили укупно 2.161, примили из већа 2.517, урадили 1.997 предмета;

- у мају 2014. године, поступало је 6 судијских помоћника који су са уписника примили укупно 1.571 предмета, урадили укупно 2.022, примили из већа 2.481, урадили 2.461 предмета;

- у јуну 2014. године, поступало је 7 судијских помоћника који су са уписника примили укупно 1.022 предмета, урадили укупно 1.038, примили из већа 1.092, урадили 1.112 предмета.

X

У периоду од 01.01.2014. до 30.06.2014. године примљено је укупно 258 притужби на рад суда, које су заведене у уписник Су VI, и 1227 ургенција, које су заведене у Су VIII. На све притужбе и ургенције у законском року је одговорено надлежним органима и странкама.

XI

У овом извештајном периоду примљено је и одговорено на укупно 61 захтев за приступ информацијама од јавног значаја, и 1 захтев за заштиту података о личности. На све захтеве одговорено је у законском року.

XII

Специјализовано веће за управну материју Грађанског одељења Врховног Касационог суда извршило је редовну контролу рада Управног суда и одржало састанак са судијама овог суда дана 02.07.2014. године.

XIII

Председник Управног суда је на основу члана 52. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 116/08, 104/09, 101/10, 101/11 и 101/2013), члана 57.-61. Судског пословника ("Службени гласник РС", бр. 110/09, 70/11, 19/12 и 89/2013) и одредби Комуникационе стратегије Високог савета судстава 2013. године, донео План за повећање поверења јавности у рад суда Су I - 1 19/14-2 од 21.03.2014. године.

XIV

ДАН ОТВОРЕНИХ ВРАТА ЗА УЧЕНИКЕ ЕКОНОМСКО-ТРГОВИНСКЕ ШКОЛЕ, ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ПРАВНИ ТЕХНИЧАР ИЗ ШАПЦА

Управни суд је 10.06.2014. године, у складу са Планом за повећање поверења јавности у рад суда, организовао "Дан отворених врата" за ученике Економско-трговинске школе, образовни профил правни техничар из Шапца.

Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, је у уводном обраћању изразила задовољство поводом наведене посете и захвалила ученицима на израженом интересовању да се непосредно упознају са начином рада Управног суда, организацијом, надлежношћу, предметом управног спора, правилима поступка и одлукама које суд доноси. Нагласила је важност организовања оваквог вида сарадње са образовним установама и грађанима у циљу разумевања природе управног спора, унапређења информисаности, приближавања правде грађанима и јачању поверења шире јавности у рад суда, што ће истовремено допринети и развоју кључних начела Националне стратегије реформе правосуђа 2013-2018 и реализацији Комуникационе стратегије Високог савета судства.

Након уводног обраћања, судија Зорица Китановић је једночасовним предавањем упознала ученике са радом суда, предметом управног спора, странкама, покретањем управног спора, претходним поступком, руковође-

њем на усменој јавној расправи, утврђивањем чињеница на расправи, судским одлукама и ванредним правним средствима и одговарала на питања ученика, након чега је позвала све присутне да присуствују расправама које су тога дана биле заказане. На крају планиране посете, Слободан Шолајић, систем администратор суда, упознао је ученике са коришћењем софтвера за управљање предметима и садржајима у судовима (САПС), базом судске праксе и званичном интернет презентацијом Управног суда.

Сви посетиоци добили су по један примерак публикације "Заштита права грађана пред Управним судом - Водич за грађане", брошуре "Сазнајте више о поступку пред Управним судом" као и по један примерак одабраних анонимизираних одлука овога суда.

XV

Председник Управног суда је донео Програм стручног усавршавања и обуке судија и судског особља Су I-8 8/14 од 03.02.2014. године. У циљу остваривања права на стручно усавршавање и обуку судија и судског особља на основу извршене анализе потреба и предлога судија и судијских помоћника сачињен је Програм стручног усавршавања и обуке судија и судских помоћника за 2014. годину. У програму су садржане актуелне теме (области) и интересовања судија и судијских помоћника које су значајне за њихов рад и правилно поступање, а које би кроз програм едукације у значајној мери унапредили ефикасност рада суда.

У извештајном периоду суд је у сарадњи са Правосудном академијом организовао обуке на тему: Право на поштовање приватног и породичног живота (чл. 6. и 8. Европске конвенције о људским правима); Заштита података о личности и Заштита изборног права.

XVI

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ И ОБУКА СУДИЈА И СУДИЈСКИХ ПОМОЋНИКА, ДОГАЂАЈИ И САСТАНЦИ НА КОЈИМА СУ ПРИСУСТВОВАЛИ ПРЕДСЕДНИК СУДА, СУДИЈЕ И ЗАПОСЛЕНИ

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић састала се са г-ђом Карин Вагнер, шефицом Одсека за демократску владавину у оквиру Организације за Европску безбедност и сарадњу - Мисија у Србији (ОЕБС), дана 17. јануара 2014. године у седишту Управног суда, у Бео-

граду. Представници мисије OEBS-а су изразили задовољство поводом наведене посете и интересовање за сарадњу и подршку у стручном усавршавању судија и судијских помоћника Управног суда.

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић и заменик председника Одељења судске праксе, судија Гордана Џакула присуствовали су првом састанку управног одбора Пројекта Савета Европе под називом: "Подршка судству у Србији у примени Европске Конвенције о људским правима", који је одржан дана 21. јануара 2014. у Београду, у Аеро клубу. Председник суда, судија Ивановић, том приликом обратила се учесницима и истакла да учешће у Пројекту пружа оквир за размену мишљења и искуства стручњака из региона, ради бољег суштинског разматрања и тражења решења у погледу јачања правног система државе и враћања поверења грађана да ће њихова Уставом и законом зајемчена људска и мањинска права бити на адекватан начин заштићена. На крају обраћања, судија Ивановић је нагласила да је уверена да се заједничким напорима, ангажовањем свих расположивих капацитета, нарочито усклађивањем судске праксе домаћих судова са праксом Европског суда за људска права могу поставити стандарди и смернице, које ће омогућити квалитетнији и ефикаснији рад правосуђа. На састанку је такође представљен експертски извештај и нацрт Упитника за све судије и судијске помоћнике судова партнера пројекта, као и радни План пројекта за период јануар-јун 2014. године.

- Судија Стево Турановић присуствовао је радионици под називом: "Презентација хоризонталног скрининга антикорупцијског законодавства", која је одржана 30. јануара 2014. године у Палати Србија, у Београду, у организацији Министарства правде и државне управе и ПЛАК пројекта у сарадњи са Делегацијом Европске Уније у Србији. Задатак пројекта је да унапреди систем хармонизације националног законодавства са правом ЕУ, пружи подршку и спровођење за припрему закона који се усклађују са правним тековинама ЕУ путем адвокатних механизма за примену закона и подзаконских аката.

- Судије Управног суда, Зорица Китановић, Љиљана Јевтић и Љиљана Максимовић, састале су се 11. фебруара 2014. године у Београду, у Палати Србија са представницима Експертске мисије Европске Уније у области азила. Тема састанка је била процена стања у Републици Србији након састанка билатералног скрининга у Бриселу за поглавља 23. "Правосуђе и основна права" и 24. "Правда, слобода и безбедност".

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић и заменици председника Управног суда, судија Душица Маринковић и судија Жељко Шкорић састали су се 13. фебруара 2014. године, у просторијама Управног суда са представницима експертске Мисије Европске комисије за област владавине права, г-дином Маурицијом Салустром и г-дином Френком Рихтером. Општи циљеви Мисије су процена развоја кључних аспеката владавине права у Србији након претходне експертске мисије спроведене у марту 2013. године, са посебним освртом на прикупљање додатних информација, које ће помоћи у припремању скрининг извештаја Европске комисије везано за поглавља 23. "Правосуђе и основна права" и 24. "Правда, слобода и безбедност".

- Саветник за међународну сарадњу Драгана Васић присуствовала је Годишњем састанку поводом представљања резултата спроведених у оквиру USAID "Пројекта за реформу правосуђа и одговорну власт (JRGА)", одржаном 26. фебруара 2014. године, у Београду, у просторијама Канцеларије за европске интеграције.

- Судија Биљана Тамбурковски Баковић и портпарол Управног суда Милка Бабић присуствовале су IX Европском правном политичком форуму под називом: "Слободан приступ информацијама од јавног значаја и Закон о заштити података о личности: како осигурати транспарентност правосуђа и других институција?", који је одржан у 28. фебруара 2014. године у Хотелу "Метропол", у Београду. Форум је организован уз подршку ГИЗ Пројекта за правну реформу у Србији у сарадњи са Канцеларијом Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и Независним удружењем новинара Србије. Тема форума била су питања о унапређењу постојећег законодавног оквира у области заштите података о личности, као и остваривање права на слободан приступ информацијама од јавног значаја.

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, састала се 06. марта 2014. године са амбасадором Борисом Фрлцом, шефом Ограничене посматрачке мисије OEBS/ODIHR и правним аналитичарима мисије, који су задужени за праћење предстојећих изборних радњи, састанак је одржан у седишту Управног суда, у Београду.

Тема састанка биле су активности везане за поступање Управног суда у заштити изборног права а поводом ванредних парламентарних из-

бора и избора за одборнике Скупштине града Београда, као и редовних избора за одборнике у четири општине у Србији, расписаних за 16. март 2014. године. Том приликом председник суда, судија Јелена Ивановић, је истакла да је Управни суд у току целог изборног процеса увео дежурства у свим организационим јединицама укључујући и пријемни шалтер који је припреман 24 часа сваког радног дана, суботом и недељом и предузео све неопходне мере, које имају за циљ благовремено поступање по жалбама поднетим овом суду у току изборних радњи.

Након избора, одржаних 16. марта 2014. године, председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, састала се са правним аналитичарима посматрачке мисије OEBS/ODIHR, који су истакли да су задовољни поступком спровођења избора и навели неколико општих препорука, које се односе на поступак спровођења изборних радњи и поступак заштите изборног права. Представници мисије захвалили су се председнику суда на релевантним подацима, док је г-ђа Ивановић изразила задовољство поводом наведене посете.

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић и заменик председника судске праксе, судија Гордана Џакула, присуствовале су састанку на тему: "Обавезе и одговорности Врховног касационог суда у поступку уједначавања судске праксе и припремама за примену одредаба чланова 8а-8в Закона о уређењу судова, о заштити права на суђење у разумном року", који је одржан 27. марта 2014. године у Београду, у хотелу "Метропол". Циљ састанка је успостављање механизма за уједначавање судске праксе, као и упознавање са применом одредаба о заштити права на суђење у разумном року. Састанак је организован у сарадњи Врховног касационог суда и USAID "Програма поделе власти".

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, присуствовала је конференцији поводом "Дана конкуренције", на којој је обележено осам година постојања и рада Комисије за заштиту конкуренције, а која је одржана дана 07. априла 2014. године у Београду, у Палати Србија.

- Судије и судијски помоћници Управног суда присуствовали су програму обуке на тему: "Закон о заштити података о личности", који је организован у априлу 2014. године, у оквиру USAID "Пројекта за реформу правосуђа и одговорну власт". Судија Управног суда, Биљана Тамбурковски Баковић, у свом излагању дала је приказ Закона о заштити подата-

ка о личности и судске праксе Управног суда и Уставног суда у поступању по предметима у вези са заштитом података о личности. Предавачи Благо Недић и Урош Мишљеновић из организације "Партнери за демократске промене - Србија" дали приказ судске праксе прекршајних судова у нашој земљи и праксе Европског суда за људска права у овој области. У оквиру програма обуке израђена је публикација за све учеснике под називом: "Приручник за судије Управног суда за примену Закона о заштити података о личности".

- Заменик председника Управног суда, судија Душица Маринковић и заменик председника Одељења судске праксе, судија Гордана Цакула присуствовале су састанку на тему: "Припреме за примену одредаба Закона о уређењу судова, о заштити права на суђење у разумном року" који је одржан дана 24. априла 2014. године у Београду, у хотелу "Метропол". Састанку су, између осталих, присуствовали представници Врховног касационог суда, Привредног апелационог суда, Прекршајног апелационог суда, апелационих и виших судова. Састанак је организован у оквиру USAID "Програма поделе власти".

- Судије и судијски помоћници Управног суда присуствовали су дводневном семинару на тему: "Заштита изборног права", који је одржан у периоду од 25-30. маја 2014. године у Београду, у хотелу "Парк", у организацији OEBS – Мисија у Србији и Правосудне академије. Предавачи на семинару били су проф. др Маријана Пајванчић Универзитета у Новом Саду и др Дејан Миленковић, доцент на Факултету политичких наука Универзитета у Београду.

- Заменик надзорног судије Припремног одељења, судија Ружа Урошевић и судија Радојка Маринковић учествовале су на округлом столу на тему "Заштита конкуренције у Републици Србији" који је одржан у периоду од 30. маја до 01. јуна 2014. године, у Хотелу Оморика, на Тари. Догађај је организован у сарадњи Топличког центра за демократију и људска права, Удружења тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије и Ужичког центра за људска права и демократију.

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, заменик председника Управног суда, судија Душица Маринковић и заменик председника Одељења судске праксе, судија Гордана Цакула, присуствовале су састанку, у просторијама Аеро-клуба, са експертима Савета Европе да-

на 06. јуна 2014. године. Разговарали су на тему везану за право на суђење у разумном року. Састанак је организован у оквиру пројекта Савета Европе "Подршка судству у Србији у примени Европске Конвенције о људским правима".

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, присуствовала је представљању "Приручника за практичну примену Закона о прекршајима, са обрасцима судских одлука" које је одржано дана 11. јуна 2014. године у Београду, у Аероклубу. Скупу су се, између осталих, обратили в.д. директора USAID-а, г-дин Питер Виблер, директор JRGА Пројекта, г-дин Лоренс Ветер, председник Врховног касационог суда, судија Драгомир Милојевић, председник Прекршајног апелационог суда, судија Зоран Пашалић и други, а догађај је организован уз подршку USAID "Пројекта за реформу правосуђа и одговорну власт" (JRGА).

- Судија Весна Даниловић присуствовала је конференцији под називом: "Дан медијације", која је одржана 11. јуна у Београду, у хотелу "Зира" у сарадњи организације "Партнери за демократске промене - Србија" и Singrid Rausing Trust. Циљ конференције је пружање подршке свим медијаторима у промовисању поступка медијације, јачања нових капацитета у решавању спорова, као и ојачавање мреже појединаца и институција које се баве медијацијом ради унапређења примене метода мирног решавања сукоба.

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић и Председник одељења судске праксе, судија Душанка Марјановић, присуствовали су другом састанку Управног одбора Пројекта Савета Европе под називом: "Подршка судству у Србији у примени Европске конвенције о људским правима", који је одржан 24. јуна 2014. године у Београду, у хотелу "IN".

XVII

ФИНАНСИЈСКО И МАТЕРИЈАЛНО ПОСЛОВАЊЕ

Председник Управног суда је на основу члана 55. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", број 116/08... 101/13), члана 22. став 1. Закона о јавним набавкама ("Службени гласник РС", број 124/12), у складу са Правилником о садржини акта којим се ближе уређује поступак јавне набавке унутар наручиоца ("Службени гласник РС", број 106/13) и Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Управном суду Су I-9 6/10 од 28.12.2010. године и Правилником о измени

и допуни Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Управном суду Су I-9 4/13 од 23.05.2013. године председник Управног суда, донео Правилник о ближем уређењу поступка јавних набавки и набавки на које се не примењује Закон о јавним набавкама Су IV-22 48/14 од 05.03.2014. године.

На основу члана 52. Закона о уређењу судова ("Сл. гласник РС", бр. 116/08... 101/13), члана 51. став 5. Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр.124/12) и члана 6. и 7. Судског пословника ("Сл. гласник РС", бр.110/09... 89/13), председник Управног суда донео је План набавки за 2014. годину Су I-1 10/14 од 31.01.2014. године и Одлуку о измени Плана набавки за 2014. годину Су I-1 10/14-1 од 17.04. 2014. године.

Управни суд закључио је уговоре о јавној набавци тонера и то:

- уговор о јавној набавци тонера 1/14, Су IV 28 55/14 од 03.07.2014. године, са понуђачем **AIGO BUSINESS SYSTEM**, којим је извршена набавка рачунарског материјала-тонера Lexmark E260/E260dn/E460/E460dn и E260A11E, 80 комада.

- уговор о јавној набавци тонера 2/14, Су IV 28 56/14 од 02.07.2014. године, са понуђачем **STYLOS DOO**, којим је извршена набавка рачунарског материјала-тонера:

- HP LaserJet 2200/2100/2200 dn	C4096A	5 комада
- HP LaserJet 1000/1000W/1005W/1006/1200/1220/3330	C7115A	5 комада
- HP LaserJet 1010/1015/1020/1022/3030/3055/3052/M139f MFP	Q2612A	40 комада
- HP LaserJet M4555/M4556/enterprise 600M602dn	CE390A	45 комада.

- уговор о јавној набавци тонера 3/14, Су IV 28 57/14 од 03.07.2014. године, са понуђачем **ИНФОРМАТИКА АД**, којим је извршена набавка рачунарског материјала-тонера:

- Lexmark E460/460DN	E460X21	30 комада
- Lexmark MS410dn	50F5H00	60 комада.

Председник суда је у сарадњи за представницима USAID "Пројекта за реформу правосуђа и одговорну власт" спровела опремање Одељења

Управног суда у Новом Саду и Одељења Управног суда у Крагујевцу, имајући у виду да су ова одељења суда била неадекватно и недовољно опремљена за спровођење процеса рада, као и да Законом о буџету Републике Србије за 2014. годину, нису предвиђена потребна средства за ову намену.

У Одељењу Управног суда у Новом Саду извршено је комплетно опремање: суднице; шест судијских кабинета; два саветничка кабинета; кабинета за састанке; дактилобироа; писарнице; на улазу су постављена роло врата и извршена је замена телефонске централе у Одељењу.

У Одељењу Управног суда у Крагујевцу извршено је комплетно опремање: четири судијска кабинета; два саветничка кабинета; дактилобироа и писарнице. Опремање суднице у Одељењу извршено је од стране USAID "Пројекта за реформу правосуђа и одговорну власт" у току 2011. године.

XVIII

ЗАКЉУЧАК

У извештајном периоду од 01.01.-30.06.2014. године примљено је укупно 9.444 предмета од чега нових 8.293, из чега се види да је и даље у овом суду изузетно висок месечни прилив предмета. У истом периоду решено је укупно 10.960 предмета што је за 1.409 предмета више у односу на исти период 2013. године. Од укупног броја решених предмета, решено је 3.173 старих предмета, што је за 1.936 старих предмета више у односу на исти период 2013. године и што представља 28,95 % од укупног броја решених предмета у овом извештајном периоду. У истом периоду просечан број решених предмета по судији износи 52,19, чиме је савладан прилив броја предмета за 116 %, и остварен укупан квалитет рада 99,91%.

На динамику решавања предмета у великој мери је утицао Јединствени програм решавања старих предмета у Републици Србији Врховног касационог суда и у складу са њим спроведене мере и технике у оквиру Програма решавања старих предмета за 2014. годину Су I-2 11/14 од 21.01.2014. године, хоризонтални трансфер и релокација судија Управног суда које су поступале у седишту и одељењима суда у складу са Годишњим распоредом послова Управног суда за 2014. годину Су I-2 225/13 од 04.12.2013. године као и прерасподела предмета у периоду од средине

децембра 2013. до почетка јануара 2014. године, на који начин је уједначен број предмета у раду по судији у седишту и одељењима суда.

Анализом испуњености планираних резултата предвиђених Програмом решавања старих предмета уочен је значајан напредак у успешнијем решавању старих предмета и убрзања судског поступка и поред чињенице да је у већини предмета било неопходно одржавање усмених јавних расправа за чију припрему предмета, пресуђење и израду одлуке је потребно више времена као и поступање по предметима заштите изборног права који по својој природи и израженој сложености материје захтевају одлучивање у врло кратким роковима што подразумева приправност и прековремени рад судија и запослених у суду. На ефикасно поступање суда утицала је и идентификација група предмета према тужиоцу и туженом органу и израда "пилот" одлука ради ефикаснијег решавања осталих предмета у групи. Повећање броја старих предмета са иницијалним актом из 2010. године настало је услед одређеног броја одлука Уставног суда којима се усваја уставна жалба, поништава пресуда Управног суда са налогом за доношење нове одлуке и одређеног броја пресуда Врховног касационог суда којима се захтев за преиспитивање судске одлуке уважава, укида одлука Управног суда и предмет враћа на поновно одлучивање. Међутим, и поред тога Управни суд је у овом извештајном периоду успешно спровео Програм решавања старих предмета, тако да у овом суду на дан 30.06.2014. године, има 1.210 предмета старијих од 2 године, 41 предмет старији од 3 године и нема предмета старијих од 4 године.

Имајући у виду резултате рада овог суда, повећани прилив предмета, разноврсност материје у којој суд поступа, као и уложени напор судија и судијских помоћника у решавању предмета, за ефикаснији и делотворнији рад овог суда, успешно спровођење реформских мера и кључних начела Националне стратегије правосуђа у периоду 2013. - 2018. године, обезбеђивање права грађана на суђење у разумном року, приступ суду под једнаким условима, праћење предвиђене динамике Програма решавања предмета, неопходно је повећање како броја судија Управног суда тако и повећање броја судијских помоћника и осталог судског особља у Управном суду. С тим у вези, потребно је нагласити да је у извештајном периоду Управни суд поступао са 5 судија мање од броја судија који је утврђен Одлуком Високог савета судства ("Службени гласник РС" број 106/2013, 115/2013, 5/2014, 12/2014, 52/2014). У току је конкурс за избор 4 судија

овога суда, док се председник суда захтевом Су V-35 30/14-1 од 12.05.2014. године, обратила Високом савету судства за оглашавање конкурса ради попуње једног упражњеног судијског места, након што је Одлуком Високог савета судства од 04.03.2014.године судија Управног суда, Олга Ђуричић, изабрана за судију Врховног касационог суда. Такође, председник Управног суда обратила се Министарству правде захтевом за повећање броја извршилаца на систематизованим радним местима Су I-9 3/14 од 12.06.2014. године.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ СУДА
Судија Јелена Ивановић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
Су I-2 225/13
Дана: 04.12.2013. године
Београд

На основу одредбе члана 34. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС" бр. 116/08, 104/09, 101/10 и 101/11) и члана 45. - 48. Судског пословника ("Службени гласник РС" бр. 110/09, 70/11, 19/12 И 89/13), по прибављеном мишљењу свих судија, председник Управног суда утврђује

ГОДИШЊИ РАСПОРЕД ПОСЛОВА
УПРАВНОГ СУДА
за 2014. годину

I

СЕДИШТЕ СУДА

Седиште Управног суда налази се у судској згради у ул. Немањина бр. 9 у Београду.

У седишту суда налазе се судска управа, писарница и друге пратеће службе.

Одељења изван седишта суда су у Крагујевцу, Нишу и Новом Саду.

Одељење Управног суда у Крагујевцу налази се у судској згради у Ул. кнеза Михајла бр. 2, Одељење Управног суда у Нишу налази се у судској згради у Ул. војводе Путника бб а Одељење Управног суда у Новом Саду налази се у Бул. Михајла Пупина бр. 6.

У Одељењима изван седишта суда трајно се суди и предузимају друге судске радње у складу са Законом о уређењу судова и Судским пословником.

II

СУДСКА УПРАВА

Пословима судске управе руководи Председник суда, судија Јелена Ивановић,

за првог заменика председника Управног суда одређује се судија Душица Маринковић,

за другог заменика председника Управног суда одређује се судија Жељко Шкорић.

Послове секретара суда обављаће виши саветник Данијела Дупор.

III

СУДСКА ОДЕЉЕЊА

Судије се распоређују ради обављања послова у Припремном одељењу и Одељењу судске праксе.

IV

ПРИПРЕМНО ОДЕЉЕЊЕ

У Припремном одељењу обављају се послови предвиђени одредбом чл. 25. - 32. Закона о управним споровима и чл. 16. Судског пословника.

Припремно одељење се организује у Седишту Управног суда.

За судију који врши надзор над обављањем послова у Припремном одељењу одређује се Стево Ђурановић, а за заменика судија Ружа Урошевић.

Послове у Припремном одељењу ће обављати судијски помоћници и то:

1. Бојана Бајић,
2. Александра Маркићевић,
3. Александра Гвозденовић,
4. Маја Панић,
5. Весна Иконић,
6. Тија Бошковић.

V

ОДЕЉЕЊЕ СУДСКЕ ПРАКСЕ

Одељење судске праксе организује се у Седишту Управног суда.

За судије Одељења судске праксе одређују се:

1. Душанка Марјановић, за председника Одељења судске праксе,
2. Гордана Цакула, за заменика председника Одељења судске праксе,
3. Живана Ђукановић,
4. Деса Симић,
5. Љиљана Петровић.

Поједине послове у овом одељењу ће обављати судијски помоћници и то:

1. Стана Милутиновић,
2. Вукица Латиновић,
3. Зорана Брајовић,
4. Вера Маринковић,
5. Драгица Вранић,
6. Љиљана Петровић.

VI

СУДСКА ВЕЋА У СЕДИШТУ СУДА

1. ВЕЋЕ

1. Душанка Марјановић, председник већа
2. Зорица Китановић, члан
3. Ружа Урошевић, члан

2. ВЕЋЕ

1. Јадранка Ињац, председник већа
2. Весна Лазаревић, члан
3. Јасминка Вукашиновић, члан

3. ВЕЋЕ

1. Гордана Џакула, председник већа
2. Радојка Маринковић, члан

4. ВЕЋЕ

1. Душица Маринковић, председник већа
2. Биљана Шундерић, члан

5. ВЕЋЕ

1. Обрад Андрић, председник већа
2. Слађана Бојовић, члан
3. Весна Даниловић, члан

6. ВЕЋЕ

1. Стево Ђурановић, председник већа
2. Гордана Гајић Салзбергер, члан
3. Гордана Богдановић, члан.

Председника већа замењује први члан истог већа.

Редовна попуна већа до састава од троје и петоро судија вршиће се између 1. и 2. већа, 3. и 4. већа и 5. и 6. већа.

У случају спречености већа које врши попуну већа до састава од троје и петоро судија, попуна ће се вршити између већа чија се попуна врши и већа које је означено редним бројем као прво веће након већа које је одређено за попуну у претходном ставу.

У састав Посебног већа од троје судија одређују се председници већа у Седишту суда:

1. Душанка Марјановић,
2. Јадранка Ињац,
3. Гордана Џакула,
4. Душица Маринковић,
5. Обрад Андрић,
6. Стево Ђурановић.

Судија известилац је истовремено и председник посебног већа у својим предметима.

Председници већа у Седишту суда вршиће Попуну посебног већа од троје судија према редоследу који је утврђен овим Годишњим распоредом послова.

VII

СУДСКА ВЕЋА У ОДЕЉЕЊИМА ИЗВАН СЕДИШТА СУДА

I ОДЕЉЕЊЕ У КРАГУЈЕВЦУ

I-1 ВЕЋЕ

1. Жељко Шкорић, председник већа
2. Павел Јонаш, члан
3. Зоран Рељић, члан

I-2 ВЕЋЕ

1. Љиљана Петровић, председник већа
2. Олга Петровић, члан

Другог члана већа попуњавају судије из Седишта суда у складу са Годишњим распоредом послова почевши од 1. већа.

Председника већа замењује први члан истог већа.

Редовну попуну већа до састава од троје и петоро судија вршиће судије из Седишта суда у складу са Годишњим распоредом послова почевши од 1. већа.

II ОДЕЉЕЊЕ У НИШУ

II-1 ВЕЋЕ

1. Деса Симић, председник већа
2. Драган Јовановић, члан

Другог члана већа попуњава Томислав Медвед.

II-2 ВЕЋЕ

1. Томислав Медвед, председник већа
2. Ненад Стојановић, члан

Другог члана већа попуњава Деса Симић.

Председника већа замењује први члан истог већа.

Редовна попуна већа до састава од троје и петоро судија вршиће се између 1. и 2. већа. У случају спречености већа које врши попуну већа до састава од троје и петоро судија попуну ће вршити судије из Седишта суда у складу са Годишњим распоредом послова почевши од 1. већа.

III ОДЕЉЕЊЕ У НОВОМ САДУ

III-1 ВЕЋЕ

1. Гордана Сукновић Бојација, председник већа
2. Владан Станојев, члан

Другог члана већа попуњава Сузана Гудураш.

III-2 ВЕЋЕ

1. Сузана Гудураш, председник већа
2. Станимирка Лаловић, члан

Другог члана већа попуњава Гордана Сукновић Бојација.

III-3 ВЕЋЕ

1. Живана Ђукановић, председник већа
2. Јелена Тишма Јовановић, члан
3. Љиљана Јевтић, члан.

III-4 ВЕЋЕ

1. Биљана Тамбурковски Баковић, председник већа
2. Љиљана Максимовић, члан
3. Маријана Тафра Мирков, члан.

Председника већа замењује први члан истог већа.

У Одељењу Управног суда у Новом Саду редовна попуна већа до састава од троје и петоро судија вршиће се између 1. и 2. већа, 3. и 4. већа.

У случају спречености већа које врши попуну већа до састава од троје и петоро судија, попуна ће се вршити између већа чија се попуна врши и већа које је означено редним бројем као прво веће након већа које је одређено за попуну у претходном ставу.

VIII

РАСПОРЕЂИВАЊЕ ПРЕДМЕТА

Распоређивање предмета у Седишту суда и судским Одељењима вршиће се у складу са Судским пословником, тако да се обезбеди равномерна оптерећеност судија, по броју предмета, по њиховој старости у односу на дан подношења иницијалног акта, и по другим критеријумима који су предвиђени Судским пословником.

Годишњи распоред послова Управног суда за 2014. годину биће саопштен на Седници свих судија дана 04.12.2013. године и примењиваће се од 01.01.2014. године.

IX

У случају потребе вршиће се измене и допуне овог распореда.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ СУДА
Судија Јелена Ивановић

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

На Годишњи распоред послова судија може изјавити приговор председнику Врховног касационог суда у року од 3 дана од дана саопштавања на Седници свих судија.

ПРАВНИ СТАВОВИ

ПРАВНИ СТАВОВИ

1.

Управни суд није стварно надлежан за решавање по тужби против решења општинског већа о постављењу и разрешењу начелника општинске управе, већ је надлежан Основни суд.

Образложење

У досадашњој пракси Управног суда постоје различите одлуке у предмету разрешења начелника општинске управе. У неким предметима је тужба одбачена са образложењем да се не ради о управном већ о акту пословања, док се у другим предметима Управни суд огласио ненадлежним за поступање у правној ствари разрешења начелника општинске управе и предмет уступао Вишем суду као стварном и месно надлежном са образложењем да се ради, не о спору о законитости коначног управног акта нити коначног појединачног акта из члана 3. и 4. Закона о управним споровима, већ о спору о правима и обавезама из радног односа за који је у смислу одредбе члана 23. став 1. тачка 8. Закона о уређењу судова, надлежан Виши суд.

Из решења Врховног касационог суда Ус 1/2013 од 19.02.2013. године којим је решен сукоб надлежности између Управног суда Одељење у Нишу и Вишег суда у Косовској Митровици произилази да је за поступање у правној ствари која се тиче избора и разрешења од дужности лица у изборном звању у локалној самоуправи (председник Скупштине општине, заменик председника Скупштине општине и чланови Општинског већа), надлежан Управни суд.

Оваквом одлуком остало се при ранијем ставу Врховног суда Србије који је поред става о надлежности суда у управном спору за избор и разрешење лица у изборним звањима имао и став да је за решавање правних ствари постављења односно именована и разрешења постављених односно именованих лица надлежан Општински суд, јер се ради о радно - правној ствари.

Управни суд је изменио праксу да се тужба одбацује када суд нађе у ситуацији да нека правна ствар није управна, а извесно је да је за њу прописана друга судска заштита, тако да се у таквим правним стварима Управни суд оглашава ненадлежним и предмет доставља надлежном суду, уколико је обезбеђења судска заштита, а да се тужба одбацује, само ако судска заштита није обезбеђена.

Међутим, не постоји законски основ ни да ову врсту правне ствари суди Виши суд, имајући у виду да Виши суд по члану 23. став 1. тачка 8. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС" бр. 116/08... 101/11) суди у споровима поводом штрајка; поводом колективних уговора ако спор није решен пред арбитражом; поводом обавезног социјалног осигурања ако није надлежан други суд; поводом матичне евиденције и поводом избора и разрешења органа правних лица ако није надлежан други суд.

Посебно не постоји законски основ да надлежност суда у овим правним стварима везујемо за став који се тиче надлежности за правне ствари постављања и разрешења директора јавних предузећа. Општинска управа је орган локалне самоуправе који се образује као јединствен орган у смислу члана 53. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", бр. 129/07). Јединица локалне самоуправе је правно лице у смислу члана 12. истог закона, али начелник општинске управе није орган правног лица, већ руководилац органа јединице локалне самоуправе.

Одредбом члана 54. став 1. и 2. истог закона, прописано је да општинском управом, као јединственим органом, руководи начелник, а да за њега може бити постављено лице које има завршени правни факултет, положен испит за рад у органима државне управе и најмање пет година радног искуства у струци, при чему члан 55. став 1. и 2. истог закона, дефинише да и када се општинска управа организује у више управа, радом управе руководи начелник као и услови под којима одређено лице може бити постављено за начелника.

Међутим члан 56. овог закона регулише начин постављења и прописује да начелника општинске управе односно управе за поједине области, поставља општинско веће на основу јавног огласа, на пет година. Начелник општинске управе може имати заменика који га замењује у случајевима његове одсутности и спречености да обавља своју дужност. Заменик начелника општинске управе се поставља на исти начин и под истим условима као начелник. Руководиоце организационих јединица у управи распоређује начелник.

Одредбом члана 57. Закона о локалној самоуправи прописано је да начелник за свој рад и рад управе одговора скупштини општине и општинском већу у складу са статутом општине и актом о организацији општинске управе. Одредбом члана 8. и 9. Закона о радним односима у државним органима ("Службени гласник РС", бр. 48/91 ... 23/13) који се примењује на радне односе у јединицама локалне самоуправе до доношења посебног закона, прописано је да се лице прима у радни однос у државном органу: 1) на основу акта о избору односно постављењу на функцију; 2) коначне одлуке функционера који руководи државним органом о јобору између пријављених кандидата; 3) споразума о преузимању запосленог код другог државног органа. Радни однос заснива се даном ступања на снагу лица става 1, овог члана. Ради пријема у радни однос у државном органу објављује се оглас. Одредбом члана 22. став 2. Закона о уређењу судова, прописано је да основни суд у првом степену суди у стамбеним споровима; споровима поводом заснивања, постојања и престанка радног односа; о правима, обавезама и одговорностима из радног односа; о накнади штете коју запослени претрпи на раду или у вези са радом; споровима поводом задовољавања стамбених потреба на основу рада. Поред наведеног, у пракси Врховног суда Србије, у грађанској материји забележен је правни став у погледу правне природе акта о постављењу помоћника начелника Одељења за комунално-стамбене и грађевинске послове, о коме се Грађанско одељење Врховног суда Србије изјаснило кроз решење Рев1 1920/08 од 27.11.2008. године: "Решење о разрешењу послова помоћника начелника Одељења за комунално - стамбене и грађевинске послове на које је тужилац био постављен је радно правни спор за чије решавање у првом степену је стварно надлежан Општински суд"

Нема података да је овакав став измењен.

Имајући све напред наведено у виду, несумњиво је да Управни суд није надлежан у правној ствари постављења из разрешења од дужности начелника општинске управе. Нема законског основа да то буде виши суд, а једини Законски основ за одређивање судске надлежности јесте да се радило о радно - правном статусу за који је надлежан основни суд.

(Правни став утврђен на седници свих судија 27.05.2013. године)

Образложење правног става сачинила
Живана Ђукановић, судија Управног суда

2.

За одлучивање у споровима поводом избора (именовања) и разрешења директора, управног и надзорног одбора јавних предузећа, установа, организација и служби чији је оснивач република или јединица локалне самоуправе стварно је надлежан Виши суд, ако законом није прописана надлежност другог суда.

Образложење

Законом о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 116/08...101/11), прописано је да Виши суд у првом степену, поред осталог, суди у споровима поводом избора и разрешења органа правних лица ако није надлежан други суд (члан 23. став 1. тачка 8.), а да Управни суд суди у управним споровима (члан 29. став 1.).

Одредбама члана 3. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/2009) прописано је да у управном спору суд одлучује о законитости коначних управних аката, осим оних у погледу којих је предвиђена другачија судска заштита (став 1.), коначних појединачних аката којима се решава о праву, обавези или на закону заснованом интересу, у погледу којих у одређеном случају законом није предвиђена другачија судска заштита (став 2.), као и других коначних појединачних аката када је то законом предвиђено. Одредбом члана 4. наведеног закона прописано је да је управни акт, у смислу овог закона, појединачни правни акт којим надлежни орган, непосредном применом прописа, решава о одређеном праву или обавези физичког или правног лица, односно друге странке у управној ствари.

Полазећи од наведених законских одредаба којима је уређено питање надлежности судова, Управни суд налази да спор који је тужилац покренуо против наведеног решења Владе Републике Србије, којим је тужилац разрешен дужности директора Института за јавно здравље Крагујевац, не представља управни спор у смислу цитиране одредбе члана 3. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" бр. 111/09), за чије је решавање у смислу одредбе члана 29. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 116/2008...101/2011), надлежан Управни суд, већ се по оцени Управног суда, ради о акту оснивача здравствене установе, донетом у вршењу оснивачких права, те се у конкретном случају ради о спору за чије је решавање у смислу цитиране одредбе члана 23. став 1.

тачка 8. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", број 116/08 ... 101/11), надлежан Виши суду Београду.

(Правни став утврђен на седници свих судија 14.10.2013. године)

Образложење правног става сачинила:
Живана Ђукановић, судија Управног суда

3.

Понављање поступка по члану 104. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, када надлежни орган новим решењем замени и укине раније решење, које је предмет понављања, подразумева да се странци признаје право из пензијског и инвалидског осигурања почев од дана доношења новог решења.

Образложење

При чињеници да је понављање поступка спроведено на основу члана 104. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, по оцени Суда, тужиоцу припада нов износ старосне пензије утврђен од дана доношења првостепеног решења од 03.03.2011. године, обзиром да је наведеном одредбом закона прописано да на основу података прибављених у ранијем и поновљеном поступку, надлежни орган новим решењем може раније решење које је било предмет понављања поступка оставити на снази или га заменити новим решењем којим укида раније решење. С тим у вези укидање решења значи да ново решење делује само убудуће, те да је тужиоцу правилно утврђен датум признавања права на нов износ старосне пензије, почев од дана доношења новог решења.

(Правни став утврђен на седници свих судија 14.10.2013. године)

Образложење правног става сачинила:
Живана Ђукановић, судија Управног суда

4.

Закључком о обезбеђењу доказа, донетим по службеној дужности, не налаже се отклањање формалних недостатака у поднеску странке, већ сам орган који води поступак одређује да ће он извести до-

казе о чињеницама важним за решавање управне ствари пре него што би те чињенице биле редовно сазнате у управном поступку, ако постоји оправдана бојазан да се неки доказ не би могао доцније извести или би његово извођење било отежано, па непоступање странке по таквом закључку не представља разлог за одбачај њеног захтева.

Образложење

Захтев тужиоца за наставак исплате пензије је одбачен на основу чл. 58. и 127. ЗУП-а, јер тужилац, у накнадно остављеном року, није обезбедио доказе, односно није поступио по закључку о обезбеђењу доказа којим му је наложено да у року од осам дана од дана пријема закључка достави следеће доказе:

– о промени пребивалишта - боравишта издатог од стране надлежног органа међународне управе;

– да ли је странка корисник права из пензијског и инвалидског осигурања и да ли користи права по основу социјалних давања од стране Привремене административне мисије Уједињених Нација на Косову;

– када се подносилац захтева обратио надлежним органима на Косову и Метохији ради регулисања исплате пензије;

– какав је званичан одговор подносилац захтева добио од надлежних органа на Косову и Метохији после тог свог обраћања;

– за који најранији период су се односиле исплате пензија које је Пензијска управа Косова извршила лицима која имају стално место боравка на Косову и Метохији;

– на који начин је (којим коефицијентима) Пензијска управа Косова и Метохије вршила исплату основних пензија лицима која имају стално место боравка на Косову и Метохији;

– у којој валути су извршене назначене исплате;

– колики је износ пензије (у којим износима и по којим датумима) тужиоцу у спорном периоду исплаћен од стране Пензијске управе Косова и Метохије, односно преко Прелазног одељења за рад и социјалну заштиту Косова и Метохије;

– да ли је Пензијска управа Косова и Метохије, односно Прелазно одељење за рад и социјалну заштиту Косова и Метохије, тужиоцу доста-

вила неко решење које се односи на остваривање права на пензију, па ако јесте то решење у изворнику или овереном препису да подносилац захтева достави фонду;

– када је подносилац захтева од Међународне управе на Косову и Метохији добио личну карту и да ли се и даље води у евиденцији органа, као становник Косова и Метохије;

– правоснажно решење о пензионисању.

Увидом у списе предмета утврђено је да је закључак о обезбеђењу доказа донет на основу чл. 126, 191. и 210. ЗУП-а, а да по садржини не представља закључак о обезбеђењу доказа, већ налог подносиоцу захтева да достави доказе на одређене околности које нису од значаја за наставак коришћења већ оствареног права на пензију. При том се првостепени орган у образложењу закључка није позвао ни на један пропис из кога произлази обавеза странке да уз захтев за наставак исплате пензије достави тражене доказе.

Одредбом члана 189. ЗУП-а је прописано да ако постоји оправдана бојазност да се неки доказ неће моћи доцније извести или да ће његово извођење бити отежано, може се, ради обезбеђења доказа, у сваком стању поступка, па и пре него што је поступак покренут, тај доказ извести. Обезбеђење доказа врши се по службеној дужности или по предлогу странке односно лица које има правни интерес.

Одредбом члана 190. став 1. истог закона је прописано да је за обезбеђење доказа у току поступка надлежан орган који води поступак, док је одредбом члана 191. став 1. истог закона прописано да се у обезбеђењу доказа доноси посебан закључак.

Одредбом члана 58. ЗУП-а је прописано да ако поднесак садржи неки формални недостатак који спречава поступање по поднеску, или ако је неразумљив или непотпун, орган који је примио такав поднесак учиниће све што треба да се поједини недостаци отклоне и одредиће подносиоцу рок у ком је дужан да то учини. То се може саопштити подносиоцу телефоном или усмено ако се подносилац затекне код органа који саопштава да поднесак садржи недостатке. О учињеном саопштењу орган ће ставити забелешку на спису. Ако подносилац отклони недостатке у одређеном року, сматраће се да је поднесак био од почетка уредан. Ако подносилац не отклони недостатке у одређеном року, па се услед тога не може поступити по поднеску, орган ће закључком одбацити такав поднесак. На

ову последицу подносилац ће се нарочито упозорити у позиву за исправку поднеска. Против тог закључка дозвољена је посебна жалба.

Имајући у виду чињеницу да је захтев тужиоца одбачен, применом чл. 58. и 127. ЗУП-а, а са разлога непоступања по закључку о обезбеђењу доказа, Управни суд је нашао да је оспореним решењем, којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против тог закључка, повређен закон на штету тужиоца. Ово стога, што је за обезбеђење доказа у току поступка, у смислу члана 190. став 1. ЗУП-а, надлежан орган који води поступак а не странка, па непоступање по таквом закључку не може водити одбачају захтева странке применом члана 58. ЗУП-а.

У истој правној ситуацији, одбачају захтева за наставак исплате пензије, Европски суд за људска права је у предмету Грудић против Србије (представка број 31926/08) утврдио повреду члана 1, Протокола 1, односно повреду права на имовину, налазећи да право на наставак исплате пензије може бити ограничено само на основу члана 110. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, а што је и став Уставног суда и Врховног суда Србије, изражен у одлукама донетим по уставним жалбама и у управном спору.

(Правни став утврђен на седници свих судија 14.10.2013. године)

Образложење правног става сачинила:
Ружа Урошевић, судија Управног суда

5.

На поступке заштите права започете од 01.04.2013. године примењује се Закон о јавним набавкама ("Службени гласник РС", бр. 124/2012).

Образложење

Закон о јавним набавкама објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 124/2012 дана 29.12.2012. године, према одредби члана 178. овог закона (Глава XI Прелазне и завршне одредбе - чл. 172.-178.), ступио је на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику РС", а примењује се од 01. априла 2013. године, осим одредби члана 78. овог закона који се примењује од 01. септембра 2013. године. Одредбе члана 78. овог

закона (Глава III Услови и начин спровођења поступка јавне набавке) односе се на регистар понуђача.

Према одредби члана 177. став 1. Закона о јавним набавкама ("Службени гласник РС", бр. 124/2012) даном почетка примене овог закона престаје да важи Закон о јавним набавкама ("Службени гласник РС", бр. 116/08) и подзаконски акти донети на основу тог закона.

Одредбом члана 172. став 1. Закона о јавним набавкама ("Службени гласник РС", бр. 124/2012) прописано је да се на поступке јавних набавки започете до дана почетка примене овог закона примењују прописи по којима су започети.

Одредбом члана 173. Закона о јавним набавкама ("Службени гласник РС", бр. 124/2012) прописано је да се на поступке заштите права започете до дана почетка примене овог закона примењују прописи по којима су започети.

Према томе, законодавац је посебно (одредбом члана 172. став 1.) регулисао примену прописа на поступке јавних набавки започете до дана почетка примене Закона о јавним набавкама ("Службени гласник РС", бр. 124/2012), а посебно (одредбом члана 173.) примену прописа на поступке заштите права започете до дана почетка примене овог закона.

По раније важећем Закону о јавним набавкама ("Службени гласник Републике Србије", бр. 116/2008) заштита права је регулисана одредбама чланова 100. - 118. садржаним у Глави VII Заштите права понуђача и јавног интереса, а по важећем Закону о јавним набавкама ("Службени гласник РС", бр. 124/2012) заштита права у поступку јавне набавке прописана је одредбама чланова 138. - 167. Глава VIII Закона.

Имајући у виду напред цитиране одредбе Закона о јавним набавкама, посебно одредбу члана 173. Закона о јавним набавкама ("Службени гласник РС", бр. 124/2012), то се на поступке заштите права започете од 01. априла 2013. године примењује Закон о јавним набавкама ("Службени гласник РС", бр. 124/2012).

(Правни став утврђен на седници свих судија 31.03.2014. године)

Образложење правног става сачинила:
Љиљана Петровић, судија Управног суда

6.

Агенција за реституцију - Јединица за конфесионалну реституцију је надлежна да одлучује о сваком захтеву цркве или верске заједнице поднетом за враћање имовине или обештећење на основу Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама.

Образложење

Процес стварања нормативних и других услова за враћање одузете имовине у циљу исправљања историјских неправди учињених непосредно после Другог светског рата започет је 1991. године доношењем и ступањем на снагу Закона о начину и условима признавања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизмирених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа ("Службени гласник РС" број 18/91, 20/92 и 42/98). Након тога, донети су и други прописи који су прописивали услове и начин враћања одређене имовине, међу којима су: Закон о изменама и допунама Закона о расправљању имовинских односа насталих самовласним заузећем земљишта у друштвеној својини ("Службени гласник РС" број 50/92), Закон о враћању утрина и пашњака селима на коришћење ("Службени гласник РС" број 16/92), Закон о условима и начину враћања имовине стечене радом и пословањем задруга после 1. јула 1953. године ("Службени гласник РС" број 46/90), Закон о задругама ("Службени лист СРЈ" број 41/96 и 12/98 и "Службени гласник РС" број 101/05 и 34/06). Како су се ови закони углавном односили само на пољопривредно земљиште, било је нужно да се, у складу са демократским принципима и идејом о нужности поштовања принципа легалитета, а посебно права својине, донесе општи пропис о денационализацији, којим би се свима гарантовало право на повраћај неоправдано и неосновано одузете имовине, укључујући ту и црквену имовину.

У јуну 2005. године ступио је на снагу Закон о пријављивању и евидентирању одузете имовине ("Службени гласник РС" број 45/2005) којим је у члану 10. прописано да ће се враћање одузете имовине црквама и верским заједницама уредити посебним законом.

Посебан закон - Закон о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама донет је 30.05.2006. године и утемељен на традиционалним правним начелима имовинског и облигационог права - пре свега

на начелу да је право својине природно, и неотуђиво право које никоме не може бити одузето без ваљаног правног основа и правичне накнаде.

Сагласно изнетом, у члану 1. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама у даљем тексту: Закон (којим се утврђује предмет уређивања), прописано је да се овим законом уређују услови, начин и поступак враћања имовине која је на територији Републике Србије одузета од црква и верских заједница, као и од њихових задужбина и друштава (у даљем тексту: цркве и верске заједнице), применом прописа о аграрној реформи, национализацији, секвестрацији и других прописа који су донесени и примењивани у периоду од 1945. године, као и свим другим актима којима је вршено одузимање те имовине, без тржишне накнаде.

У члану 3. истог закона дато је значење појединих израза употребљених у закону, па се, према тој одредби, под прописима из члана 1. Закона подразумевају прописи АВНОЈ-а, ДФЈ, ФНРЈ и СФРЈ, као и прописи НР Србије и СР Србије, којима је после Другог светског рата, по разним основама или без основа, држава у сопствену корист или у корист других правних и физичких лица, одузимала имовину од црква и верских заједница, док се под актима одузимања подразумевају правни акти који су имали непосредно дејство, као што су прописи, пресуде, одлуке, решења, други правни акти, као и материјалне радње државних органа, путем којих је имовина одузимана.

У члану 19. став 1. Закона прописано је да се враћена имовина и исплаћена накнада црквама и верским заједницама по досадашњим прописима, узимају у обзир и урачунаће се у обрачун накнаде по овом закону.

У члану 22. истог закона је прописано да Дирекција за реституцију води поступак и одлучује о захтевима за враћање имовине, односно за исплату новчане накнаде или обештећење, пружа стручну помоћ подносиоцима захтева и обвезницима враћања, води прописане евиденције, извештава Владу тромесечно о обављеним пословима из своје надлежности и обавља друге послове прописане законом.

Одредбом члана 63. став 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу прописано је да ће Агенција преузети предмете, средства за рад, архиву и запослене у Дирекцији за реституцију.

Код изнетог, Агенција за реституцију - Јединица за професионалну реституцију је надлежна да одлучује о сваком захтеву цркве или верске

заједнице поднетом за враћање имовине или обештећење на основу Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама.

(Правни став утврђен на седници свих судија 31.03.2014. године)

Образложење правног става сачинила:
Ружа Урошевић, Судија Управног суда

7.

Потврда о уплати таксе не представља податак, већ доказ који треба да садржи захтев за заштиту права, па се достављање тог доказа не може наложити с позивом на правне последице пропуштања из члана 109. став 3. Закона о јавним набавкама.

8.

Уколико законом или другим прописом није прецизно одређено шта представља доказ - потврду о уплаћеној републичкој административној такси, уплата републичке административне таксе се може доказивати извештајем о свим променама на пословном рачуну правног лица који банка доставља клијенту, на коме се налазе сви налози за пренос који су реализовани и потврдом банке о извршењу налога за пренос, односно овереном копијом свифт поруке, као и другим одговарајућим доказним средствима у складу са законом.

Образложење

Одредбама члана 109. Закона о јавним набавкама ("Службени гласник РС", број 116/2008), прописано је да захтев за заштиту права садржи: назив и адресу подносиоца захтева и лице за контакт; назив и адресу наручиоца; податке о јавној набавци која је предмет захтева, односно о одлуци наручиоца; повреде прописа којима се уређује поступак јавне набавке; чињенице и доказе којима се повреде доказују; потврду о уплати таксе из члана 116. став 1. овог закона; потпис подносиоца.

Ако поднети захтев за заштиту права не садржи податке из става 1. овог члана, наручилац ће, без одлагања, позвати подносиоца тог захтева да у року од 3 дана допуни захтев.

Ако подносилац захтева не поступи у року из става 2. овог члана, односно ако не допуни захтев у складу са позивом за допуну, наручилац ће такав захтев одбацити закључком.

Одредбом члана 151. Закона о јавним набавкама ("Службени гласник РС", број 124/2012), прописано је да захтев за заштиту права садржи: назив и адресу подносиоца захтева и лица за контакт; назив и адресу наручиоца; податке о јавној набавци која је предмет захтева, односно о одлуци наручиоца; повреде прописа којима се уређује поступак јавне набавке; чињенице и доказе којима се повреде доказују; потврду о уплати таксе из члана 156. овог закона; потпис подносиоца.

Ако поднети захтев за заштиту права не садржи све податке из става 1. овог члана, наручилац ће без одлагања, позвати подносиоца захтева да у року од два дана допуни захтев.

Ако подносилац захтева не поступи у року из става 2. овог члана, односно ако не допуни захтев у складу са позивом за допуну, наручилац ће такав захтев одбацити закључком.

Одредбом члана 10. став 4. Закона о републичким административним таксама ("Службени гласник РС", број 43/2003...93/2012), прописано је да је обвезник дужан да уз захтев приложи одговарајући доказ да је таксу платио, осим у случају из члана 4. став 7. и 8. и члана 4а став 2. овог закона, када се уплата врши у готовом новцу.

Одредбом члана 14. истог закона је прописано да, ако обвезник који је дужан да плати таксу органу непосредно поднесе захтев уз који није приложен доказ о плаћеној такси у прописаном износу, осим у случају уплате у готовом новцу код ДКП, одговорно лице органа надлежног за пријем захтева затражиће од обвезника да поднесе доказ о уплати прописане таксе у року од 10 дана од дана подношења захтева и упозорити га на последице неплаћања таксе, о чему се на поднетом захтеву сачињава забелешка. Ако захтев, уз који није приложен доказ о плаћеној такси у прописаном износу стигне поштом, одговорно лице органа надлежног за пријем захтева позваће обвезника писменом опомену да, у року од 10 дана од дана пријема опомене, плати прописану таксу и таксу за опомену и упозорити га на последице неплаћања такси.

Ако обвезник, у року из става 1. и 2. овог члана, не поднесе доказ да је такса плаћена у прописаном износу, наплата прописане таксе и таксе за опомену из става 2. овог члана врши се пре уручења затраженог решења или друге исправе, односно пре саопштења обвезнику да је радња извршена.

Ако обвезник из става 1. и 2. овог члана не поднесе доказ да је прописана такса, као и такса за опомену, уплаћена, надлежни орган ће обавестити обвезника када спис буде донет, односно радња извршена и, ако таксе не буду уплаћене и доказ о томе достављен надлежном органу по истеку 10 дана од дана обавештења, обавестити Пореску управу и приложити потребне доказе, ради покретања поступка принудне наплате.

Наведеним законом није прецизно одређено шта се сматра доказом о уплати републичке административне таксе.

Ако се има у виду све наведено, као прво спорно питање се поставља оправданост давања налога за допуна захтева од стране наручиоца у поступцима јавних набавки, односно Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки. У одредбама Закона о јавним набавкама, како раније важећег тако и сада важећег, јасно стоји да ће се наложити допуна захтева ако захтев не садржи све податке из члана 109, односно члана 151. Закона о јавним набавкама. Подаци из члана 109, односно члана 151. су: назив и адреса подносиоца захтева и лице за контакт, назив и адреса наручиоца, подаци о јавној набавци која је предмет захтева, односно подаци о одлуци наручиоца, повреде прописа којима се уређује поступак јавне набавке и потпис подносиоца. Чињенице и докази којима се повреде доказују и потврда о уплати таксе из члана 116. став 1., односно члана 156. став 1. закона не представљају податке, па се одредба става 2. не би могла да односи и на њих.

Уплата републичке административне таксе може се доказивати извештајем о свим променама на пословном рачуну правног лица који банка доставља клијенту, на коме се налазе сви налози за пренос који су реализовани и потврдом банке о извршењу налога за пренос, односно овереном копијом свифт поруке, као и другим одговарајућим доказним средствима у складу са законом. Наведено је у складу и са одредбама члана 10. став 4. Закона о републичким административним таксама којом је прописано да је обвезник дужан да уз захтев приложи одговарајући доказ да је таксу платио. Свако поступање супротно наведеном би било супротно одредби члана 14. Закона о републичким административним таксама, којима су регулисане правне последице и начин принудне наплате републичке административне таксе.

(Правни став утврђен на седници свих судија 31.03.2014. године)

Образложење правног става сачинила:
Ружа Урошевић, Судија Управног суда

9.

Дисциплинска казна престанак радног односа изречена државном службенику и другом запосленом у Министарству унутрашњих послова може да се брише под условима прописаним чланом 119. Закона о државним службеницима ("Службени гласник РС" бр. 79/05... 104/09) и чл. 11. Уредбе о дисциплинској одговорности у Министарству унутрашњих послова ("Службени гласник РС" бр. 8/06).

Образложење

Одредбом чл. 119. став 1. Закона о државним службеницима ("Сл. гласник РС", бр. 79/05...104/09), који се примењује на основу одредбе чл. 169. Закона о полицији ("Сл. гласник РС" бр. 101/05) је прописано да се дисциплинска казна изречена коначним решењем уписује у кадровску евиденцију, а ставом 2. истог члана да се дисциплинска казна брише из кадровске евиденције ако државном службенику не буде изречена нова дисциплинска казна у наредне две године од изречене дисциплинске казне за лакшу повреду дужности, или у наредне четири године од изречене дисциплинске казне за тежу повреду дужности.

Одредбом чл. 11. став 1. Уредбе о дисциплинској одговорности у Министарству унутрашњих послова ("Сл. гласник РС" бр. 8/06) је прописано да дисциплинска мера изречена коначним решењем уписује се у јединствену кадровску евиденцију полицијских службеника и других запослених у Министарству, а ставом 2. истог члана да се дисциплинска мера брише из јединствене кадровске евиденције ако запосленом не буде изречена нова дисциплинска мера у наредне две године од изречене дисциплинске мере за лаку повреду службене дужности, или у наредне четири године од изречене дисциплинске мере за тежу повреду службене дужности.

Одредбом чл. 110. ст. 3. Закона о полицији ("Сл. гласник РС" бр. 101/05) је било прописано, између осталог, да се у радни однос за обављање послова у Министарству не може примити лице коме је служба у државном органу или правном лицу са правним овлашћењима престала због теже повреде службене дужности правноснажном одлуком надлежног органа, а ставом 4. истог члана да Министарство води јединствену кадровску евиденцију полицијских службеника и других запослених у Министарству, чији садржај и начин вођења прописује министар.

Институт брисања дисциплинске казне (мере) је прописан чланом 119. Закона о државним службеницима и чланом 11. цитиране Уредбе, и то независно од врсте казне (мере) која је изречена, под условом да су испуњени услови прописани за њено брисање. Ниједан пропис не забрањује, нити искључује, могућност брисања дисциплинске казне (мере) престанак радног односа.

Погрешан је закључак туженог да губитак својства запосленог (престанком радног односа због изречене мере) значи губитак могућности за њено брисање.

Тачно је да Закон о државним службеницима користи термин државни службеник, а Уредба о дисциплинској одговорности у Министарству унутрашњих послова термин запослени. Међутим, својство запосленог чије право на брисање казне (мере) дефинише став 2. члан 11. цитиране Уредбе, се стиче радноправним статусом до престанка службе, а јасна формулација би била - лице коме је изречена дисциплинска казна (мера) престанак радног односа. Тужилац је престао да буде у радном односу у Министарству унутрашњих послова услед изречене дисциплинске казне, али има правни интерес да се она брише.

Такође је погрешно тужени када је сматрао да казну (меру) престанак радног односа не треба брисати из евиденције дисциплинских мера, јер овакав податак има трајну важност, ради онемогућавања тужиоца да буде поново примљен у радни однос у Министарству. Ово зато што се на тај начин губи сврха института брисања, а то што Министарство унутрашњих послова води евиденцију полицијских службеника, па и података о изреченим дисциплинским казнама не може да утиче на могућност брисања правних последица ове казне (мере). Једна од њих је да запослени не може бити примљен у радни однос у Министарству унутрашњих послова, али само за време трајања правних последица изречене дисциплинске казне (мере) - до њеног брисања. Сигурно је да ако постоји могућност у правном систему да се бришу и правне последице осуде за кривична дела, а имајући у виду сврху института брисања, мора и треба да постоји - могућност брисања правних последица свих дисциплинских казни (мера), па и ове најтеже.

(Правни став утврђен на седници свих судија 31.03.2014. године)

Образложење правног става сачинила:
Јелена Ивановић, Судија Управног суда

10.

Решење Министарства рада и социјалне политике - Инспектората за рад, којим је одбијена жалба послодавца на решење о одлагању извршења решења о отказу уговора о раду запосленом представља акт из члана 3. Закона о управним споровима, па је против тог решења дозвољено вођење управног спора по тужби послодавца.

Образложење

Према члану 272. став 4. Закона о раду, против коначног решења којим је одложено извршење решења послодавца о отказу уговора о раду није дозвољено вођење управног спора.

Одредбом члана 198. став 2. Устава Републике Србије ("Службени гласник РС", број 98/06), прописано је да законитост коначних појединачних аката којима се одлучује о праву, обавези или на закону заснованом интересу, подлеже преиспитивању пред судом у управном спору, ако у одређеном случају законом није предвиђена другачија судска заштита.

Одредбом члана 3. Закона о управним споровима прописано је да у управном спору суд одлучује о законитости коначних управних аката, осим оних у погледу којих је предвиђена другачија судска заштита (став 1), о законитости коначних појединачних аката којима се решава о праву, обавези или на закону заснованом интересу, у погледу којих у одређеном случају законом није предвиђена другачија судска заштита (став 2), о законитости других коначних појединачних аката када је то законом предвиђено (став 3), а да се одредбе овог закона које се односе на управни акт примењују и на друге акте против којих се може водити управни спор (став 4).

Полазећи од наведених одредби Устава и Закона о управним споровима, Управни суд је нашао да оспорено решење Министарства рада и социјалне политике Републике Србије - Инспектората за рад од 24.07.2012. године, представља акт из члана 3. Закона о управним споровима, за чију оцену законитости је надлежан Управни суд, па је тужилац имао право да против оспореног решења поднесе тужбу Управном суду, без обзира на дату поуку о правном средству да се против коначног решења не може покренути управни спор. У прилог томе је и одлука Уставног суда Уж 7098/2012 од 31.01.2013. године, коју је пуномоћник тужиоца предао у списе предмета на усменој расправи, а којом је одбачена уставна жалба овде тужиоца, јер подносилац уставне жалбе није искористио право на подношење тужбе Управном суду.

Одредба члана 272. став 4. Закона о раду, којом се искључује вођење управног спора, не може се применити с обзиром да Устав Републике Србије, као највиши правни акт, цитираном одредбом члана 198. став 2. Устава гарантује право на вођење управног спора свим лицима против коначних појединачних аката којима је одлучено о њиховом праву, обавези или на закону заснованом интересу, а законом није дозвољена другачија судска заштита.

(Правни став утврђен на седници свих судија 31.03.2014. године)

Образложење правног става сачинила:
Душанка Марјановић, Судија Управног суда

11.

Код остваривања права на рефундацију ПДВ-а за куповину првог стана ванбрачни партнер не може се изједначити са супружником као чланом породичног домаћинства купца првог стана.

Члан 56а. став 5. Закона о порезу на додату вредност ("Службени гласник РС", бр. 61/07)

Образложење

Према одредби члана 3. Породичног закона ("Службени гласник РС", бр. 18/05 и 72/11) брак је законом уређена заједница живота жене и мушкарца, који се може склопити само на основу слободног пристанка будућих супружника, који су равноправни. Са друге стране према одредби члана 4. истог закона ванбрачна заједница је трајнија заједница живота жене и мушкарца, између којих нема брачних сметњи. Ванбрачни партнери имају права и дужности супружника под условима одређеним овим законом.

Полазећи од наведених одредби Породичног закона по оцени Управног суда, ванбрачни партнер се код остваривања права на рефундацију ПДВ-а за куповину првог стана не може у смислу одредбе члана 56а. став 5. Закона о ПДВ ("Службени гласник РС", бр. 61/07) изједначити са супружником као чланом породичног домаћинства купца првог стана. Ово са разлога што из садржине и смисла одредбе члана 3. Породичног закона који као *lex specialis* дефинише појам супружника произлази да су супружници лица која су склопила брак као уређену заједницу живота жене и мушкарца, слободним пристанком и који су равноправни. Стога како је одредбом члана 56а. став 5.

Закона о ПДВ ("Службени гласник РС", бр. 61/07) као нужан услов за остваривање права на рефундацију ПДВ код куповине првог стана прописано постојање породичног домаћинства као заједнице живота, привређивања и трошења прихода купца првог стана и његовог супружника, са истим пребивалиштем као купац првог стана, то следи да се ради о лицима која су у смислу одредбе члана 3. Породичног закона склопила брак, а не о ванбрачним партнерима који у смислу члана 4. истог закона живе у ванбрачној заједници, као трајнијој заједници живота жене и мушкарца.

Изједначавање брачне и ванбрачне заједнице, сагласно члану 4. Породичног закона и члану 62. Устава Републике Србије, односи се само на брачне и породичне односе као и права и обавезе које из њих произилазе, и регулисана су Породичним законом, али не и на права и обавезе супружника и ванбрачних партнера која су регулисана другим законима.

(Правни став утврђен на седници свих судија 31.03.2014. године)

Образложење правног става сачинила:
Мирјана Стевић Капус, саветник Управног суда

12.

Физичко лице на које гласи оружни лист за држање оружја за личну безбедност, оружни лист за држање и ношење оружја, односно дозвола за ношење оружја за личну безбедност, није обвезник пореза на регистровано оружје, ако је оружје добило на поклон од Војске Србије, односно војске држава чији је правни следбеник Република Србија или од органа надлежног за унутрашње послове Републике Србије односно органа надлежног за унутрашње послове државе чији је правни следбеник Република Србија, као награду - знак захвалности за изузетан допринос његовог преминулог члана породице, успешном обављању послова безбедности Републике Србије и њених органа.

члан 21. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара
("Службени гласник РС", број 26/01,.. и 101/11)

Образложење

Према одредби члана 21. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара ("Службени гласник РС", број 26/01,.. и 101/11), на регистровано

оружје утврђено овим законом плаћа се порез за сваку календарску годину, при чему је, према одредби члана 23. став 1. истог закона, обвезник пореза на регистровано оружје физичко и правно лице на које гласи оружни лист за држање оружја за личну безбедност, оружни лист за држање и ношење оружја, односно дозвола за ношење оружја за личну безбедност. Одредбом члана 25. став 1. тачка 4. истог закона прописано је да се порез на регистровано оружје не плаћа на оружје које је обвезник добио на поклон као награду или приликом одласка у пензију, од Војске Србије, односно војске држава чији је правни следбеник Република Србија, или од органа надлежног за унутрашње послове Републике Србије, односно органа надлежног за унутрашње послове државе чији је правни следбеник Република Србија, а највише на једно од добијених регистрованих оружја за које је прописана најнижа висина пореза.

Наиме, по схватању Суда члан породице преминулог припадника Војске Србије, односно војске држава чији је правни следбеник Република Србија, или органа надлежног за унутрашње послове Републике Србије, односно органа надлежног за унутрашње послове државе чији је правни следбеник Република Србија, коме је оружје додељено на поклон због доприноса преминулог није обвезник пореза на регистровано оружје. Полазећи од тога ко је тужиоцу и из којих разлога доделио пиштољ Суд налази да тужилац није обвезник пореза на регистровано оружје.

(Правни став утврђен на седници свих судија 31.03.2014. године)

Образложење правног става сачинио:
Томислав Медвед, судија Управног суда

13.

Акт другостепеног већа Суда части при Привредној комори не представља коначан појединачни акт, у смислу одредбе члана 3. став 2. Закона о управним споровима, којим се решава о праву, обавези или на закону заснованом интересу и о чијој законитости одлучује суд у управном спору.

Образложење

Установљавајући основе државног устројства Републике Србије, уставотворац је, у одељку осмом "УСТАВНОСТ И ЗАКОНИТОСТ", пред осталог, у члану 198. Устава, утврдио принцип законитости управе,

према коме појединачни акти и радње државних органа, организација којима су поверена јавна овлашћења, органа аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе, морају бити засновани на закону (став 1.), с тим да законитост коначних појединачних аката којима се одлучује о праву, обавези или на закону заснованом интересу подлеже преиспитивању пред судом у управном спору, ако у одређеном случају законом није предвиђена другачија судска заштита (став 2.).

Наведене уставне одредбе чине међусобну логичку и правну целину којом је одређен органски капацитет управе на коју се односи уставни налог о законитости рада, с једне и садржину деловања, односно аката управе у која подлеже судском преиспитивању (у управном спору или негде другде), с друге стране.

Управу, у односу на коју се односи уставни принцип законитости рада управе, према члану 198. став 1. Устава, чине: државни органи, организације којима су поверена јавна овлашћења, органи аутономних покрајина и јединице локалне самоуправе.

Ако, неспорно, акт већа суда части при привредној комори није акт државног органа, органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, остаје да се утврди да ли је реч о акту организације којој су поверена јавна овлашћења, а у циљу испитивања постојања првог услова за обезбеђивање обавезне судске заштите у смислу члана 198. Устава, који се односи на доносиоца акта. Након тога ће бити размотрена и садржина акта, односно његова правна природа, а све у циљу одлучивања о томе да ли је реч о акту којим се, сагласно закону, одлучује о праву, обавези или на закону заснованом интересу лица у односу на које је акт донет, због чега се законитост таквог акта мора (управно) судски испитати.

1. Према члану 1. Закона о привредним коморама ("Службени гласник РС", бр. 65/01, 36/09, 99/11), привредне коморе јесу интересне, самосталне и пословно-стручне организације привредних друштава, предузетника и других облика организовања који обављају привредну делатност и које повезује заједнички пословни интерес на одређеном подручју или територији у Републици Србији, (у даљем тексту: комора).

Питање делтности привредних комора уређено је чланом 10. Закона, тако што је предвиђено да је делатност коморе: пружање и организовање стручне помоћи својим члановима ради побољшања и унапређивања

њиховог пословања; проучавање питања која се односе на привредне гране заступљене у комори, праћење појава привредног живота и оцењивање њиховог дејства на привреду Републике Србије, односно своје територије или подручја. Међутим, чланом 11. Закона о привредним коморама, прописано је да Привредна комора Србије поред делатности из члана 10. овог закона обавља и делатност: врши одређена јавна овлашћења која су јој поверена законом; штити интерес својих чланова пред државним и другим органима и организацијама у области привредног система, развојне и економске политике; даје иницијативе за доношење републичких закона и других прописа из области привреде и мере текуће економске политике; даје мишљење на нацрте и предлоге закона и других прописа у области привредног система, развојне и економске политике; учествује у припреми закона и других прописа од интереса за своје чланове; издаје одговарајуће потврде о бонитету својих чланова; утврђује правила доброг пословног понашања својих чланова, односно доноси узансе. Потврде, уверења и друге исправе које издаје Привредна комора Србије, имају карактер јавних исправа.

Из наведеног следи да је вршење јавних овлашћења, према слову Закона, поверено само Привредној комори Србије, те да остале привредне коморе у Републици, не врше јавна овлашћења.

Закон о привредним коморама даље предвиђа да су органи коморе скупштина, управни одбор, надзорни одбор и председник (члан 13.). Одредбама члана 30. Закона о привредним коморама предвиђено је да се суд части образује при коморама из члана 2. став 1. овог закона (став 1.), као и да се суд части при другим коморама образује ако је образовање таквог суда предвиђено статутом тих комора (став 2.). Према члану 31. наведеног закона, суд части одлучује о повредама добрих пословних обичаја, нарушавању јединственог тржишта и монополистичким радњама на том тржишту (став 1.), као и о неизвршавању обавеза чланова и одлука коморе (став 2.), с тим да се организација, састав, начин избора и разрешења чланова, поступак и начин рада и ближе одредбе о надлежности суда части, уређују се општим актом који доноси скупштина коморе (став 3.).

Следи да судови части при привредним коморама нису органи комора, већ да се организују при привредним коморама, које, осим Привредне коморе Србије, не врше јавна овлашћења, као и да је њихово формирање обавезно при Привредним коморама Србије, Војводине, Косова и Метохије и Београда, али не и пред регионалним привредним коморама.

Закључујемо да акти донети од стране судова части (укључујући и одлуке другостепеног већа суда части) не представљају акте донете од стране државних органа, организација којима су поверена јавна овлашћења, органа аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе, у смислу одредбе члана 198. став 1. Устава.

2. Други услов за обезбеђивање обавезне судске заштите према члану 198. Устава Републике Србије односи се на предмет одлучивања, односно на то да ли се актима другостепеног већа суда части одлучује о праву, обавези или на закону заснованом интересу лица у односу на које је акт донет, због чега се законитост таквог акта мора (управно) судски испитати.

Будући да је у предмету 12 У 10318/13 одбачена тужба PIRAEUS банке из Београда поднета против одлуке другостепеног већа суда части при Привредној комори Београда, размотрићемо питање одлучивања о праву, обавези или на закону заснованом интересу пословне банке доношењем акта другостепеног већа суда части.

Законом о банкама ("Службени гласник РС", бр. 107/05, 91/10), прописао да се тим законом уређују оснивање, пословање и организација банака, начин управљања банкама, као и контрола и престанак рада банака (члан 1), те да Народна банка Србије врши контролу бонитета и законитости пословања банке у складу са овим законом и законом којим се уређују положај, организација, овлашћења и функције Народне банке Србије (члан 102. став 1).

Законом о Народној банци Србије ("Службени гласник РС", бр), прописано је да Народна банка Србије обавља следећу функцију: издаје и одузима банкама дозволе за рад, врши контролу бонитета и законитости пословања банака и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују банке (члан 4. тачка 4).

У оквиру нашег позитивно - правног поретка питање одлучивања о праву, обавези или на закону заснованом интересу пословне банке везано је искључиво за доношење аката Народне банке Србије који се односе на оснивање, пословање и организацију банака, начин управљања банкама, као и контролу и престанак рада банака.

Према опште прихваћеном поимању правне природе судова части у правној теорији, судови части при привредним коморама, као интересним организацајама субјеката који обављају привредну делатност, нај-

шире схваћену, удружених по принципу добровољности, своје деловање превасходно заснивају на изрицању мера друштвене дисциплине са циљем да члан коморе коме је таква мера изречена убудуће поведе више рачуна о свом понашању у обављању делатности.

Чини се да је доносилац Статута Привредне коморе Београда, малчице изашао из законског овлашћења да пропише ближе одредбе о надлежности суда части, и то тако што је зашао у домен прописивања санкција које излазе из оквира мера друштвене одговорности. Како је садржина члана 55. Статута Привредне коморе Београда ("Службени лист града Београда", бр. 31/02...67/12), у сентенци непрецизно наведена, дајемо приказ наведеног члана Статута у целости:

За повреду добрих пословних обичаја и пословног морала, Суд части може изрећи следеће мере друштвене дисциплине:

- усмена опомена,
- писана опомена,
- јавна опомена са објављивањем на одбору удружења,
- јавна опомена са објављивањем на Управном одбору Коморе,
- јавна опомена са објављивањем у средствима јавног информисања,
- мера забране пословања у трајању од три до шест месеци.

Уз мере из става 1. овог члана Суд може изрећи заштитну меру, и то:

- забрану учешћа у раду у органима и телима Коморе,
- забрану учешћа на сајмовима и изложбама,
- забрану самосталног обављања делатности предузетника на одређено време,
- трајну забрану обављања делатности предузетника и брисања радње из Регистра.

Изузев мера из става 1. и 2. овог члана, Суд части ће изрећи и друге мере које му законским прописима буду стављене у надлежност.

Полазећи од изнетог, акт другостепеног већа суда части при привредној комори не представља коначан појединачан акт, у смислу одредбе члана 3. став 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС",

број 111/09), којим се решава о праву обавези или на закону заснованом интересу и о чијој законитости одлучује суд у управном спору.

(Правни став утврђен на седници свих судија 27.06.2014. године)

Образложење правног става сачинио:
мр Зоран Рељић, судија Управног суда

14.

Судија појединац, у стварима у којима није обавезна јавна расправа, може да одбаци тужбу и обустави поступак све до доношења одлуке по захтеву тужбе, осим у случају из члана 29. Закона о управним споровима.

15.

У стварима у којима је обавезна усмена јавна расправа, судија појединац може одлучивати све до заказивања усмене јавне расправе.

Образложење

У досадашњим управним споровима у нашем позитивном законодавству до ступања на снагу Закона о управним споровима из 2009. године, важило је начело зборног суђења и по тим прописима судија појединац није имао овлашћења да одлучује у управном спору. Увек је одлучивало судско веће и то у саставу управног одељења надлежног суда опште надлежности. Новим законом прихватило се начело из члана 142. став 6. Устава Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 98/06), којом одредбом је прописано да суд суди у већу, а законом се може предвидети да у одређеним стварима суди судија појединац. Ставом 2. члана 8. Закона о управним споровима, прописано је да Управни суд одлучује у већу од троје судија, осим ако тим законом није другачије одређено. Тако у одељку VI "Претходни поступак" у одговарајућим одредбама је законодавац дао овлашћење судији појединцу да испитује процесне претпоставке за вођење управног спора, па с тим у вези, уколико оне нису испуњене, дато му је овлашћење да донесе решење којим ће тужба бити одбачена, односно поступак бити обустављен.

Чланом 25. став 1. Закона о управним споровима, прописано се да ако је тужба непотпуна или неразумљива, судија појединац позваће тужиоца да у остављеном року отклони недостатке тужбе и указаће му на последице ако не поступи по захтеву суда. Став 2. истог закона, прописује да ако тужилац у остављеном року не отклони недостатке у тужби који спречавају рад суда, судија појединац из става 1. овог члана решењем ће одбаци тужбу као неуредну, ако не нађе да је оспорени управни акт ништав.

Став 3. истог члана, прописује да ако судија појединац пропусти да одбаци тужбу као неуредну, то ће учинити веће суда.

Ова одредба упућује да се у овом случају ради о процесним сметањима које ће сасвим извесно имати за последицу одбачај тужбе али само онда, ако наступи пасивно држање тужиоца, заправо уколико исти не поступи по налогу суда.

Одредбом члана 26. Закона о управним споровима дефинисане су процесне сметње због којих ће судија појединац решењем одмах одбаци тужбу.

Наиме, ставом 1. члана 26. Закона, прописано је да ће судија поједицац решењем одбаци тужбу и ако утврди:

1) да је тужба поднета неблаговремено (члан 18.) или пре времена (члан 19.);

2) да акт који се тужбом оспорава не представља акт о чијој законитости се одлучује у управном спору (члан 3.);

3) да уз тужбу поднету због ћутања управе нису приложени сви докази (члан 22. став 3.);

4) да се управним актом који се тужбом оспорава не дира очигледно у право тужиоца или у његов на закону заснован интерес (члан 11. став 1.);

5) да је после подношења тужбе оспорени акт поништен по тужби друге стране;

6) да се против управног акта који се тужбом оспорава могла изјавити жалба, а жалба није уопште или није благовремено изјављена, или је жалилац одустао од жалбе у току другостепеног поступка;

7) да већ постоји правноснажна судска одлука донета у управном спору о истој ствари.

Ставом 2. члана 26., прописано је да ако судија појединац пропусти да одбаци тужбу из напред наведених разлога, то ће учинити веће суда.

Одредбом став 1. члана 27. истог закона, прописано је да против решења судије појединца којим се одбацује тужба по члану 25. и 26. овог закона, подносилац тужбе има право на приговор у року од 8 дана од дана достављања решења. У даљим одредбама тог истог члана регулисано је ко одлучује о том приговору и на који начин и које су правне последице поништаја решења судије појединца.

Овлашћење судије појединца дато је и у ставу 2. члана 28. Закона, у ситуацији у којој судија појединац доноси решење о обустави поступка, сходном применом члана 29. истог закона, при чему члан 29. искључује поступање судије појединца дајући овлашћење судском већу да основом тог члана доноси одлуке.

И у коначном делу припремног поступка одредба члана 30. упућује да ће суд доставити тужбу тужбеном на одговор ако не одбаци исту са разлога из члана 25. став 2. Закона или члана 26. Члан 31. Закона садржи одредбе којима је заправо дефинисано понашање туженог органа у односу на достављену тужбу.

Припремни поступак завршава се чланом 32. којим је прописано да тужилац може одустати од тужба све до доношења судске одлуке и у таквој ситуацији судија појединац је овлашћен, како је то напред речено, да донесе решење о обустави при чему се у погледу правне заштите примењује одредба члана 27. Закона.

Након припремног поступка, а у одељку VII "Утврђивање чињеница" чланом 33. став 1., прописано је да у управном спору суд решава на основу утврђених чињеница на одржаној усменој, јавној расправи у даљем таксту: "расправа". У члану 33. садржане су одредбе које даље регулишу могућност поступања суда без одржавања усмене и јавне расправе.

Обзиром на напред наведено, произлази да је врло јасно да се улога судије појединца са датим овлашћењима завршава одредбом члана 32. Закона. Наизглед се може можда учинити да се улога судије појединца може завршити достављањем тужбе на одговор туженом органу, међутим постоје процесне сметње из члана 26., које суд односно судија појединац може утврдити (њихово постојање, односно непостојање) тек након што стигну списи и изврши увид у исте (провера благовремености тужбе на

основу доставнице која је у списима, могуће постојање одлуке суда или органа којом је оспорни акт већ поништен и сл.). Тако да је сасвим извесно да се не може улога судије појединца завршити моментом достављања тужбе на одговор, будући да му је законодавац дао овлашћење да испитује могуће присуство процесних сметњи из члана 26. Закона чак и онда када списи и одговор на тужбу стигну суду.

Законодавац је одредбом члана 27. Закона о управним споровима, омогућио тужиоцу правну заштиту која му не може бити ускраћена. Непоступањем судије појединца да одлучује у свакој правној ситуацији у којој је законом овлашћен да то учини може повредити право странке на заштиту права коришћења правног лека. Полазећи од чињеница да је у појединим предметима обавезно одржавање усмене јавне расправе, судија појединац је овлашћен да доноси одлуке о одбачају тужбе и обустави поступка све до заказивања усмене јавне расправе, обзиром да на расправи и након закључења јавне расправе одлуке доноси судско веће. У предметима у којима усмена јавна расправа није обавезна, судија појединац може да одбаци тужбу и обустави поступак, све до доношења одлуке по захтеву тужбе, осим у случају из члана 29. Закона о управним споровима.

(Правни став утврђен на седници свих судија 27.06.2014. године)

Образложење правног става сачинила:
Деса Симић, судија Управног суда

16.

Решење, по захтеву странке за ослобађање трошкова управног спора, доноси судско веће Управног суда

Образложење

Чланом 74. важећег Закона о управним споровима, прописано је да на питања поступка решавања управних спорова која нису уређена овим законом, сходно ће се примењивати одредбе којима се уређује парнични поступак.

У одељку "Трошкови поступка" Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр.72/2011 од 28.09.2011. године), предвиђена је

могућност ослобађања од плаћања трошкова поступка, а која је регулисана одредбама члана 168. и 169. поменутог закона.

Ставом 1. члана 168. ЗПП-а, прописано је да ће суд ослободити од плаћања трошкова поступка странку која према свом општем имовном стању није у могућности да сноси ове трошкове. Ставом 2. је прописано да ослобађање од плаћања трошкова поступка обухвата ослобађање плаћања од таксе и ослобађање о полагању предумја за трошкове сведока, вештака, увиђаја и судских огласа. Према ставу 3. истог члана, суд може да ослободи странку и само од плаћања таксе, а у складу са посебним законом, при чему, како је то регулисано ставом 4. суд цени све околности, а нарочито узима у обзир вредност предмета спора, број лица која странка издржава и приходе и имовину коју има странка и чланови њене породице. Ставом 1. члана 169., прописано је да одлуку о ослобађању од плаћања трошкова поступка доноси првостепени суд на предлог странке. Ставом 2. странка је обавезана да уз захтев за ослобађање од трошкова приложи, односно наведе чињенице и наведе доказе којима се те чињенице потврђују. Према ставу 3. истог члана, дато је овлашћење и суду да по службеној дужности може прибавити потребне податке и обавештења о имовном стању странке која тражи ослобађање, а о том може и да саслуша поступак. Ставом 5. истог члана, прописано је да против решења суда којим се усваја предлог странке није дозвољена посебна жалба.

Одредбама члана 34. и 35. у одељку "Састав суда" Закона о парничном поступку, прописано је да суди судија појединац осим ако законом није прописано да суди веће. Закон о управним споровима даје овлашћење судију појединцу да одлучује у поступку претходног испитивања тужбе. Са тих разлога, решење о ослобађању трошкова управног спора може по захтеву странке да донесе само судско веће основом члана 74. Закона о управним споровима, а сходном применом одредбама члана 168. и 169. ЗПП-а.

(Правни став утврђен на седници свих судија 27.06.2014. године)

Образложење правног става сачинила:
Деса Симић, судија Управног суда

17.

Налаз и мишљење тима Клинике за психијатрију ВМА према коме не постоји нити је постојала болест која може бити основ за признавање својства РВИ не представља нови доказ на основу кога се по службеној дужности може дозволити понављање поступка, окончаног правноснажним решењем о признавању својства РВИ заснованим на оцени, налаза и мишљења другостепене лекарске комисије као надлежног органа вештачења.

Образложење

Одредбом члана 239. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", број 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС", број 30/10) прописано је да поступак окончан решењем против кога нема редовног правног средства у поступку (коначно решење) поновиће се, ако се сазна за нове чињенице, или се нађе или стекне могућност да се употребе нови докази који би, сами или у вези са већ изведеним и употребљеним доказима, могли довести до другачијег решења да су те чињенице, односно докази били изнесени или употребљени у ранијем поступку.

Одредбом члана 240. став 1. истог закона прописано је да понављање поступка може тражити странка, а орган који је донео решење којим је поступак завршен може покренути понављање поступка по службеној дужности. Ставом 2. истог члана закона прописано је да због околности из члана 239. тачка 1, 6, 7, 8. и 11. странка може тражити понављање поступка само ако без своје кривице није била у стању да у ранијем поступку изнесе околности због којих тражи понављање.

Код оваквог стања ствари, тумачењем цитираних законских одредби, произлази да се понављање поступка са разлога прописаних у члану 239. став 1. тачка 1. може покренути ако су у време вођења ранијег поступка постојале чињенице за које орган није знао и које странка није без своје кривице била у стању да изнесе, па нису ни узете у обзир приликом утврђивања релевантног чињеничног стања, са циљем да се накнадним извршењем тих чињеница, односно подношењем нових доказа, ствара прилика за употпуњавање, односно мењање раније утврђеног чињеничног стања, на подлози чега се може донети и, евентуално, различита одлука од оне којом је окончан редовни поступак.

Како из наведеног следи да је решење Министарства рада, запошљавања и социјалне политике Републике Србије бр. 580-02-01399/2005-11 од 06.05.2005. године поништено, зато што је тужени у поновном поступку на основу накнадне оцене Тима Клинике за психијатрију ВМА, утврдио да код тужиоца не постоји нити је постојала болест која може бити основ за признавање својства војног инвалида, то Управни суд налази да нису били испуњени услови за понављање поступка, по основу одредбе члана 239. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку, јер се обнова поступка може извршити само ако се после доношења коначног и правноснажног решења употребе нови докази, односно утврде нове чињенице. Накнадна оцена Тима Клинике за психијатрију ВМА није, наиме, нов доказ из члана 239. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку, јер су управни органи тај доказ могли да изведу и при ранијој оцени постојања услова за признавање својства ратног војног инвалида тужицу, али то нису учинили.

(Правни став утврђен на седници свих судија 27.06.2014. године)

Образложење правног става сачинила:
др Јадранка Ињац, судија Управног суда

ЗАКЉУЧЦИ

ЗАКЉУЧЦИ
УСВОЈЕНИ НА СЕДНИЦИ СВИХ СУДИЈА
ДАНА 27.06.2014. ГОДИНЕ

1. ЗАКЉУЧАК

"У предметима увођења избеглих лица с територије Босне и Херцеговине у систем борачко-инвалидске заштите Републике Србје поступаће се и убудуће по ставовима суда израженим у пресудама Врховног суда Србије и пресуди Управног суда 11 У 10651/10 (2009) од 23.09.2010. године".

Напомена:

Уз закључак се објављује извод из одлуке Управног суда У 10651/10 (2009) од 23.09.2010. године:

"Оспореним решењем поништено је решење Одељења за опште праву и МК Општинске управе општине Смедеревска Паланка бр. 580-28/2004-III/1 од 11.11.2004. године и одлучено да се одбија захтев тужиоца поднет 13.8.2004. за увођење у систем борачко-инвалидске заштите Републике Србије.

У тужби, благовремено поднетој Врховном суду у Београду, тужилац оспорава законитост наведеног решења, па наводи да је задобио ране у оружаном акцијама 14.10.1992. године, због којих му је у Републици Српској утврђен инвалидитет у проценту од 40%, али, да од надлежног органа Републике Српске није примао никакву новчану накнаду на име утврђеног инвалидитета. Наводи да има пребивалиште у Републици Србији, да је држављанин Републике Србије, те да му у смислу чл. 6а Протокола о сарадњи Министарстава за социјална питања Републике Србије и Републике Српске, припада право на борачко-инвалидску заштиту у Републици Србији, и у вези са тим, право на новчану накнаду на име инвалидитета. Предлаже уважавање тужбе и поништај оспореног решења.

Тужени орган у одговору на тужбу остаје при разлозима из оспореног решења и предлаже одбијање тужбе.

Управни суд је дана 01.01.2010. године, сагласно одредби члана 29. став 1. у вези са чланом 90. став 1. и чланом 98. Закона о уређењу су-

дова ("Службени гласник РС", бр. 116/08 и 104/09), преузео нерешене предмете управних спорова покренутих пред Врховним судовима до 31.12.2009. године, међу којима и предмет тужиоца заведен под службеним бројем тог суда У. 5473/09.

Решавајући овај управни спор на основу чињеница утврђених у управном поступку у смислу члана 38. став 1. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", број 46/96), који се у овом случају примењује према одредби члана 77. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), и испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе у складу са чланом 39. став 1. истог закона, Управни суд је, оценом навода тужбе, одговора на тужбу и списка предмета ове управно-правне ствари, нашао да је тужба неоснована.

Из списка предмета и образложења оспореног решења произлази да је тужени орган правилно поништио решење Одељења за општу управу Смедеревске Паланке од 11.11.2004. године и да је правилно одбио тужиочев захтев за увођење у систем борачко-инвалидске заштите Републике Србије, и за своју одлуку, без повреде правила поступка, дао јасне и правилне разлоге које прихвата и овај суд и који се наводима тужбе не доводи у сумњу. Ово стога што је тужиоцу коначном одлуком надлежног органа Републике Српске признато својство ратног војног инвалида VIII категорије, са 40% инвалидитета трајно и одговарајућим износом личне инвалиднине, по основу рањавања 14.10.1992. године, као припаднику Војске Републике Српске, па права по основу борачко-инвалидске заштите у Републици Србији не може остварити јер не испуњава услове из чл. 2. Протокола о сарадњи Министарства за социјална питања Републике Србије и Министарства рада и борачко-инвалидске заштите Републике Српске од 27.11.2003. године, јер је ране задобио у оружаним акцијама после 19.05.1992. године. Осим тога, тужилац не испуњава ни услове из чл. 6. Протокола, с обзиром да до дана закључења протокола није остваривао борачко-инвалидска права преко установе Републике Српске у Београду за унапређење економске, научно-техничке, културне и спортске сарадње са Републиком Србијом, што је утврђено из дописа ове установе, тако да је тужиочев захтев за превођење у систем борачко-инвалидске заштите Републике Србије, правилно одбијен.

Навод тужбе, да тужилац има држављанство Републике Србије, није од утицаја на другачију одлуку туженог органа, с обзиром да је држа-

вљанство Републике Србије један од услова за превођење у систем борачко-инвалидске заштите Републике Србије, а други услов је да је тужилац остваривао борачко-инвалидска права преко установе Републике Српске у Београду до дана закључења Протокола. Пошто је утврђено да тужилац није остваривао ова права преко установе Републике Српске у Београду до дана закључења Протокола, а да је ране задобио после 19.05.1992. године, права по основу борачко-инвалидске заштите не може остварити у Републици Србији.

На основу наведеног, пошто, по мишљењу овог суда, оспоренм решењем није повређен закон на тужиоачеву штету, применом члана 41. став 2. Закона о управним споровима, одлучено је као у диспозитиву пресуде."

2. ЗАКЉУЧАК

"У предметима признања својства цивилног инвалида рата поступаће се сагласно ставу Врховног касационог суда израженом у сентенци из пресуде Уж. 83/10 од 28.01.2011. године утврђене на седници Грађанског одељења од 21.03.2011. године".

Напомена:

Уз закључак се објављује сентенца из пресуде Врховног касационог суда Уж 83/10 од 28. јануара 2011. године, утврђена на седници Грађанског одељења 21.03.2011. године

"Својство цивилног инвалида рата на основу Закона о правима цивилних инвалида рата ("Сл. гласник РС" број С2/96) може се признати само лицима код којих ја оштећење организма наступило под околностима из члана 2. овог закона као последица ране, повреде или озледе задобијене на територији Републике Србије.

Из образложења:

Из списка предмета се види да је у управном поступку несумњиво утврђено да је рањавање тужиоца настало 1995. године на територији друге државе, Републике Хрватске.

Код оваквог стања ствари погрешно је закључивање из побијане пресуде да чињеница да је рањавање тужиоца настало на територији друге државе није од утицаја на признавање својства цивилног инвалида рата на

основу Закона о правима цивилних инвалида рата ("Сл. гласник РС" број 52/96). Одредбом члана 1. наведеног закона прописано је да се овим законом уређују сва права цивилних инвалида рата, чланова породица цивилних инвалида рата и чланова породица цивилних жртава рата, а чланом 2. истог закона је прописано да је цивилни инвалид рата лице код кога наступи телесно оштећење од најмање 50% услед ране, повреде или озледе које су оставиле видне трагове, задобијене злостављањем или лишењем слободе од стране непријатеља за време рата, извођење ратних операција, од заосталог ратног материјала или непријатељских диверзантних, односно терористичких акција.

Сагласно принципу државног суверенитета и принципу територијалног важења закона, по оцени овог суда, одредба члана 2. наведеног закона односи се на случајеве настанка телесног оштећења организма лица која су их задобила под условима означеним у овој одредби Закона, али на територији Републике Србије, лицима код којих је као последица ране, повреде или озледе задобијене на територији друге државе настало оштећење организма не могу се у Републици Србији признати права предвиђена цитираним законом, осим ако то изричито законом није прописано. Закон о правима цивилних инвалида рата ("Сл. гласник РС" број 52/96) ни једном одредбом није прописао да се својство цивилног инвалида рата може признати и лицима која су оштећење организма под околностима из члана 2. тог закона задобила ван територије Републике Србије.

Стога, својство цивилног инвалида рата на основу Закона о правима цивилних инвалида рата ("Сл. гласник РС" број 52/96), према ставу суда, може се признати само лицима код којих је оштећење организма наступило под околностима из члана 2. Закона као последица ране, повреде или озледе задобијене на територији Републике Србије."

СЕНТЕНЦЕ

ПРОЦЕСНО ПРАВО

НАДЛЕЖНОСТ УПРАВНОГ СУДА

Члан 58. Закона о управним споровима ("Сл. гласник РС" бр. 111/09)

Управни суд је надлежан да одлучује по тужби за понављање поступка окончаног пресудом Врховног суда Србије

Из образложења:

Пресудом Врховног суда Србије У СЦГ 2149/06 од 12.09.2007. године, одбијена је тужба тужиоца изјављена против наредбе Министра одбране број 1-302 од 27.12.2004. године, којом је одлучено да тужиоцу престаје професионална војна служба јер је навршио 30 година стажа осигурања, а потребе службе захтевају престанак професионалне војне службе.

Тужилац је дана 19.08.2013. године, поднео Управном суду тужбу за понављање судског поступка окончаног наведеном пресудом Врховног суда Србије, са разлога прописаних одредбом члана 56. став 1. тачка 1. и тачка 5. Закона о управним споровима. У тужби наводи да Врховни суд наведену одлуку није образложио у складу са одредбом члана 199. Закона о општем управном поступку, односно није дао разлоге на основу чега је извео закључак да је постојала потреба службе да тужиоцу престане професионална служба у Војсци. Додаје да је у време престанка службе навршио 30 година стажа осигурања, али да није навршио године живота које су неопходне за престанак службе у смислу одредбе члана 107. Закона о Војсци Југославије. Сматра да је у управној ствари акт о престанку службе донео ненадлежни старшина, будући да није постојао предлог претпостављеног за престанак његове службе. Као нови доказ у прилог основаности тужбе за понављање овог поступка, доставља пресуду Управног суда, Одељења у Нишу П 2 У. 14451/11 од 04.10.2012. године из које се види да је уважена тужба тужиоца М. Н. и поништена наредба Министра одбране са разлога што наредбодавац није дао разлоге којом се потребом службе руководио када је донео оспорену наредбу. Ценећи пресуду Врховног суда Србије, са приложеном пресудом Управног суда, тужилац сматра да је пресуда, донета у поступку чије понављање тражи, незакон-

та и да је донета кршењем закона од стране суда. Са изнетих разлога, предлаже да суд тужбу уважи, стави ван снаге пресуду Врховног суда Србије од 12.09.2007. године, поништи наредбу Министра одбране о престанку службе број 1-302 од 27.12.2004. године и обавезе тужени орган да тужиоцу надокнади трошкове вођења управног спора и трошкове понављања управног спора по адвокатској тарифи.

Одредбом члана 29. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 116/2008 ... 101/2013) прописано је да Управни суд суди у управним споровима, пружа међународну правну помоћ у оквиру своје надлежности и врши и друге послове одређене законом.

Одредбом члана 77. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09) прописано је да поступци по тужбама, захтевима за ванредно преиспитивање судске одлуке и тужбама за понављање поступка поднетим до дана ступања на снагу овог закона, окончаће се пред Управним судом, по правилима поступка која су важила до дана ступања на снагу овог закона.

Тумачењем цитиране одредбе члана 77. став 1. Закона о управним споровима, произлази да неокончани предмети по тужбама у управном спору, као и по тужбама за понављање поступка, поднетим Врховном суду Србије, прелазе у надлежност Управног суда. Како је овај суд једино надлежан да одлучује по ванредном правном средству - тужби за понављање поступка изјављеној Врховном суду Србије, против одлуке донете у поступку окончаном пред тим судом, по одредбама ранијег Закона о управним споровима, Управни суд сматра да је надлежан да одлучује и по тужби за понављање поступка изјављеној Управном суду, против одлука донетих у поступку окончаном пред Врховним судом Србије, на који начин се странкама обезбеђује право на једнаку заштиту права и на правно средство, зајемчено одредбом члана 36. Устава Републике Србије ("Службени гласник РС" бр. 98/2006).

У поступку претходног испитивања поднете тужбе, Управни суд је нашао да тужбу треба одбацити.

Одредбом члана 57. став 3. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09) прописано је да по протеку пет година од правноснажности судске одлуке, понављање поступка се не може тражити. Одредбом члана 60. истог закона, прописано је да ће суд решењем одбацити ту-

жбу за понављање поступка, ако утврди да је тужбу поднело неовлашћено лице, или да тужба није благовремена или да странка није учинила бар вероватним постојање законског основа за понављање поступка.

Имајући у виду чињеницу да је пресуда Врховног суда Србије У СЦГ бр. 2149/06 од 12.09.2007. године донета у поступку чије понављање тужилац тражи, постала правоснажна даном доношења, односно, 12.09.2007. године, то је објективни рок од пет године за подношење тужбе за понављање поступка истекао дана 12.09.2012. године, те је тужба поднета дана 19.08.2013. године неблаговремена. Имајући у виду напред наведено, Управни суд је применом одредбе члана 60. Закона о управним споровима одлучио као у изреци решења. Суд није посебно одлучивао о захтеву тужиоца за накнаду трошкова управног спора, имајући у виду одлуку која је по тужби донета.

(Решење Управног суда 9 Уп. 107/13 од 06.12.2013. године)

Сентенцу сачинила: Елена Петровић,
судски помоћник Управног суда

НАКНАДА ТРОШКОВА УПРАВНОГ СПОРА

Члан 66, 67. и 74. Закона о управним споровима
("Службени гласник РС", број 111/09)

Члан 153-154 . и 163. Закона о парничном поступку
("Службени гласник РС", број 72/11)

Након достављања пресуде странкама, донете у нејавној седници већа, не може се поднети захтев за накнаду трошкова управног спора.

Из образложења:

Поднеском од 22.05.2013. године, адвоката З.К. из Ш. је обавестио суд да остаје код првог постављеног тужбеног захтева и предлаже да се тужба усвоји у постављеном тужбеном захтеву и да се тужиљи надокнаде трошкови спора на име писања тужбе у износу од 30.300,00 динара, на име таксе по Т.Т., све са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, уз који је приложио пуномоћје које је потписала тужиља уз напоме-

ну у Ш. без датума, уз који је достављен списак тужилаца који су поднели тужбе овом суду, између осталог и С.С.

Одредбом чл. 163. ст. 3. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", број 72/11) прописано је да је захтев за накнаду трошкова странка дужна да поднесе најкасније до завршетка расправљања који претходи одлучивању о трошковима, а ако се ради о доношењу одлуке без претходног расправљања странка је дужна да захтев за накнаду трошкова поднесе у предлогу о коме суд треба да одлучи

Имајући у виду наведено и цитирану законску одредбу, Управни суд је применом одредаба чл. 66, 67. и 74. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), уз сходну примену одредаба чл. 153-154 . и 163. Закона о парничном поступку одбио захтев тужиље за накнаду трошкова управног спора на име састава тужбе од стране адвоката и на име трошкова судске таксе према Закону о судским таксама, будући да тужиља није поднела захтев за накаду трошкова у смислу цитиране одредбе чл. 163. Закона у предлогу о коме суд треба да одлучи, односно у тужби, већ након што је у нејавној седници већа дана 29.03.2013. године донета одлука у овом управном спору.

(Решење Управног суда 2 У. 991/12 од 19.06.2013. године)

Сентенцу сачинила: Живана Ђукановић,
судија Управног суда

ИЗВРШЕЊЕ ПРЕСУДЕ УПРАВНОГ СУДА

Члан 3. Закона о извршењу и обезбеђењу ("Сл. гласник РС", бр. 31/11)

Основни суд је надлежан за извршење одлуке управног суда у делу у којем је наложено извршење новчане обавезе туженом органу.

Из образложења:

Р. В. из Б. је дана 30.07.2013. године, поднела Управном суду захтев за доношење решења у извршењу пресуде Управног суда број 16 У. 4549/12 од 18.04.2013. године, којом је у ставу првом диспозитава уважена њена тужба, поништено решење Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање - Дирекција Београд, 02/1 број: ВЛП 2675 од 28.02.2012. године и предмет враћен надлежном органу на поновно одлучивање, док је ставом

другим диспозитива обавезан тужени орган да тужиљи надокнади трошкове управног спора у износу од 9.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде. У захтеву наводи да тужени орган није у законском року поступио по налогу суда и донео одговарајућу одлуку, нити је тужиљи исплатио досуђени износ на име трошкова управног спора. Додаје да је тужени у накнадном року донео решење, којим је уважио жалбу и поништио решење другостепеног органа, али није утврдио да ли тужиља испуњава услове за ванредно усклађивање пензије од 11,06%, нити је тужиљи исплатио трошкове управног спора. Са изнетих разлога, предлаже да суд донесе акт о извршењу пресуде од 18.04.2013. године у целости и на терет туженог досуди тужиљи додатне трошкове од 16.500,00 динара на име састава овог захтева, као и поднеска од 19.07.2013. године, од стране пуномоћника из реда адвоката. Како је садржина поднетог захтева неразумљива, то је Управни суд решењем 9 Уи. бр. 92/13 од 20.09.2013. године, наложио пуномоћнику подносиоца захтева да у року од 15 дана од дана пријема решења, уреди поднети захтев од 30.07.2013. године, на тај начин што ће се изјаснити да ли исти представља захтев за доношење решења у извршењу пресуде Управног суда У. бр. 4549/12 од 18.04.2013. године, или представља тужбу због ћутања првостепеног органа у извршењу решења туженог, донетог у извршењу пресуде Управног суда. Истим решењем, пуномоћник подносиоца захтева је упозорен да ће у случају непоступања у остављеном року по налогу суда, захтев бити одбачен.

Поднеском од 14.10.2013. године, пуномоћник подносиоца захтева је поступио по налогу суда и изјаснио се да поднесак од 30.07.2013. године представља захтев за доношење решења о извршењу пресуде Управног суда од 18.04.2013. године, у делу који се односи на плаћање трошкова управног спора. У предметном поднеску је нагласио да је тужени орган, као извршни дужник, у међувремену донео ново решење, сагласно ставу 1. диспозитива пресуде, али да је и даље у обавези да исплати износ од 9.000,00 динара овде подносиоцу захтева, који је досуђен ставом II наведене пресуде, па предлаже да суд донесе решење у извршењу пресуде Управног суда, на начин на који је то прецизирао поднеском означеним као предлог за дозволу извршења на основу извршне исправе, достављеним у прилогу.

У поступку испитивања поднетог захтева, пазећи по службеној дужности на своју стварну надлежност, сагласно одредбама чланова 15. и

17. Закона о парничном поступку ("Сл. гласник РС", бр. 72/11), а чије се одредбе сходно примењују у управном спору на основу одредбе члана 74. Закона о управним споровима ("Сл. гласник РС", бр. 111/09), Управни суд је нашао да није стварно надежан за поступање у овој правној ствари.

Одредбом члана 29. Закона о уређењу судова ("Сл. гласник РС", бр. 116/08... 101/13), прописано је да Управни суд суди у управним споровима и врши и друге послове одређене законом.

Према одредби члана 3. Закона о управним споровима ("Сл. гласник РС", бр. 111/09), прописано је да у управном спору суд одлучује о законитости коначних управних аката, осим оних у погледу којих је предвиђена другачија судска заштита. У управном спору суд одлучује и о законитости коначних појединачних аката којима се решава о праву, обавези или на закону заснованом интересу, у погледу којих у одређеном случају законом није предвиђена другачија судска заштита. Суд у управном спору одлучује и о законитости других коначних појединачних аката, када је то предвиђено законом.

Одредбом члана 4. истог закона, прописано је да је управни акт појединачни правни акт којим надежни орган, непосредном применом прописа, решава о одређеном праву или обавези физичког или правног лица, односно друге странке о управној ствари, док је одредбом члана 5. истог закона, прописано да је управна ствар појединачна неспорна ситуација од јавног интереса, у којој непосредно из правних прописа произлази потреба да се будуће понашање странке ауторитативно правно одреди. Одредбом члана 22. став 2. Закона о уређењу судова, прописано је да основни суд у првом степену суди у грађанско-правним споровима ако за поједине од њих није надлежан други суд и води извршне и ванпарничне поступке, за које није надлежан неки други суд.

Одредбом члана 3. Закона о извршењу и обезбеђењу ("Сл. гласник РС", бр. 31/11) прописано је да је за одлучивање у поступку извршења и обезбеђења стварно надлежан основни и привредни суд, у складу са законом који уређује надлежност судова, изузев за одлучивање по ванредним правним лековима, у ком случају се надлежност суда одређује у складу са законом. Одредбом става 3. истог члана, прописано је да је за одређивање извршења или обезбеђења надлежан суд на чијем подручју извршни дужник има пребивалиште или боравиште, односно седиште, ако овим законом није другачије одређено.

Одредбом члана 12. истог закона, прописано је да се извршење одређује на основу извршне или веродостојне исправе, ако тим законом није прописано другачије, док је одредбом члана 13. став 1. истог закона, прописано да је извршна исправа правноснажна одлука суда и судско поравнање, као и други акти странака који су законом изједначени са судским поравнањем.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, како се у конкретном случају поднетом захтевом тражи извршење одлуке овог суда, у делу у коме је утврђена новчана обавеза туженом органу, Управни суд је, оценио да није стварно надлежан за одлучивање у овој правној ствари и уступио је предмет стварно и месно надлежном Основном суду у Београду.

Имајући у виду наведено, Управни суд је применом одредаба чланова 15. и 17. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци решења.

(Решење Управног суда 9 Уи. 92/13)

Сентенцу сачинила: Елена Петровић,
судски помоћник Управног суда

УКИДАЊЕ РЕШЕЊА ПО ОСНОВУ СЛУЖБЕНОГ НАДЗОРА

Члан 253. став 2. Закона о општем управном поступку
("Сл. лист СРЈ" бр. 33/97 и 31/01 и "Сл. гласник РС" бр. 30/10)

Постојање очигледне повреде материјалног права се цени према чињеничном стању утврђеном у поступку пре доношења коначног решења, а не према чињеничном стању утврђеном у поступку вршења права надзора.

Из образложења:

Из образложења оспореног решења и списка предмета ове правне ствари, произлази да је тужени орган у поступку службеног надзора, увидом у списе предмета првостепеног органа, утврдио да је очигледно повређен закон у корист овде тужилаца, на штету Републике Србије, јер је првостепени орган одлуку по захтеву за признавање права на породичну инвалиднину по основу нестанка Н.А., засновао на уверењу Комитета за заштиту права и интереса расељених лица и повратак у завичај донетом 1999. године. При том је нашао да је уверење сачињено на основу изјаве

М.М., што је супротно одредби члана 78. став 1. Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца. Осим тога, нашао је да је решење донето уз повреду одредбе члана 82. истог закона, јер је у време одлучивања по захтеву првостепени орган пропустио да утврди да ли је син умрлог Н.А. способан за привређивање.

Одредбом члана 78. став 1. Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца ("Сл. лист СРЈ" бр. 24/98, 29/98 и 25/00 и "Сл. гласник РС" бр. 101/05 и 111/09), прописано је да се лице од ког чланови породице изводе права по основу овог закона, погинуло или умрло под околностима из члана 2. и члана 3. тачка 2. и 3. закона, утврђује само писаним доказним средствима, из времена када је лице од ког чланови породице изводе право погинуло или умрло. Изјава странке и других лица, без обзира у ком облику је саопштена, не сматра се писаним доказним средством. Одредбом става 2. истог члана, прописано је да изузетно од одредбе става 1. овог члана, чињеница да је лице од кога чланови породице изводе права по одредбама овог закона, погинуло или умрло под околностима из члана 2. став 1. тачка 5. овог закона, као и у ратном заробљеништву у вези са тим околностима, доказује се свим доказним средствима у поступку по захтеву за признавање права на породичну инвалиднину поднесеном до 31.12.1999. године.

Одредбом члана 81. став 1. истог закона, прописано је да ће јединица или установа Војске Југославије, надлежна за војно лице које је под околностима из члана 2. став 2., члана 3. тачка 2. и члана 7. закона, задобило повреду или озледу услед које је наступило оштећење организма, односно које под тим околностима погине или умре, покренути одмах по службеној дужности, односно на захтев заинтересованог лица, поступак ради утврђивања узрока и околности под којима је лице рањено, повређено, озлеђено, односно погинуло или умрло. Одредбом става 3. истог члана, прописано је да по завршеном поступку, надлежна војна јединица или војна установа, односно надлежни орган, издаје правно заинтересованом лицу уверење о околностима под којима се случај догодио, ради остваривања права по овом закону.

Одредбом члана 93. истог закона, прописано је да се решење о правима по овом закону које је постало коначно у управном поступку, може укинути по праву надзора ако је њиме повређен закон у корист поје-

динца, а на штету друштвене заједнице и по протеку рока предвиђеног савезним законом којим се уређује општи управни поступак.

Одредбом члана 253. став 2. Закона о општем управном поступку ("Сл. лист СРЈ" бр. 33/97 и 31/01 и "Сл. гласник РС" бр. 30/10), прописано је да се коначно решење може укинути по основу службеног надзора ако је њиме очишедно повређен материјални закон.

По оцени Управног суда, код овако утврђеног чињеничног и правног стања ове правне ствари, основано се, тужбом оспорава законитост решења туженог органа, будући да у поступку који је претходио доношењу коначног решења које је било предмет службеног надзора, није дошло до очигледно погрешне примене материјалног права, будући да су одредбе Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца, на које се тужени орган позива и за које је нашао да су повређене, процесне природе и као такве нису основ за укидање коначног решења по основу службеног надзора. Ово стога што се, према одредби члана 253. став 2. Закона о општем управном поступку, коначно решење може укинути ако је њиме очигледно повређен материјални закон, што значи да се ово ванредно правно ередетво не може применити због повреде правила поступка, односно због недостатака процесне природе насталих у току поступка. Повреда материјалног закона обухвата ситуацију када је о управној ствари одлучено на основу другог, а не меродавног прописа за решавање у конкретном случају, односно када је примењен погрешан, неодговарајући материјални пропис, а могућ је и случај да је примењен одговарајући пропис, који је погрешно протумачен. Тужени орган је утврдио да у поступку одлучивања по захтеву првостепени орган није прибавио доказе на околност да ли је С.А., син умрлог Н.А., на редовном школовању и да ли је способан за привређивање. Другостепени орган није могао да по праву службеног надзора укине коначно решење, налазећи да је у поступку који му је претходио чињенично стање непотпуно или неправилно утврђено. Ово са разлога, што неправилно или непотпуно утврђено чињенично стање не може да доведе до очигледне повреде материјалног права, у смислу цитираног члана 253. став 2, Закона о општем управном поступку.

Наиме, очигледна повреда мора бити такве природе да на несумњив начин укаже на најасну повреду прописа. Како у овом случају није реч о очигледној повреди материјалног права, већ о неправилно и непотпуно утврђеном чињеничном стању у поступку који је претходио доноше-

њу првостепеног решења, то није било места ни укидању решења по праву надзора. Ово стога, што се постојање очигледне повреде материјалног права цени искључиво према чињеничном стању утврђеном у поступку који претходи доношењу коначног решења, а не према чињеничном стању утврђеном у поступку вршења службеног надзора. Позивање туженог органа на одредбу члана 93. цитираног закона је без значаја за примену овог правног средства, јер се њиме само упућује на рок у коме је могуће спровести ову правну интервенцију.

(Пресуда Управног суда 9 У. 16844/12 од 12.09.2013. године)

Сентенцу сачинила: Елена Петровић,
судијски помоћник Управног суда

НАДЛЕЖНОСТ СУДА ЗА ЗАШТИТУ ПРАВА НЕИЗАБРАНОГ СУДИЈЕ ЗА ПРЕКРШАЈЕ

Чл. 3. и 4. Закона о управним споровима
("Службени гласник РС", бр.111/09)

Члан 175. став 1. тачка 7. и члан 192. став 1. тачка 1. Закона о раду
("Службени гласник РС", бр. 24/05, 61/05 и 54/09)

Решење вршиоца дужности председника суда о престанку радног односа и права на накнаду плате неизабраног судије за прекршаје је акт којим се уређује тј. регулише радно - правни статус тог судије, те се заштита против тог решења не може остварити у управном спору, већ тужбом у радном спору пред надлежним основним судом.

Из образложења:

Одредбом члана 3. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09) прописано је да у управном спору суд одлучује о законитости коначних управних аката, осим оних у погледу којих је предвиђена другачија судска заштита. Према одредбама става 2. истог члана, у управном спору суд одлучује и о законитости коначних појединачних аката којима се решава о праву, обавези или на закону заснованом интересу, у погледу којих у одређеном случају законом није предвиђена другачија судска заштита. Ставом 3. истог члана, про-

писано је да суд у управном спору одлучује и о законитости других коначних појединачних аката када је то законом предвиђено. Одредбом става 4. наведеног члана прописано је да се одредбе овог закона које се односе на управни акт, примењују и на друге акте против којих се може водити управни спор.

Чланом 4. Закона о управним споровима, прописано је да је управни акт, у смислу овог закона, појединачни правни акт којим надлежни орган, непосредном применом прописа, решава о одређеном праву или обавези физичког или правног лица, односно друге странке у управној ствари.

Према разлозима решења оспореног тужбом, вф председник Прекршајног суда у Суботици је на основу члана 101. став 2. Закона о судијама и члана 175. став 1. тачка 7. и члана 192. став 1. тачка 1. Закона о раду, тужиљи утврдио престанак радног односа и право на накнаду плате у прекршајном суду у Суботици, закључно са 30.06.2010. године, јер је тужиљи са овим датумом истекао законом утврђени период у којем је остваривала право на накнаду плате. Наиме, према разлозима решења, одлуком Високог савета судства, бр. 06-00-02/2010-01 од 13.01.2010. године, тужиљи је одређен престанак дужности судије за прекршаје у општинском органу за прекршаје у Суботици са 31.12.2009. године, с тим што јој је утврђено право на накнаду плате у трајању од 6 месеци, о којем праву је донето решење Прекршајног суда у Суботици Су 78/10-2 од 27.01.2010. године, којим је утврђено да тужиља има право на исплату накнаде плате почев од 01.01.2010. године у трајању од 6 месеци.

По оцени Управног суда, решење оспорено тужбом, није управни акт у смислу наведених одредаба Закона о управним споровима, јер овим вршилац председника Прекршајног суда у Суботици није решавао о праву тужиље тј. њеном вршењу дужности судије за прекршаје, већ је, због наступања правног дејства одлуке Високог савета судства о престанку тужилине дужности судије за прекршаје у општинском органу за прекршаје у Суботици, уредио тј. регулисао радно-прани статус тужиље у Прекршајном суду у Суботици. Како је овај регулисан одредбама Закона о раду, тужиља правно средство против решења не може користити у управном спору пред Управним судом, већ тужбом у радном спору пред надлежним Основним судом.

Одредбом члана 23. став 3. Закона о уређењу судова, прописано је да Основни суд у првом степену суди, између осталог, спорове поводом

заснивања, постојања и престанка радног односа, о правима, обавезама и одговорностима из радног односа.

Одредбом члана 60. Закона о парничном поступку, прописано је да ако је у спору из радног односа тужилац запослени, за суђење је, поред суда који је опште месно надлежан за туженог, надлежан и суд на чијем се подручју рад обавља или се обављао.

Са напред изнетог, сходном применом чл. 15, 17. и 40. Закона о парничном поступку, које се примењују на основу члана 74. Закона о управним споровима, а применом члана 3. став 1. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштва, одлучено је као у диспозитиву решења.

(Решење Управног суда III-25 У. 11624/13 од 20.03.2014. године)

Сентенцу сачинила: Маријана Тафра Мирков,
судија Управног суда

АПСОЛУТНА НЕНАДЛЕЖНОСТ УПРАВНОГ СУДА

Члан 3. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09)

Управни суд је апсолутно ненадлежан за оцену законитости решења Владе Републике Србије о именовану председника и чланова привременог органа јединице локалне самоуправе.

Из образложења:

Одредбом чл. 12. и чл. 193. ст. 1. Устава Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 98/06) прописано је да је државна власт ограничена правом грађана на покрајинску аутономију и локалну самоуправу, да право грађана на покрајинску аутономију и локалну самоуправу подлеже само надзору уставности и законитости, и да орган одређен статутом општине има право жалбе Уставном суду ако се појединачним актом или радњом државног органа или органа јединице локалне самоуправе онемогућава вршење надлежности општине.

Одредбом чл. 92. ст. 1. Закона о Уставном суду ("Службени гласник РС", бр. 109/07 и 99/11) прописано је да кад Уставни суд у поступку по жалби органа одређеног статутом аутономне покрајине, односно ло-

калне самоуправе утврди да је појединачним актом или радњом државног органа или органа локалне самоуправе онемогућено вршење надлежности аутономне покрајине, односно локалне самоуправе, поништиће појединачни акт, односно забраниће даље вршење или наредити вршење одређене радње и одредити да се уклоне штетне последице.

Одредбом чл. 96. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", бр. 129/07) прописано је да орган одређен статутом јединице локалне самоуправе има право жалбе Уставном суду ако се појединачним актом или радњом државног органа или органа јединице локалне самоуправе онемогућава вршење надлежности јединице локалне самоуправе.

Одредбом чл. 3. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09) прописано је да у управном спору суд одлучује о законитости коначних управних аката, осим оних у погледу којих је предвиђена другачија судска заштита (став I); у управном спору суд одлучује и о законитости коначних појединачних аката којима се решава о праву, обавези или на закону заснованом интересу, у погледу којих у одређеном случају законом није предвиђена другачија судска заштита (став II); суд у управном спору одлучује и о законитости других коначних појединачних аката када је то законом предвиђено (став III); одредбе овог закона које се односе на управни акт, примењују се и на друге акте против којих се може водити управни спор (став IV).

Одредбом чл. 16. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11) прописано је да суд у току целог поступка по службеној дужности пази да ли решавање спора спада у судску надлежност (став I); суд ће да се огласи ненадлежним, укине спроведене радње у поступку и одбаци тужбу, ако у току поступка утврди да за решавање спора није надлежан суд него неки други орган (став II).

У конкретном случају оспореним решењем Влада Републике Србије је именовала председника и чланове привременог органа јединице локалне самоуправе, након што је донела одлуку о распуштању скупштине те јединице локалне самоуправе. Полазећи од цитиране одредбе чл. 3. Закона о управним споровима, Управни суд налази да оспорено решење није управни акт, због тога што није у питању појединачни правни акт којим надлежни орган непосредном применом прописа решава о одређеном праву или обавези физичког или правног лица односно друге странке у управној ствари, нити је законом предвиђена оцена законитости тог ко-

начног појединачног акта у управном спору. Оспорено решење јесте коначни појединачни акт у погледу кога је законом предвиђена заштита подношењем жалбе Уставном суду, будући да се тим појединачним актом, по наводима тужбе, онемогућава вршење надлежности општине, као јединице локалне самоуправе, која је прописана одредбом чл. 20. Закона о локалној самоуправи. Како Уставни суд није део судске власти у Републици Србији, већ судска власт припада судовима опште и посебне надлежности, сагласно одредби чл. 11. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 116/08...101/11), већ је други орган, сагласно одредби чл. 16. ст. 2. ЗПП-а, то је Управни суд апсолутно ненадлежан за поступање у овој правној ствари, већ је за поступање надлежан Уставни суд, због чега се тужба има одбацити.

(Решење Управног суда 27 У. 19502/13 од 28.12.2013. године)

Сентенцу сачинила: Биљана Тамбурковски Баковић,
судија Управног суда

ПРОДУЖЕЊЕ СЛУЖБЕНИХ РОКОВА

(члан 89. став 3. Закона о општем управном поступку)

Продужење службених рокова, односно рокова које одређује орган који води поступак, у сваком појединачном случају цени службено лице према свим обележјима дате ситуације.

Из образложења:

Оцењујући законитост решења Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Сектора за ванредне ситуације, 07/1 број: 217-669/11 од 17.08.2011. године, Управни суд налази да је оспореним решењем правилно одбијена жалба тужиоца изјављена против закључка Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Сектора за ванредне ситуације, Управе за ванредне ситуације у Београду, број: 217.1-1797/2008-07/4 од 19.05.2011. године, а којим закључком је одбијен захтев тужиоца за продужење рока за извршење наложене мере ближе описане у тачки три диспозитива решења Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Сектора за ванредне ситуације, Управе за ванредне ситуације у Београду, број: 217.1-1797/2008-06/4 од 10.03.2009. године, а којом је наложено тужиоцу да прибави сагласност – решење надлежног органа

за унутрашње послове да су спроведене мере заштите од пожара предвиђене инвестиционо-техничком документацијом за изградњу објекта у року од 90 дана. Ово стога, јер је закључак првостепеног органа у свему донет у складу са чланом 89. став 3. Закона о општем управном поступку, којим је прописано да рок који је одредило службено лице које води поступак, као и рок одређен прописима за које је предвиђена могућност продужења, може се продужити на молбу заинтересованог лица поднет пре истека рока, ако постоје оправдани разлози за продужење. У конкретном случају извршење предметне мере наложено је у марту 2009. године, а рок за њено извршење је продужаван седам пута, те имајући у виду значај наложених мера и временски период који је протекао од момента налагања мере до дана доношења ожалбеног закључка, као и околност да је првостепени орган до сада седам пута прихватио наводе тужиоца и одобравао продужење рока за извршење мере, то разлози изнети у жалби и тужби не могу довести до другачијег решења, јер продужење продужаваног рока у сваком појединачном случају цени службено лице према свим обележјима дате ситуације.

(Пресуда Управног суда 8 У. 10395/11 од 24.01.2013. године)

Сентенцу сачинила: Зорица Китановић,
судија Управног Суда

НАДЛЕЖНОСТ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О УСТУПАЊУ ПОСЛОВА ИЗ ПРОГРАМА МЕРА ВЕТЕРИНАРСКЕ ЗАШТИТЕ

Члан 3, 4. и 5. Закона о управним споровима
("Службени гласник РС", бр. 111/09)

Одлука о избору правних лица којим се уступају послови из програма мера ветеринарске заштите за одређену годину и подручје, не представља управну ствар односно коначни појединачни акт, у смислу одредбе чл. 3, 4. и 5. Закона о управним споровима, о чијој законитости се одлучује у управном спору, па и решење којим је одлучено о приговору против такве одлуке нема карактер акта који ужива заштиту у управном спору.

Из образложења:

Одредбом чл. 3. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), прописано је да у управном спору суд одлу-

чује о законитости коначних управних аката, осим оних у погледу којих је предвиђена другачија судска заштита, а ставом 2. овог члана закона, је прописано да у управном спору суд одлучује и о законитости коначних појединачних аката којим се решава о праву, обавези или на закону заснованом интересу, у погледу којих у одређено случају законом није предвиђена другачија судска заштита, док је ставом 3. прописано, да суд у управном спору одлучује и о законитости других коначних појединачних аката када је то законом предвиђено.

Чланом 4. Закона о управним споровима, прописано је, да управни акт, у смислу овог закона, јесте појединачни правни акт којим надлежни орган, непосредном применом прописа, решава о одређеном праву или обавези физичког или правног лица, односно друге странке у управној ствари.

Чланом 5. Закона о управним споровима, прописано је да управна ствар, у смислу овог закона, јесте појединачна неспорна ситуација од јавног интереса у којој непосредно из правних прописа произилази потреба да се будуће понашање странке ауторитативно правно одреди.

Оспореном одлуком измењена је Одлука о избору правних лица број 323-06- 00805/2010-05 од 04.08.2010. године, која је донета по спроведеном Конкурсу о уступању послова из програма мера за 2010. – 2012. годину, објављеном у "Службеном гласнику РС" број 32 од 14.05.2010. године, којом су правним лицима ближе наведеним у одлуци додељене епизотиолошке јединице које чине насељена места ближе наведена у одлуци.

Како у конкретном случају, по оцени Управног суда, Одлука о избору правних лица којом се послови из програма мера за 2010. – 2012. годину уступају правним лицима додељивањем епизотиолошких јединица коју чине насељена места, по својој садржини и правној природи не представља управну ствар, односно не представља управни акт, нити коначни појединачни акт у смислу напред цитираних одредаба, о чијој законитости се одлучује у управном спору, јер се њом не одлучује о појединачном праву или обавези физичког или правног лица, то по схватању суда ни решење туженог којом је усвојен приговор Ветеринарске станице "К." и наведена одлука од 04.08.2010. године измењена у делу који се односи на доделу епизотиолошких јединица тужиоцу, заинтересованом лицу, Ветеринарској станици "М." и Ветеринарској станици "М.В.", нема карактер акта о чијој се законитости одлучује у управном спору.

Са изложеног, Управни суд је применом члана 26. став 2. тачка 2. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву решења, без обзира на погрешну поуку о правном средству у оспореном решењу.

(Решење Управног суда 1-2 У. 29938/10 од 29.11.2012. године)

Сентенцу сачинила: Јелена Ивановић,
судија Управног суда

НАДЛЕЖНОСТ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ИЗБОРУ И ИЗГЛАСАВАЊУ НЕПОВЕРЕЊА ПРЕДСЕДНИКУ СИНДИКАТА

Члан 3. и члан 4. Закона о управним споровима
("Службени гласник РС", бр. 111/09)

Члан 206. - 239. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05...54/09)

Синдикат као организација запослених и послодаваца регулисана је одредбама члана 206. - 239. Закона о раду, а доношење одлуке о изгласавању неповерења председнику синдиката и избор новог председника синдиката не представља управну већ радно-правну ствар за чије је решавање надлежан основни суд.

Из образложења:

У поступку претходног испитивања поднете тужбе, пазећи по службеној дужности на своју стварну надлежност, у складу са одредбама чл. 15. и чл. 17. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/2011). које се примењују сходно одредби чл. 74. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" бр. 111/09) Управни суд је нашао да није стварно надлежан за поступање у овој правној ствари.

Одредбом чл. 29. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС" бр. 116/2008...101/2011), прописано је да Управни суд суди у управним споровима и врши и друге послове одређене законом.

Према одредби члана 3. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09) у управном спору суд одлучује о законитости коначних управних аката, осим оних у погледу којих је предвиђена другачија судска заштита (став 1); у управном спору суд одлучује о законитости коначних појединачних аката којима се решава о праву, обавези или на закону заснованом интересу у погледу којих у одређеном случају законом

није предвиђена другачија судска заштита (став 2). Суд у управном спору одлучује и о законитости других коначних појединачних аката када је то законом предвиђено (став 3). Одредбе овог закона које се односе на управни акт, примењују се и на друге акте против којих се може водити управни спор (став 4).

Одредбом члана 4. Закона о управним споровима прописано је, да управни акт, у смислу овог закона, јесте појединачни правни акт којим надлежни орган, непосредном применом прописа, решава о одређеном праву или обавези физичког или правног лица, односно друге странке у управној ствари.

Одредбом члана 22. став 3. Закона о уређењу судова је прописано да основни суд у првом степену суди у стамбеним споровима; споровима поводом заснивања, постојања и престанка радног односа; о правима, обавезама и одговорностима из радног односа; о накнади штете коју запослени претрпи на раду или у вези са радом; споровима поводом задовољавања стамбених потреба на основу рада.

Како је синдикат као организација запослених и послодаваца регулисан одредбама чл. 206-239. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05...54/09), то доношење одлуке о изгласавању неповерења председнику синдиката и избор новог председника синдиката, не представља управну, већ радно правну ствар. за чије је решавање надлежан основни суд.

(Решиње Управног суда I-1 У. 9834/11 од 15.03.2013. године)

Сентенцу сачинила: Јелена Ивановић,
судија Управног суда

МАТЕРИЈАЛНО ПРАВО**ОСЛОБАЂАЊЕ ОД ПОРЕЗА НА ПРЕНОС АПСОЛУТНИХ ПРАВА**

Члан 31 а. став 1. Закона о порезима на имовину
("Сл. гласник РС", бр. 61/2007)

Физичко лице купац првог стана има право на ослобађање од пореза на пренос апсолутних права у случају када први стан стекне по основу судског решења којим му се досуђује стан као најбољем понуђачу на јавној продаји.

Из образложења:

Из образложења оспореног решења и списка предмета произлази да је тужиља стекла стан површине 56 м², на основу правноснажног решења Основног суда у Ј., и да је решењем истог суда најповољнијем понуђачу - купцу П.Д. досуђена непокретност у власништво извршног дужника К.В. за износ од 2.095.000,00 динара, уз обавезу купца да новчани износ, односно разлику између купопродајне цене и положеног јемства уплати у року од 30 дана од дана одржаног рочишта. Првостепени порески орган, прихватајући цену постигнуту на јавном надметању као пореску основицу, донео је решење 10.05.2011. године, којим је утврђена обавеза плаћања пореза на пренос апсолутних права купцу стана у износу од 52.374.99 динара. Поступајући по захтеву купца, за остваривање права на пореско ослобађање од плаћања пореза на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана, првостепени орган је позивајући се на одредбу члана 27. Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 61/2007), који је ступио на снагу 08.07.2007. године, одбио захтев тужиље, налазећи да право на пореско ослобађање по основу куповине првог стана може се остварити само на основу уговора о купопродаји стана, овереног после ступања на снагу наведеног закона.

Такав став потврдио је и тужени орган у свом решењу нашавши да право на ослобађање од пореза на пренос апсолутних права, када се право својине на стану преноси физичком лицу, на основу правоснажне судске одлуке - решења о досуђењу непокретности као у конкретном случају, у смислу одредбе члана 31а Закона о порезима на имовину, не може бити

основ за ослобађање од пореза на пренос апсолутних права. Испитујући правилност и законитост оспореног решења, овај суд налази да основано тужиља наводи да је решење донето на њену штету.

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1. у вези са чланом 2. став 1. тачка 1.-5. Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, 5/09), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Одредбом члана 24. став 1. тачка 1. Закона о порезима на имовину, прописано је да се преносом уз накнаду, у смислу члана 23. Закона, сматра и стицање права својине и других права из члана 23. Закона, на основу судске одлуке или другог акта државног органа.

Према одредби члана 31а став 1. Закона о порезима на имовину, порез на пренос апсолутних права не плаћа се на пренос права својине на стану или породичној стамбеној згради, односно својинском уделу на стану или породичној стамбеној згради физичком лицу који купује први стан, за површину која за купца првог стана износи до 40 м² и за чланове његовог породичног домаћинства који од 01.07.2006. године нису имали у својини, односно сусвојини стана на територији Републике Србије до 15 м² по сваком члану, под условом да: 1) је купац првог стана пунолетни држављанин Републике Србије, са пребивалиштем на територији Републике Србије; 2) купац првог стана од 01.07.2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу кога купац стиче први стан, није имао у својину, односно сусвојину стана на територији Републике Србије.

Наиме, према стању у списима, произлази да је пренос непокретности за исплаћену купопродајну цену извршен 2011. године, дакле након 08.07.2007. године, када је ступио на снагу Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину. Из цитираних одредби члана 23. став 1. тачка 1, у вези са чланом 2. став 1. - 5. и одредбама члана 24. став 1. тачка 1, следи да се порез на пренос апсолутних права плаћа код преноса уз накнаду права својине на непокретности и да се преносом уз накнаду сматра и стицање права својине и других права на основу судске одлуке и другог акта државног органа, а како се одредбом члана 31а став 1. наведеног закона, не условљава да се порез на пренос апсолутних права не плаћа на пренос права својине који је настао на основу купопродајног уговора, то по налажењу Управног суда, тужени орган изводи погрешан закључак да нема законског основа да се оствари право на ослобађање од пореза на

пренос апсолутних права по основу куповине првог стана, када физичко лице право својине на стану стиче по основу правноснажне судске одлуке - решења о досуђењу непокретности том лицу, као најповољнијем понудиоцу на јавној продаји. Са изнетог, тужени орган је повредио правила одредбе члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку, јер разлози из образложења оспореног решења не упућују на решење дато у диспозитиву, а из изведених доказа не произлази закључак какав је орган дао, па самим тим спорна је и примена материјалног права.

(Пресуда Управног суда 8 У. 12836/11 од 24.01.2013. године)

Сентенцу сачинила: Зорица Китановић,
судија Управног суда

ПОНИШТАЈ РЕШЕЊА О ИЗУЗИМАЊУ ИЗ ПОСЕДА НЕПОКРЕТНОСТИ ВИШЕ СУКОРИСНИКА

Члан 86. став 7. Закона о планирању и изградњи
("Службени гласник РС", бр. 47/03 и 34/06)

Када је решењем надлежног органа изузета из поседа непокретног више сукорисника, поништај тог решења може се тражити само ако су захтев поднели сви сукорисници, односно сви правни следбеници ранијих сукорисника.

Из образложења:

Према стању у списима предмета делимичним решењем Секретаријата за финансије Градске управе града Ниша бр, у ставу 1, тачка 8. диспозитива изузето је у корист града Ниша из поседа ранијих власника неизграђено градско грађевинско земљиште-државна својина у КО Ниш - Пантелеј ради реализације Одлуке о усвајању Детаљног урбанистичког плана, новог стамбеног насеља, у насељу "Маршал Тито" у Нишу ("МСЛ-НИШ", бр. 22/85), а у циљу изградње основне школе, и то кп.бр.60/01 од 992 м² корисништво по поседовном листу Т.М. и Т.М. из Н., обоје са уделом од по 1/6. П.Б. из Н. са делом од 1/3 и П.С. из О. са уделом од 1/3, а према извршеној физичкој деоби Т.М. и М. са уделом од 317м², П.Б. на 345м² и П.С. на 330м². Захтев за поништај тог решења у тачки 8. став 1 диспозитива поднели су П.Б. из Н. и П.С. из О. док остали сувласници из те тачке

диспозитива захтев нису подносили. На тражење првостепеног органа остала два сувласника су се изричито противили поништају решења.

Одредбом члана 86. став 7. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/03 и 34/06) прописано је да ће се на захтев ранијег сопственика, односно његовог законског наследника, поништити правоснажно решење о изузимању градског грађевинског земљишта из његовог поседа, ако корисник градског грађевинског земљишта исто не приведе намени за коју је земљиште изузето, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Према оцени Управног суда, будући да је неизграђено градско грађевинско земљиште наведеним решењем изузето из поседа ранијих власника, којих је било четири, а да су захтев за повраћај, односно поништај правоснажног решења о изузимању тог земљишта поднела само двојица ранијих сувласника, те да су се након што је првостепени орган позвао остале сувласнике непокретности, у односу на коју је предложен поништај решења, остала два сувласника Т.М. и Т.М. приликом давања изјаве изричито противили поништају решења, па имајући у виду да је решењем изузета непокретност од више сувласника, онда се поништај тог решења могао тражити, само ако су захтев поднели сви сувласници или да су се исти накнадно сагласили са поднетим захтевом.

(Пресуда Управног суда 20 У. 4815/10 (2008) 22.10.2010. године)

Сентенцу сачинио: Жељко Шкорић,
судија Управног суда

ИЗМЕНА ПРАВОСНАЖНОГ РЕШЕЊА О ПРИЗНАВАЊУ ПРАВА НА ПЕНЗИЈУ НАКОН УПЛАТЕ ДОПРИНОСА

Члан 105. ст. 2. и 3. Закона о пензијском и инвалидском осигурању
("Службени гласник РС", бр. 34/03...108/13)

Када се након доношења правоснажног решења о признавању права на старосну пензију изврши уплата доприноса и странка, након сазнања за ову чињеницу, поднесе захтев за измену правоснажног решења, испуњени су услови да се донесе ново решење и да се

право на нови износ старосне пензије утврди од првог дана наредног месеца од дана подношења захтева за измену решења.

Из образложења:

Из списка ове управне ствари произлази да је тужила дана 08.03.2012. године поднела захтев првостепеном органу за доношење новог решења и одређивање новог износа пензије, са разлога што је дана 25.02.2008. године, од стране стечајног дужника-Компаније Робних кућа "Београд" извршена уплата доприноса на зараду у периоду од 01.01.1996. до 15.05.2002. године. Налазећи да нису испуњени услови за понављање управног поступка прописани Законом о општем управном поступку, првостепени орган је поновио поступак применом одредбе члана 104. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, укинио коначно решење Д бр. 630724 од 05.03.2012. године и утврдио нови износ старосне пензије почев од 22.09.2012. године, односно од првог наредног дана од дана доношења тог решења, са позивом на одредбу члана 84. истог закона. Одлучујући по поднетој жалби, тужени орган је нашао да је тужили правилно утврђен нови износ старосне пензије и одређена исплата почев од 22.09.2012. године, будући да права, утврђена новим решењем припадају странци убудуће, због укидања раније донетог решења.

Међутим, по оцени Управног суда и првостепено и другостепено решење су донета уз погрешну примену материјалног права, односно одредаба чланова 104. и 84. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, иако су били испуњени искључиво услови за примену члана 105. став 2. наведеног закона.

Наиме, одредбом члана 104. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник РС", бр. 34/03...108/13), прописано је да против коначног решења Фонда, у случајевима када нису испуњени услови за понављање поступка по Закону којим је уређен општи управни поступак или су протекли рокови за понављање поступка по том закону, поступак се може поновити: 1) ако се сазна за нове чињенице, односно нађе или стекне могућност да се употребе нови докази који би сами, или у вези са већ употребљеним доказима, могли довести до другачијег решења; 2) када је пропуштено да се у ранијем поступку изнесе нека чињеница, односно доказ који може довести до другачијег решења.

Одредбом члана 105. став 2. истог закона, прописано је да ће се ново решење донети и ако се сазна за чињенице које су од утицаја на право осигураника, а које су настале после доношења решења.

Дакле, само у случају када се сазна за нове чињенице и нове доказе или је пропуштено да се у ранијем поступку изнесе нека чињеница или доказ, може се и по протеку рока за понављање поступка по Закону о општем управном поступку поновити поступак окончан решењем Фонда за пензијско и инвалидско осигурање. При том, чињенице и докази морају бити из периода пре доношења првостепеног решења. Како је у конкретном случају реч о уплати доприноса која је уследила након доношења решења о признавању права на пензију, то су, по оцени Управног суда, били испуњени услови за примену одредбе члана 105. став 2. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, односно за доношење новог решења којим ће се заменити правоснажно решење Фонда, будући да се сазнало за чињенице које су од утицаја на право осигураника, а које су настале после доношења решења. У прилог наведеном је и констатација првостепеног органа садржана у образложењу решења према којој је реч о доказима који "представљају нове чињенице које су од утицаја на право, а настале су после доношења правоснажног решења".

По оцени Управног суда, због погрешне примене члана 104. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, тужилци је погрешно утврђен датум од ког остварује право на нов износ старосне пензије. Ово стога, што је одредбом члана 105. став 3. истог закона, коју су управни органи били дужни да примене у овом случају, прописано је да права утврђена решењем донетим у поступку измене припадају од првог дана наредног месеца од дана подношења затхева за измену решења, односно од дана доношења решења у поступку за измену покренутом по службеној дужности.

Како је првостепено решење донето по захтеву тужилце од 08.03.2012. године, то јој, сагласно наведеној законској одредби, право утврђено новим решењем припада од 01.04.2012. године.

(Пресуда Управног суда 9 У. 2768/13)

Сентенцу сачинила: Ружа Урошевић,
судија Управног суда

ПОНИШТАЈ РЕШЕЊА О ЕКСПРОПРИЈАЦИЈИ

Члан 39. ст. 3. и 6. Закона о експропријацији
("Службени гласник РС", бр. 53/95 и 20/2009)

Нису испуњени законом прописани услови за поништај решења о експропријацији уколико земљиште није приведено намени ради које је експроприсано, али је приведено другој измењеној намени, у складу са законом.

Из образложења:

Из образложења оспореног решења и списка предмета ове управне ствари, произлази да је орган нашао и да се спорним решењем не врши деекспропријација катастарске парцеле, већ поништава друго правноснажно решење и овде заинтересованим лицима утврђује статус законских наследника ранијег сопственика експроприсане парцеле, те да није испуњен ни услов предвиђен одредбом члана 257. тачка 3. Закона о општем управном поступку, којим је прописано да ће се ништавим огласити решење чије извршење није могуће, будући да је створена могућност да се имовинско-правни односи поводом предметне непокретности реше пред надлежним судом.

Одредбом члана 259. став 1. истог закона, прописано је да се поништавањем решења и оглашавањем решења ништавим, поништавају и правне последице које је то решење произвело.

Међутим, по оцени Управног суда, основано се тужбом указује да је у оспореном решењу, у делу којим је одбијен захтев тужиоца за оглашавање ништавим решења којим је, у смислу одредбе члана 39. став 3. и 6. Закона о експропријацији ("Службени гласник РС", бр. 53/95 и 20/2009) утврђено да су испуњени услови и поништено решење о експропријацији непокретности, погрешно примењен закон, односно одредба члана 257. став 3. Закона о општем управном поступку, будући да је по оцени Управног суда, решење чије је оглашавање ништавим тражио тужилац и правно и фактички неизвршиво.

Наиме, из списка предмета ове правне ствари се види да је решењем Скупштине општине Љиг, Одељења за општу управу 03 број 465-11/91 од 18.05.1994. године, поништено решење Одељења за финансије општине Љиг број: 04-906/1-1964 од 18.06.1964. године, којим је у корист Предузећа за газдовање шумама "Борања" из Лознице, експропри-

сана непокретност означена као кастарска парцела број 437, њива 2. класе, у површини од 0.48,56 ха у катастарској општини Глукош од М.Љ. из Г., ради подизања шумског расадника на истој.

Поништајем решења, сагласно одредби члана 259. став 1. Закона о општем управном поступку, поништавају се и све правне последице које је то решење произвело и спречавају даља правна дејства, односно, предмет се враћа у стање у коме је био пре доношења решења. Сагласно томе, у случају поништаја решења о експропријацији, корисник експропријације би био дужан да, поступајући у извршењу тог решења, преда у својину и државину ранијем сопственику експроприсану непокретност, а ранији сопственик би био дужан да кориснику експропријације врати исплаћени износ накнаде за експроприсану непокретност и овлашћен да своје право својине упише у евиденцију стварних права на непокретностима. Како је међу странкама неспорно, а што произлази и из доказа који се налазе у списима предмета, да је тужилац, као правни следбеник корисника експропријације, односно Угоститељског предузећа "С..." из Љига, на спорној парцели изградио бензинску пумпу, на основу урбанистичких услова, грађевинске и употребне дозволе, издатих од стране органа Скупштине општине Љиг, односно како је тужилац привео спорно земљиште касније планираној намени, у складу са законом и у поседу је изграђеног објекта и земљишта, предаја у посед експроприсаног земљишта је фактички немогућа, јер се земљиште више не налази у поседу корисника експропријације. Осим тога, решење је и правно неизвршиво, односно не може представљати подобну исправу за спровођење промене у евиденцији о правима на непокретностима, јер је у међувремену, од експропријације до доношења решења о поништају решења о експропријацији, корисник експропријације располагао спорном парцелом и пренео је Угоститељском предузећу "С..." из Љига, које је у време поништаја решења о експропријацији било уписано као корисник.

Са изнетих разлога, Управни суд налази да је решење Одељења за општу управу општине Љиг 03 број 465-11/91 од 18.05.1994. године, у време доношења било правно и фактички неизвршиво, те да је погрешан став туженог органа да нису били испуњени законом прописани услови за оглашавање тог решења ништавим. Такође се не може прихватити као правилан закључак туженог органа да се спорним решењем не врши декспропријација катастарске парцеле број 437 КО Гукош, ако се имају у

виду правне последице поништаја решења, на које је указано овом пре-
судом.

(Пресуда Управног суда III 9 У. 7591/12 од 28.11.2013. године)

Сентенцу сачинила: Ружа Урошевић,
судија Управног суда

ПРАВО НА ДОДАТАК НА ПЛАТУ ЗА ДОДАТНО ОПТЕРЕЂЕЊЕ НА РАДУ

Члан 169. Закона о полицији ("Службени гласник РС", бр.101/05, 63/09)
Члан 26. став 1. Закона о платама државних службеника и намештеника
("Службени гласник РС", бр. 62/06, 101/07)

**Запослени полицијски службеник који у одређеном времен-
ском периоду поред послова свог радног места ради и послове од-
сутног руководиоца има право на додатак на плату за додатно опте-
ређење на раду, применом Закона о платама државних службеника
и намештеника.**

Из образложења:

Према списима предмета, тужени је одлуку из диспозитива оспореног решења донео јер је нашао да је правилно првостепени орган одбио захтев тужиоца за исплату разлике у коефицијенту плате за обављање послова начелника Одељења за обезбеђење председника и одређених чланова владе, у периоду од 26.01.2006. године до 15.07.2008. године, јер у периоду када је жалилац замењивао начелника Одељења, позитивним прописима није било предвиђено увећање плате по основу обављања послова одсутног или непосредног руководиоца. Ценећи наводе жалбе којима се тражи да се предметна управна ствар реши применом Закона о платама државних службеника и намештеника, тужени наводи да нису основани јер је за запослене у Министарству унутрашњих послова успостављен самосталан и независан систем обрачуна и исплате плате и свих елемената који чине плату, те се Закон којим се уређује плата државних службеника и намештеника у државним органима не примењује на остваривање плате запослених који су распоређени на радна места у Министарству унутрашњих послова.

Према списима предмета и неспорном, тужилац је у периоду од 26.11.2006. године до 15.07.2008. године обављао послове начелника Одељења за обезбеђење председника и одређених чланова владе. У овом периоду наведено радно место није било попуњено, а тужилац је, за овај период, решењем надлежног органа, био распоређен на радно место заменика начелника Одељења за обезбеђење председника и одређених чланова владе, према којем је остварио право на плату. Према, такође, неспорном, у наведеном периоду, за одређене периоде, тужиоцу је исплаћено увећање плате по основу изузетних резултата у обављању послова свог радног места, када је по процени непосредног руководиоца био додатно оптерећен на раду.

По оцени суда основано тужилац тужбом оспорава правилност става туженог израженог у оспореном решењу. Наиме, у ситуацији када је неспорно да је тужилац у наведеном периоду обављао послове радног места начелника Одељења, неприхватљив је став оспореног решења да не постоји правна могућност да се тужиоцу за овај рад исплати плата адекватна оваквом раду. Ово стога јер се ради о раду обављеном у дужем временском периоду те овај, по оцени суда, нема карактер рада на замени одсутног радника, већ рада уместо одсутног радника. При том одредбе Закона о полицији, на које се оспорено решење позива, које регулишу права и обавезе запослених у Министарству унутрашњих послова не искључују правну могућност да се ситуације које нису обухваћене правном регулативом овог закона, правно реше применом Закона о платама државних службеника и намештеника, што тужилац поднетим захтевом тражи. Наиме, одредбама Закона о полицији ("Службени гласник РС", бр. 101/05, 63/09, које су важиле у време када је рад обављен) – чл. 146. није регулисана плата – увећање за рад на замени, на упражњеном радном месту. Међутим, одредбе члана 169. Закона о полицији прописују да се на положај, дужности, права и одговорности запослених у министарству примењују прописи о радним односима у државним органима, ако овим законом и прописима донетим на основу овог закона није друкчије одређено. Како одредбе Закона о полицији не регулишу право на исплату плате за рад уместо одсутног радника, по оцени суда, нема сметњи да се на овај случај примене одредбе Закона о платама државних службеника и намештеника ("Службени гласник РС", бр. 62/06, 101/07) које регулишу додатке за додатно оптерећење на раду. Према одредбама члана 26. став 1. Закона о платама државних службеника и намештеника, ако по писменом налогу претпостављеног државни службеник ради и послове који нису у опису

његовог радног места због тога што је привремено повећан обим посла или ради и послове одсутног државног службеника, има право на додатак за додатно оптерећење.

Код изнетог, погрешан је став туженог из оспореног решења, да нема правне могућности за одлучивање по захтеву тужиоца, када из изнетог произлази да ова постоји, а тужилац основано надокнаду тражи, како то и првостепени орган у свом решењу налази, само погрешно сматра да је исплатом надокнаде за изузетне резултате у обављању послова свог радног места (по оцени непосредног руководиоца) тужилац правилно надокнађен.

(Пресуда Управног суда III-25 У. 9394/13 од 03.04.2014. године)

Сентенцу сачинила: Маријана Тафра Мирков,
судија Управног суда

ПОСЕБАН СТАЖ ПО ОСНОВУ РОЂЕЊА ТРЕЋЕГ ДЕТЕТА

Чл. 44, 46, 47. и 60. Закона о пензијском и инвалидском осигурању
("Сл. гласник РС" бр. 34/03 ... 108/13)

Стаж од две године, признат по основу рођења трећег детета, представља посебан стаж, а не стаж осигурања, па није од утицаја на оцену испуњености услова за остваривање права на старосну пензију, већ на одређивање висине старосне пензије.

Из образложења:

Ово стога што из стања списка предмета и разлога образложења оспореног решења произлази да је тужила, дана 04.03.2011. године, поднела првостепеном органу захтев за признавање права на старосну пензију. Првостепени орган, на основу изведених доказа и података из матичне евиденције, утврдио је да је тужила рођена 23.05.1955. године, да јој се у стаж осигурања и посебан стаж у смислу члана 85-100. Закона о основама пензијског и инвалидског осигурања и члана 46. и 51. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, признаје време, односно временски периоди ближе наведени у образложењу првостепеног решења, као стаж осигурања остварен на територији Републике Србије, у укупном трајању од 30 година, 09 месеци и 09 дана, као и стаж осигурања остварен на територији

Републике Црне Горе у трајању од 02 године, 03 месеца и 07 дана, а за временске периоде ближе одређене у образложењу првостепеног решења. На основу напред наведеног, првостепени орган утврдио је да укупан стаж осигурања тужиље у Србији и Црној Гори износи 33 године и 16 дана. Такође, првостепени орган утврдио је да је, према решењу Филијале Д 419002 од 17.06.2003. године, тужилци утврђено 2 године посебног стажа по основу рођења трећег детета, али да наведени период посебног стажа не улази у стаж осигурања који представља услов за остваривање права на старосну пензију. Са изнетих разлога, на основу члана 19. Закона о пензијском и инвалидском осигурању и члана 69. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Сл. гласник РС", бр. 101/10), првостепени орган закључио је да нису испуњени услови за признавање права на старосну пензију, јер тужилка као осигураник у 2011. години нема 40 година стажа осигурања и најмање 53 године и 04 месеца живота (мушкарац), односно 35 година стажа осигурања и најмање 53 године живота (жена), као ни 65 година (мушкарац), односно 60 година живота (жена) и најмање 15 година стажа осигурања, те је донео одлуку као у диспозитиву првостепеног решења од 02.02.2012. године. Тужени орган одбио је жалбу тужиље, изјављену против решења првостепеног органа, налазећи да је тај орган правилно, у смислу одредби члана 46, 48. и 49. став 2. и члана 85. Закона о пензијском и инвалидском осигурању жалили утврдио укупан стаж осигурања у ефективном трајању од 33 године и 16 дана, од тога у Републици Србији 30 година, 09 месеци и 09 дана, а у Републици Црној Гори 02 године, 03 месеца и 07 дана. Код наведеног имајући у виду да је тужилка рођена 23.05.1955. године и да на дан поднетог захтева 04.03.2011. године нема навршених 60 година живота, односно навршен потребан стаж осигурања, то је тужени закључио да је првостепени орган правилно одбио захтев за признавање права на старосну пензију, јер нису испуњени законски услови. При томе, тужени орган налази да стаж признат жалили по основу рођења трећег детета не представља стаж осигурања, који је услов за стицање права на старосну пензију, већ посебан стаж, који утиче код утврђивања висине права, али не и приликом оцене услова за стицање права на старосну пензију.

Одредбом члана 46. Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник РС", бр. 34/03...101/10), прописано је да се у стаж осигурања, у смислу члана 44. овог закона, рачуна време које је осигу-

гураник провео на раду по основу кога је био обавезно осигуран и за које је уплаћен допринос за пензијско и инвалидско осигурање.

Одредбом члана 47. истог закона, прописано је да се у стаж осигурања у смислу члана 44. тачка 1. овог закона, рачуна време проведено на раду односно у осигурању у ефективном трајању.

Код напред изнетог чињеничног и правног стања ове управне ствари, суд прихвата као правилан закључак туженог органа да је првостепени орган правилно одлучио када је одбио захтев тужиле за признавање права на старосну пензију. Ово стога што је у проведеном управном поступку неспорно утврђено да нису испуњени законски услови за остваривање траженог права, јер тужилца на дан поднетог захтева нема навршених 60 година живота, односно нема навршен потребан стаж осигурања, у који се према члану 46. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, рачуна време које је осигураник провео на раду по основу кога је био обавезно осигуран и за које је уплаћен допринос за пензијско и инвалидско осигурање, а који је код тужиле утврђен у укупном износу од 33 године и 16 дана. Чињеница да је тужилци у смислу члана 60. ЗПИО признат посебан стаж у трајању од 2 године по основу рођења трећег детета, по оцени суда, без утицаја је на другачију оцену законитости оспореног решења. Ово стога што посебан стаж из члана 60. ЗПИО не представља стаж осигурања у смислу чл. 46. и 47. ЗПИО који је услов за стицање права на старосну пензију прописан одредбом члана 19. ЗПИО и члана 69. Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању.

(Пресуда Управног суда 23 У. 6100/12 од 07.03.2014. године)

Сентенцу сачинила: Мира Стевић Капус,
судски саветник Управног суда

НАДЛЕЖНОСТ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ ПО ЗАХТЕВУ РЕХАБИЛИТОВАНОГ ЛИЦА

Чл. 22. и 23. Закона о рехабилитацији ("Сл. гласник РС", број 92/11)

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање је стварно надлежан за одлучивање по захтеву рехабилитованог лица за признавање права на пензијски стаж и месечну новчану накнаду про-

писаним одредбама чл. 22. и 23. Закона о рехабилитацији ("Службени гласник РС", број 92/11).

Из образложења:

Из списка предмета произлази да је тужилац дана 19.7.2102. године поднео првостепеном органу - Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање - Филијали Ужице, захтев за признавање пензијског стажа и месечне новчане накнаде, у складу са одредбама члана 22. ст. 1. и 2. и члана 23. ст. 1, 2. и 3. Закона о рехабилитацији, у коме је навео да је решењем Окружног суда у У. Рех. 15/07 од 01.10.2007. године усвојен његов захтев за рехабилитацију и поништена пресуда Окружног суда у Титовом Ужицу К 49/48 којом је тужилац осуђен на казну лишења слободe са принудним радом у трајању од седам година, а на основу тадашњих закона, због наводних кривичних дела против народа и државе.

Наведени захтев одбачен је закључком првостепеног органа број 181.3.3-65/13 од 4.4.2013. године, због стварне ненадлежности тог органа за одлучивање по предметном захтеву.

Оспореним решењем одбијена је жалба тужиоца изјављена против наведеног закључка првостепеног органа, са образложењем да је првостепени орган правилно поступио када је захтев тужиоца одбацио због стварне ненадлежности, а из разлога што Законом о рехабилитацији и одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању није прописана надлежност Републичког фонда за пензијски и инвалидско осигурање за одлучивање по захтеву за признавање посебног стажа применом члана 22. Закона о рехабилитацији.

Тужилац је у тужби навео да је Законом о рехабилитацији уређена област права по основу рехабилитације на начин прописан одредбама чл. 22. и 23. наведеног закона, тако што је, између осталог, прописано да обрачун, усклађивање и исплату посебног додатака врши Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, као и да је јасно да је за одлучивање о постављеном захтеву у овој ствари надлежан Фонд, уз напомену да је одредбом члана 82. Закона о пензијском и инвалидском осигурању прописано да се се права из пензијског и инвалидског осигурања остварују код Фонда.

Законом о рехабилитацији ("Службени гласник РС", број 92/11), уређују се рехабилитација и правне последице рехабилитације лица која су из политичких, верских, националних или идеолошких разлога, лишена

живота, слободе или других права до дана ступања на снагу овог закона (члан 1. став 1), тако што је, поред осталог, прописано да рехабилитовано лице има право на посебан пензијски стаж, месечну новчану накнаду (посебан додаток), здравствену заштиту и друга права из здравственог осигурања, право на враћање конфисковане имовине или имовине одузете по основу прописа из члана 2. став 1. овог закона, односно обештећење за ту имовину, као и право на рехабилитационо обештећење (члан 20. став 1).

Одредбама члана 22. Закона о рехабилитацији прописано је да се рехабилитованом лицу признаје време лишења слободе као посебан пензијски стаж у двоструком трајању (став 1), као и да се рехабилитованом лицу признаје време незапослености по престанку лишења слободе као посебан пензијски стаж у ефективном трајању, а најдуже две године, ако је незапосленост наступила због повреде права и слобода у смислу овог закона (став 2).

Чланом 23. наведеног закона предвиђено је да рехабилитовано лице коме је признат посебан стаж из члана 22. овог закона у трајању од најмање осам година има право на месечну новчану накнаду (посебан додаток), у висини од 50% од просечне месечне плате у Републици Србији у претходној години (став 1), те да обрачун, усклађивање и исплату посебног додатка врши Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање (став 2), као и да се средства за исплату посебног додатка обезбеђују у буџету Републике Србије (став 3).

Полазећи од наведених одредаба Закона о рехабилитацији и несумњиво утврђене чињенице да је тужилац, као подносилац захтева у овој управној ствари, лице које има статус рехабилитованог лица у смислу наведених одредаба Закона о рехабилитацији, Управни суд је оценио да се не може као правилан и законит прихватити став туженог органа према коме је првостепени орган правилно поступио када је захтев тужиоца одбацио због стварне ненадлежности, са образложењем да Законом о рехабилитацији и одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању није прописана надлежност Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање за одлучивање по захтеву за признавање посебног стажа применом члана 22. Закона о рехабилитацији. Ово стога што је одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Служени гласник РС", бр. 34/03... 101/10), прописано да се тим законом уређује обавезно пензијско и инвалидско осигурање (члан 2. став 1), да се средства за пензијско и инвалидско осигурање, односно права из пензијског и инвалидског осигурања обезбеђују, односно остварују код Репу-

бличког фонда за пензијско и инвалидско осигурање (члан 9), да се права из пензијског и инвалидског осигурања остварују код Фонда (члан 82), да пензијско и инвалидско осигурање обезбеђује и спроводи Фонд и да је Фонд правно лице са статусом организације за обавезно социјално осигурање у коме се остварују права из пензијског и инвалидског осигурања и обезбеђују средства за ово осигурање (члан 150), те да се права из члана 150. овог закона остварују и обезбеђују у Фонду (члан 152. став 1).

Полазећи од наведених одредаба Закона о пензијском и инвалидском осигурању, као системског закона којим је уређено питање остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања, а у оквиру тога и питање надлежности Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање за одлучивање у поступку остваривања права по том основу, те наведених одредаба Закона о рехабилитацији, као посебног закона којим је, поред осталог, прописано право рехабилитованог лица на пензијски стаж (члан 22) и посебан додатак лицу из члана 22. Закона коме је пензијски стаж признат (члан 23) и изричито прописана надлежност Фонда за одлучивање о истом (члан 23), Управни суд је оценио да је за одлучивање по захтеву рехабилитованог лица за признавање права на пензијски стаж и месечну новчану накнаду, прописаним одредбама чл. 22. и 23. Закона о рехабилитацији, стварно надлежан Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање.

Суд овом пресудом указује туженом органу да се се актима првостепеног и туженог органа донетим по захтеву тужиоца од 19.7.2012. године крше Уставом Републике Србије зајемчена права тужиоца на забрану дискриминације (члан 21). правично суђење (члан 32. став 1) и право на једнаку заштиту права и правно средство (члан 36), а све то у остваривању права на рехабилитацију и накнаду штете утврђеног одредбама члана 35. Устава. Стога ће тужени орган у поновном поступку одлучивања по жалби тужиоца изјављеној против закључка првостепеног органа, указати првостепеном органу на то да доношење одлуке у овој ствари подразумева и то да иста мора бити донета у разумном року, односно на начин који ће тужиоцу омогућити да што лакше оствари своје право, сагласно начелу управног поступка прописаном одредбом члана 6. став 1. Закона о општем управном поступку.

(Пресуда Управног суда I 12 У. 16930/13 од 23.05.2014.године)

Сентенцу сачинио: мр Зоран Рељић,
Судија Управног суда

ПРАВО НА ПОРЕСКО ОСЛОБОЂЕЊЕ КУПЦУ ПРВОГ СТАНА

Члан 31а Закона о порезима на имовину
("Службени гласник РС", бр. 26/01...61/07)

Околност да су матичне књиге држављана са подручја Косова и Метохије уништене и да је након тога извршена обнова уписа чланице држављанства Републике Србије, не утиче на континуитет држављанства, а самим тим ни на остваривање права купца првог стана на ослобођење од пореза на пренос апсолутних права.

Из образложења:

У образложењу оспореног решења се наводи да је Уговором о купопродаји непокретности, овереним код Другог општинског суда у Б. дана 28.11.2007. године, извршен промет стана у Б., у Улици Ц. број 2, између Ђ. М. из Б., Улица А. број 5, као продавца и тужиље као купца, након чега је тужиља поднела изјаву да је као купац првог стана исти купила за себе и чланове домаћинства и то ћерку и унуку, уз подношење доказа о испуњењу услова за пореско ослобођење. Првостепени орган је тужиљи утврдио порез на пренос апсолутних права, без признавања права на пореско ослобођење прописано одредбом члана 31а Закона о порезима на имовину, јер у моменту закључења уговора о купопродаји тужиља није била држављанин Републике Србије. Ово стога, што је из уверења о држављанству утврђено да је тужиља уписана у евиденцију држављана Републике Србије дана 12.02.2009. године, након пуноважног закључења уговора о куповини предметног стана. Тужени орган је одбио жалбу тужиље, нашавши да је првостепени орган правилно поступио када је донео на закону засновано решење, тако што је правилно ценио испуњеност услова за признавање права на пореско ослобођење према моменту закључења уговора, у ком тренуку тужиља није била држављанин Републике Србије.

Према одредби члана 31а. став 1. Закона о порезима на имовину ("Службени гласник РС", број 26/01...67/07), порез на пренос апсолутних права не плаћа се на пренос права својине на стану или породичној стамбеној згради, односно својинском уделу на стану или породичној стамбеној згради физичком лицу које купује први стан, за површину која за купца првог стана износи до 40 м² и за чланове његовог породичног домаћинства који од 01.07.2006. године нису имали у својини, односно су својини стан на територији Републике Србије до 15 м² по сваком члану под условом да: 1) је купац првог стана пунолетни држављанин Републике Србије,

са пребивалиштем на територији Републике Србије и 2) да купац првог стана од 01.07.2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу кога купац стиче први стан, није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије.

Међутим, основано се, по оцени Управног суда, тужбом указује да је приликом доношења оспореног решења повређен закон на штету тужиље, због тога што је у поступку који је претходио доношењу овог решења погрешно примењено материјално право, односно одредба члана 31а. став 1. Закона о порезима на имовину, а што је тужени орган пропустио да правилно оцени. Наиме, у сврху остваривања права на ослобођење од пореза на пренос апсолутних права - на пренос стана купцу првог стана из члана 31а. закона, потребно је, између осталог, и испуњење услова да је купац првог стана пунолетни држављанин Републике Србије, са пребивалиштем на територији Републике Србије. Околност да су матичне књиге држављана са подручја Косова и Метохије уништене и да је тужиља у току 2009. године обновила упис чињенице држављанства Републике Србије, по оцени Управног суда не утиче на држављански статус тужиље. Ово стога, што је она држављанство по пореклу стекла рођењем, па је и у време закључења уговора 2007. године била држављанин Републике Србије, ако су матичне књиге држављана са подручја Косова и Метохије тада биле уништене. Сходно изнетом, ако су испуњени и остали услови прописани за пореско ослобођење код куповине првог стана из члана 31а наведеног закона, на конкретан пренос права својине на стану у Републици Србији, порез на пренос апсолутних права се не плаћа.

(Пресуда Управног суда број 9 У. 7467/12 од 07.02.2014. године)

Сентенцу сачинила: Елена Петровић,
судски помоћник Управног суда

ПРИКУПЉАЊЕ ИНФОРМАЦИЈА У ПОРЕСКОМ ПОСТУПКУ

Члан 44. и 45. Закона о пореском поступку и пореској администрацији
("Службени гласник РС", бр. 80/02 ... 53/10)

Писмено изјашњење дужника пореског обвезника о стању дуга према пореском обвезнику, дато пореској управи у поступку прикупљања расположивих информација неопходних за утврђивање чиње-

ничног стања од значаја за опорезивање, не сматра се изјавом о признавању дуга.

Из образложења:

Из списка предмета ове правне ствари, произлази да је првостепени орган, у поступку наплате пореског дуга код пореског обвезника "Р...", по основу доспеле пореске обавезе пореза на додату вредност, сазнао да тај дужник има потраживања према Привредном друштву "П." д.о.о. Београд у укупном износу од 152.928,00 динара. Поступајући по захтеву за изјашњење, поднеском од 26.04.2011. године, дужник пореског обвезника "П." д.о.о. Београд је потврдио првостепеном органу да према пореском обвезнику "Pink international company" има дуг у наведеном износу, али је навео да има и неизмирено потраживање према истом привредном субјекту у износу од 79.296,00 динара. У поменутом допису је појаснио органу и да је пореском обвезнику више пута нудио изјаву о компензацији дуга, али да иста није никада била потписана нити оверена. Налазећи да "П." д.о.о. Београд има неизмирену обавезу према пореском дужнику "Р..." првостепени порески орган је применом члана 96. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, наложио дужнику пореског обвезника да свој дуг према пореском обвезнику намири уплатом на рачун јавних прихода, по доспелости потраживања.

Тужени орган је одбио жалбу на наведено првостепено решење, нашавши да је првостепени орган, као средство принудне наплате пореског дуга према обвезнику "Р..." д.о.о. Београд, определио потраживање које тај обвезник има према "П." д.о.о. Београд, применом члана 92. став 1. тачка 2. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, те да нема повреде закона на штету жалиоца. При том је оценио да су неосновани жалбени наводи којима се указује на застарелост потраживања, са разлога што се према одредби члана 366. став 1. Закона о облигационим односима, писмено признање застареле обавезе сматра одрицањем од застарелости. Ово стога, што се жалилац у свом писменом изјашњењу, датом по захтеву првостепеног органа, дана 26.04.2011. године, изјаснио да његов дуг према пореском обвезнику "Р..." износи 152.928,00 динара, коју обавезу је на тај начин признао, и за коју је тек по доношењу првостепеног решења истакао приговор застарелости, са ког разлога је оценио да се према наведеној одредби члана 366. став 1. Закона о облигационим односима сматра да се одрекао застарелости.

Одредбом члана 44. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Службени гласник РС" бр. 80/02 ... 53/10), у ставу првом је прописано да пореска управа може захтевати од пореског обвезника и трећих лица да, у року који она одреди, доставе на увид и проверу пословне књиге и евиденције, рачуноводствене исказе, пословну документацију и друге исправе и доказе, ради утврђивања чињеничног стања.

Одредбом члана 45. став 1. истог закона, прописано је да су порески обвезници и друга лица дужни да на захтев пореске управе и у року који она одреди, пруже све расположиве информације, неопходне за утврђивање чињеничног стања од значаја за опорезивање. Одредбом става 2. истог члана, прописано је да се у захтеву за давање информација наводи на кога се и на шта се оне односе, као и упозорење на последицу ускраћивања давања информација, односно давање неистинитих информација. Одредбом става 4. поменутог члана, прописано је да су порески обвезник и друго лице из става 1. тог члана, дужни да дају информације у писменом облику.

Одредбом члана 92. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Службени гласник РС" бр. 80/02 ... 53/10), прописано је да се принудна наплата спроводи на: 1) новчаним средствима пореског обвезника – преносом средстава са рачуна пореског обвезника, укључујући и средства на девизном рачуну, на уплатни рачун јавних прихода; 2) новчаним потраживањима пореског обвезника – преносом потраживања на уплатни рачун јавних прихода, односно накнади зараде, односно пензије – запленом на одређеном делу тог примања и налогом исплатиоцу да новчани износ за који је одређено извршење, обуставља и уплаћује на прописани уплатни рачун јавних прихода до потпуне исплате; 3) неновчаним потраживањима пореског обвезника – забраном, преносом потраживања и пописом са проценом, запленом и продајом предмета потраживања; 4) готовом новцу и хартијама од вредности – пописом и запленом; 5) покретним стварима – запленом и продајом; 6) непокретностима – запленом, утврђивањем почетне вредности и продајом. Одредбом става 2. истог члана, прописано је да пореска управа може на основу решења, по било којем редоследу примењивати једно или више средстава принудне наплате из става 1. овог члана.

Одредбом члана 96. став 1. истог закона, прописано је да се принудна наплата из новчаних потраживања пореског обвезника извршава на основу решења из члана 92. став 2. овог закона. Одредбом става 2. истог члана, про-

писано је да се решењем из става 1. овог члана, налаже дужнику пореског обвезника да свој дуг намири уплатом на уплатни рачун јавних прихода, по доспелости потраживања. Одредбом став 3. истог члана, прописано је да ако дужник из става 2. овог члана не изврши плаћање, по доспелости, пореска управа врши принудну наплату из новчаних средстава са рачуна дужника пореског обвезника, у складу са чланом 95. овог закона.

Одредбом члана 366. Закона о облигационом односима ("Службени лист СФРЈ" бр. 29/78, 39/85, 57/89 и "Службени лист СРЈ" бр. 31/93), прописано је да се писмено признање застареле обавезе сматра као одрицање од застарелости.

Одредбом члана 374. став 1. истог закона, прописано је да међусобна потраживања правних лица из уговора у промету робе и услуга, као и потраживања накнаде за издатке учињене у вези са тим уговорима, застаревају за три године.

Одредбом члана 387. став 2. истог закона, прописано је да се признање дуга може учинити не самом изјавом повериоцу, него и на посредан начин, као што су давање отплате, плаћање камате, давање обезбеђења.

Код оваквог чињеничног и правног стања у овој правној ствари, основано се, по оцени суда, наводима тужбе указује на незаконитост оспореног решења, којим је тужиоцу наложена принудна наплата застарелог дуга. Ово стога, што давање информација у циљу утврђивања чињеница у пореском поступку, у смислу цитираних одредаба чланова 44. и 45. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, не представља писмено признање застареле обавезе. Наиме, у ситуацији када се од тужиоца тражи одређена информација од стране пореске управе, он нема сазнања о томе да ће Пореска управа доношењем решења о принудној наплати, постати његов поверилац, јер би у супротном дао изјаву другачије садржине. При том, изјава о признању дуга мора бити дата у писменом облику, јасна и одређена, како у погледу основа тако и у погледу висине, да би међу странкама могла да производи правно дејство.

Суд је оценио неправилним став туженог органа да се не може прихватити приговор застарелости потраживања јер је дат после доношења првостепеног решења. Наиме, тужилац није ни могао раније да користи овај правни институт, јер је тек тренутком достављања првостепеног решења, сазнао да ће околност да је дао информацију Пореској управи у

поступку прикупљања података, бити третирана као признање дуга, који ће он бити обавезан да плати. Осим тога, нетачни су наводи изнети у образложењу оспореног решења да је дописом од 14.04.2011. године од тужиоца тражено да се изјасни да ли су потраживања према "Р..." несумњива и неспорна, будући да из стања у списима предмета произлази да је од њега тражено само да достави писмено изјашњење о стању дуга према том пореском обвезнику.

Осим наведеног, основано се тужбом указује да је тужени орган извршио принудну наплату застарелог потраживања и са разлога што поверилац у року од три године од настанка обавезе није захтевао њено испуњење, а повериоцу "Р..." је престало право да од дужника "П." д.о.о. Б. захтева испуњење обавезе, јер није извршено изричито признање застареле обавезе писменим путем, нити посредно, давањем отплате, плаћањем камате или давањем обезбеђења.

(Пресуда Управног суда број 9 У. 11709/11 од 31.01.2014. године)

Сентенцу сачинила: Елена Петровић
судски помоћник Управног суда

КУПЦИ У ПОСТУПКУ ПРИВАТИЗАЦИЈЕ

Члан 12. Закона о приватизацији
("Службени гласник РС" број 38/01, 18/03 и 45/05)

Забрана правном и физичком лицу да се појави као потенцијални купац имовине или капитала субјекта приватизације мора бити изричито прописана Законом о приватизацији.

Из образложења:

Цитирајући одредбу члана 12. став 3. Закона о приватизацији ("Службени гласник РС" број 38/01, 18/03 и 45/05) и одредбу члана 41а. истог закона, тужени орган у оспореном решењу оцењује да, иако одредба члана 12. став 3. тачка 3) изричито не забрањује да се као потенцијални купац у поступку приватизације појави правно лице чији је акционар, односно члан лице са којим је раскинут уговор о продаји, таквом правном лицу не би требало одобрити учешће на јавној аукцији у случајевима када је учешће лица са којим је раскинут уговор о продаји капитала једнако или веће од 25% ка-

питала тог правног лица, а који проценат је дефинисан као довољан за контролисање правног лица сагласно Закону о преузимању акционарских друштава ("Службени гласник РС" бр. 46/06). По мишљењу туженог органа, наведено произлази из циља који се желео постићи приликом доношења члана 12. Закона о приватизацији. Према ставу туженог органа, примена одредбе члана 12. Закона о приватизацији на другачији начин представљала би изигравање наведене одредбе, односно била би противна циљу због које је установљена, сагласно члану 13. Закона о облигационим односима, што би за последицу имало погрешно вршење права од стране Агенције за приватизацију, а вршењем права супротно духу институције која је основана посебним законом за обављање послова од општег интереса (извршавање процеса којима је уређена приватизација и доношење управних аката) вређа се општи интерес у смислу јавног поретка.

По оцени Управног суда изложени наводи и закључак туженог органа не могу се прихватити као правилни.

Одредбом члана 12. став 3. Закона о приватизацији, која је правилно цитирана у оспореном решењу, изричито је прописан круг лица која не могу бити купци капитала или имовине субјекта приватизације, а то су: - домаће правно лице које послује већинским друштвеним капиталом; - физичко лице, правно лице и оснивач правног лица, које према субјекту приватизације има доспеле обавезе неизмирене до дана подношења понуде на тендер, односно пријаве за учешће на аукцији и - лице са којим је раскинут уговор о продаји капитала, односно имовине због неизвршења уговорних обавеза.

Код неспорно утврђене чињенице, у поступку до доношења оспореног решења, да тужилац не спада у круг лица из цитиране одредбе члана 12. став 3. Закона о приватизацији, Управни суд налази да је погрешно становиште туженог органа по коме не би требало одобрити учешће на јавној аукцији правном лицу и у случајевима када је учешће лица са којим је раскинут уговор о продаји капитала у том правном лицу једнако или веће од 25% капитала правног лица. По оцени Управног суда, овакво становиште туженог органа не може се оправдати ни позивањем на одредбу члана 41а. Закона о приватизацији, према којој се лице са којим је раскинут уговор због неизвршења уговорних обавеза сматра несавесним лицем, из чега тужени орган изводи закључак да је понашање таквог лица противно Закону о приватизацији, добрим обичајима, као и начелима са-

весности и поштења и забрани проузроковања штете из чл. 12. и 16. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ" бр. 29/78, 39/85, 45/89-одлука УСЈ и 57/89, "Службени лист СРЈ" бр. 31/93 и "Службени лист СЦГ" бр. 1/2003-Уставна повеља). Круг лица која не могу бити купци капитала или имовине субјекта приватизације, изричито је прописан одредбом члана 12. став 3. Закона о приватизацији и не може се проширивати и на лица на која се ова одредба закона изричито не односи. Из прописа на које се тужени орган позвао не произлази такво овлашћење првостепеног и туженог органа, нити разлози туженог органа упућују на закључак да се круг тих лица може проширити применом прописа које наводи у оспореном решењу.

Имајући у виду изложено, Управни суд је тужбу уважио и оспорено решење поништио, а у поновном поступку тужени орган је у обавези да правилно и потпуно оцени наводе приговора тужиоца и приложене доказе и донесе законито решење по приговору тужиоца у складу са правним схватањем и примедбама суда изнетим у овој пресуди. При томе је тужени орган у обавези да се у уводу решења позове на одредбу чл. 39а Закона о приватизацији којом је овлашћен да одлучује по приговору у овој стари, а на коју се није позвао у уводу оспореног решења, на начин прописан одредбом члана 197. став 1. Закона о општем управном поступку."

(Пресуда Управног суда 14 У. 11008/11 од 23.01.2014.године)

Сентенцу сачинила: Душица Маринковић
судија Управног суда

СРЕДСТВО ОБЕЗБЕЂЕЊА НАПЛАТЕ У ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ОДЛАГАЊУ ПЛАЋАЊА ПОРЕСКОГ ДУГА

Члан 74. став 2. тачка 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Службени гласник РС", бр. 80/2002...53/2010)

Средство обезбеђења наплате, у поступку одлучивања о одлагању плаћања пореског дуга, може да буде хипотека на непокретности на којој порески обвезник има право својине а не право коришћења.

Из образложења:

Из списка управног предмета и разлога образложења оспореног решења произлази да је тужилац дана 22.09.2010. године, првостепеном органу поднео захтев за одлагање плаћања пореског дуга, сходно члану 73. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Службени гласник РС", бр. 82/02...53/10), у коме је исказао укупан износ пореског дуга од 21.563.556,02 динара, укупан износ обртних средстава од 358.521.826,54 динара, са процентуалним учешћем пореског дуга у укупним обртним средствима од 6,02%. У поступку по поднетом захтеву за одлагање пореског дуга, порески извршитељ је извршио процену непокретности на којима је тужилац, као средство обезбеђења, понудио залогу и о извршеној процени, у присуству тужиоца, сачино записник број 332-433-2642/2010-30-133-1 од 07.10.2010. године. Међутим, процењујући квалитет датог средства обезбеђења наплате пореског дуга, првостепени орган исто није прихватио, уз образложење да се предметне непокретности налазе у државној својини а да тужилац на њима има право коришћења. Узимајући у обзир и стање тужиоцевог дуга по основу пореза на додату вредност који на дан 19.01.2011. године износи 6.632.875,00 динара и жалиоачеву неликвидност, због које није извесно да би тужилац био у могућности да плаћа рате уколико би му се одложило плаћање дуга, првостепени орган је одбио захтев тужиоца. Оцењујући законитост решења првостепеног органа, тужени орган је нашао да је првостепено решење правилно и на закону засновано због чега је жалбу одбио као неосновану.

Одредбом члана 74. став 2. тачка 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Службени гласник РС", бр. 82/02...61/07, прописано је да су средства обезбеђења наплате из става 1. овог члана, између осталог, хипотека на непокретности пореског обвезника, док је ставом 3. истог члана Закона, прописано да у поступку одлучивања о одлагању плаћања пореског дуга из члана 73. став 3. овог закона, Пореска управа одлучује из којих од предложених средстава обезбеђења ће се најефикасније наплатити порески дуг.

Одредбом члана 3. тачка 1. Закона о хипотеци ("Службени гласник РС", број 115/2005) прописано је да предмет хипотеке може да буде непокретна ствар (право својине на земљишту, грађевинском објекту и сл.).

По оцени Управног суда, средство обезбеђења наплате, у поступку одлучивања о одлагању плаћања пореског дуга, може да буде хипотека на непокретности на којој порески обвезник има право својине а не право коришћења. Стога је правилно поступио тужени орган када је оспореним решењем одбио жалбу, као неосновану, налазећи да је решење првостепеног органа засновано на закону. За своју одлуку тужени је дао потпуне и јасне разлоге које, као правилне, прихвата и овај суд.

(Пресуда Управног суда III-26 У. 4502/12)

Сентенцу сачинила: Јелена Тишма - Јовановић
судија Управног суда

МИРОВАЊЕ РАДНОГ ОДНОСА ПОРЕСКОГ СЛУЖБЕНИКА

Члан 79. став 2. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05...54/09) и члан 14. Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса ("Службени гласник РС", бр. 25/00...123/07)

Порески службеник који је именован (изабран) за директора јавног предузећа чији је оснивач јединица локалне самоуправе има право на мировање радног односа у Пореској управи за време вршења ове јавне функције.

Из образложења:

Из списка произилази да је тужилац порески службеник Министарства финансија, Пореска управа, Регионални центар Крагујевац, Филијала Крагујевац и да је првостепеним решењем одбијен његов захтев за мировање радног односа због именовања за директора Јавног комуналног предузећа "Н." почев од 01.11.2011. године на мандатни период од 4 године, јер се функција директора Јавног комуналног предузећа "Н." К. не сматра јавном функцијом.

Међутим, приликом оцене законитости оспореног решења, Управни суд је нашао да овакви разлози оба управна органа не могу да се прихвате, јер је закон неправилно примењен на штету тужиоца.

Тужилац је порески службеник на чији се радно - правни статус, у смислу члана 169. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Службени гласник РС" 80/02...53/10), примењују прописи о

радним односима у државним органима. То упућује на примену Закона о државним службеницима ("Службени гласник РС" 79/2005 ... 104/09). Такође, одредбом члана 2. став 2. Закона о раду ("Службени гласник РС" 24/05 ... 54/09), прописано је да се одредбе овог Закона примењују и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није другачије одређено. Институт мировања радног односа није прописан Законом о пореском поступку и пореској администрацији, а Закон о државним службеницима га прописује само у члану 130. став 1. тачка 3., као разлог за отказ који даје послодавац државном службенику ако после престанка разлога за мировање радног односа не ступи на рад у року од 15 дана. Одредбом члана 79. Закона о раду регулисан је институт мировања радног односа, а ставом 1. тачка 4. овог члана, прописано је да запосленом мирују права и обавезе које се стичу на раду и по основу рада, осим права и обавезе за које је законом – општим актом, односно уговором о раду друкчије одређено, ако одсуствује са рада због избора, односно именовања на функцију у државном органу, синдикату, политичкој организацији или другој јавној функцији чије вршење захтева да привремено престане да ради код послодавца.

Из наведеног произлази да и порески службеник може да оствари право на мировање радног односа под условима прописаним чланом 79. Закона о раду, па и мировање због избора, односно именовања на јавну функцију.

Међутим, у конкретном случају је спорно да ли је именовање на место директора јавног предузећа чији је оснивач јединица локалне самоуправе, извршено од стране скупштине јединице локалне самоуправе, јавна функција.

Тужилац је решењем Скупштине града К. број 112-669/11-I од 28.10.2011. године именован за директора Јавног комуналног предузећа "Н." К. на мандатни период од 4 године, а у време подношења захтева дана 31.10.2011. године, оснивање јавних предузећа као врсте јавних служби регулисано је Законом о јавним службама ("Службени гласник РС", бр. 42/91...79/05) и Законом о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса ("Службени гласник РС", бр. 25/00...123/07).

Ниједан од закона који се примењује на радно - правни статус пореског службеника не садржи дефиницију ни функције, ни јавне функције. То не садржи ни Закон о локалној самоуправи ("Службени гласник

РС", број 129/07), којим је регулисана надлежност скупштине јединице локалне самоуправе за именовање, односно разрешење директора јавног предузећа, већ само у члану 30. став 3. и 4. и члану 43. став 5. прописује престанак функције одборника даном потврђивања одборничког мандата и примену прописа о спречавању сукоба интереса, као и да председнику општине и заменику председника општине избором на ове функције престаје мандат одборника у скупштини општине.

Одредбом члана 14. цитираног Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса, који је био на снази у време подношења захтева, прописано је да директора јавног предузећа именује и разрешава оснивач. Оснивачким актом јавног предузећа утврђује се мандат директора. Оснивач може до именовања директора јавног предузећа да именује вршиоца дужности директора. Вршилац дужности директора може обављати ту функцију најдуже једну годину.

Из става 4. члана 14. овог закона произлази да лице које је именовано за вршиоца дужности директора јавног предузећа врши функцију, што несумњиво упућује на то да и директор јавног предузећа, а не само вршилац дужности директора, врши функцију.

Да би се оценило да ли ова функција представља јавну функцију, по налажењу Управног суда, треба имати у виду и врсту делатности ради чијег обављања се оснивају јавна предузећа по Закону о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса и по Закону о јавним службама. По овим законима, јавна предузећа су она која обављају делатност од општег интереса, које оснива држава, односно јединица локалне самоуправе или аутономна покрајина, па по ставу суда, природа ове делатности несумњиво одређује да је именовање директора јавног предузећа, ког по члану 32. став 1. тачка 9. именује и разрешава скупштина општине, јавна функција.

Ово потврђује и одредба члана 2. Закона о Агенцији за борбу против корупције ("Службени гласник РС", број 97/08...66/11) која у члану 2. дефинише појам функционера (свако изабрано, постављено или именовано лице у органе Републике Србије, аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе и органе јавних предузећа и привредних друштава, установа и других организација, чији је оснивач, односно члан Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе и друго лице које бира Народна Скупштина), али и појам јавне функције (функција у орга-

нима Републике Србије, аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, органима јавних предузећа и привредних друштава, установа и других организација, чији је оснивач, односно члан Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, као и функција других лица које бира Народна скупштина, а подразумева овлашћења руковођења, одлучивања, односно доношења општих или појединачних аката).

Тужени у образложењу свог решења наводи да се ове дефиниције могу користити само у функцији примене Закона о Агенцији за борбу против корупције. Међутим, у недостатку норме која би недвосмислено дефинисала директора јавног предузећа као јавну функцију или то одређење искључила, не могу се прихватити ови разлози туженог, при чему се ова норма не може тумачити рестриктивно, тако да се директор јавног предузећа сматра функционером онда када треба да му се одреде обавезе, а да се не сматра функционером онда када треба да се утврде његова права.

С обзиром, на суштину института мировања радног односа (фактичко невршење рада), забране и ограничења пореским службеницима на које се позива тужени у образложењу свог решења, по налажењу Управног суда немају утицаја на одлуку о захтеву тужиоца, јер управо захтев за мировање радног односа претпоставља могућност да порески службеник, рад у Пореској управи, за време вршења јавне функције, фактички не обавља, чиме се постиже циљ због којих су ове забране и ограничења установљене (спречавање злоупотреба, сукоба интереса и др.).

Због тога је одбијањем захтева тужиоца од стране првостепеног органа, као и одбијањем жалбе од стране туженог, погрешно примењен закон на штету тужиоца. Другачијим тумачењем тужиоцу би било повређено Уставом загарантовано право на учешће у управљању јавним пословима по члану 53. Устава РС којим је прописано да грађани имају право да учествују у управљању јавним пословима и да под једнаким условима ступају у јавне службе и на јавне функције.

(Из пресуде Управног суда I-1 У. 1872/12 од 27.12.2012. године)

Сентенцу сачинила: Јелена Ивановић
судија Управног суда

ПРАВО НА ДОДАТАК НА ПРИПРАВНОСТ

Члан 35. став 1. Правилника о платама и другим новчаним примањима професионалних припадника Војске Србије

Професионално војно лице које је било у приправности по наређењу надлежног старешине има право на додатак на приправност без обзира што надлежни старешина није прибавио претходну сагласност на план приправности од стране начелника генералштаба.

Из образложења:

Тужилац наводи да је у поступку неспорно утврђено да је по одлуци надлежног старешине био у приправности, али је тужени орган извео погрешан закључак да код непостојања Плана приправности нема ни приправности у формално-правном смислу. Истиче да је морао да поступи по наређењу надлежног старешине јер би у случају неизвршења наређења дисциплински одговарао, а он као извршилац није могао да утиче на доношење Плана приправности нити да тражи да му се презентује да ли је План приправности одобрен. Преложио је да суд тужбу уважи и понишги оспорено решење.

Према образложењу оспореног решења правилно је поступио првостепени орган када је одбио захтев тужиоца за признавање права на додатак за приправност, јер поред чињенице да професионални припадник Војске мора ван радног времена да буде доступан (у приправности), да би ако устреба завршио неки посао свог радног места, потребно је и постојање Плана приправности, који доноси надлежни старешина уз претходно прибављену сагласност начелника Генералштаба Војске Србије, који у конкретном случају не постоји, па нису испуњени услови из члана 35. Правилника о платама и другим новчаним примањима професионалних припадника Војске Србије, за признавање траженог права.

Ово стога што из списка предмета произлази да је увидом у службену документацију утврђено да је тужилац био у шесточасовној приправности као припадник јединице и да је на основу наређења начелника Генералштаба Војске Србије и Команде копнене Војске ДТ бр. 20-103 од 22.11.2007. године донето наређење команданта ВП 2834 о посебним мерама сталне борбене готовости 5. б. ВП ДТ бр. 1540-10 од 23.11.2007. године. Како је у проведеном поступку неспорно утврђено да је тужилац био у приправности по наређењу надлежног старешине, то по схватању

суда, чињеница да не постоји сагласност на План приправности од стране начелника Генералштаба Војске Србије, није од битног утицаја за признавање права за исплату додатка за приправност, у складу са одредбом члана 35. став 1. Правилника о платама и другим новчаним примањима професионалних припадника Војске Србије, те овај недостатак не може бити на штету тужиоца.

(Пресуда 5 У. 22395/10 од 22.09.2011. године)

Сентенцу сачинио: Томислав Медвед,
судија Управног суда

РЕФЕРАТИ

Ружа Урошевић,
судија Управног суда

УПРАВНО-СУДСКА ЗАШТИТА У ПРИМЕНИ ЗАКОНА О ОТКЛАЊАЊУ ПОСЛЕДИЦА ПОПЛАВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Закон о отклањању последица поплава у Републици Србији (у даљем тексту: Закон)¹ је ступио на снагу 22.07.2014. године и престаје да важи након годину дана без доношења посебног закона. Тим законом је уређено отклањање последица поплава, односно активирања клизишта на подручју погођеном поплавама које су наступиле у мају 2014. године. Отклањање последица се спроводи у складу са програмима које доноси Влада на предлог Канцеларије за помоћ и обнову поплавлених подручја (у даљем тексту: Канцеларија) коју је формирала Влада Уредбом о оснивању Канцеларије за помоћ и обнову поплавлених подручја². Помоћ се додељује крајњим корисницима у новцу, роби, радовима, добрима и услугама, а критеријуме за доделу помоћи, врсту и висину помоћи, утврђује Влада државним програмом обнове. До сада је Влада донела две уредбе којима је утврдила државне програме обнове и то: Уредбу о утврђивању Државног програма обнове оштећених породичних стамбених објеката³ и Уредбу о утврђивању Државног програма обнове порушених породичних стамбених објеката⁴. Програми се односе на обнову оштећених и уништених породичних објеката сврстаних у одређене категорије у складу са Упутством о јединственој методологији за процену штете од елементарних непогода⁵.

Поступак за доделу помоћи

Поступак за доделу помоћи утврђене Законом покреће се подношењем пријаве штете надлежном органу јединице локалне самоуправе,

¹ "Службени гласник РС" бр. 75/2014

² "Службени гласник РС" бр. 55/2014

³ "Службени гласник РС" бр. 77/2014

⁴ "Службени гласник РС" бр. 77/2014

⁵ "Службени гласник РС" бр. 27/87

према месту настанка штете. Пријаву подноси, у року од 8 дана од дана ступања на снагу Закона, свако физичко и правно лице које је претрпело штету од елементарних непогода на подручју погођеном поплавама. Рок за подношење пријаве штете је преклузиван, тако да се после овог рока пријаве не могу подносити. Уколико пријава буде поднета и после протекла рока, надлежни орган је дужан да је одбаци као неблаговремену. Законом је прописано да се пријавом поднетом у складу са овим законом сматра и пријава штете поднета до дана ступања на снагу Закона.

На поднеске, радње и издавање документације у складу са овим законом, не плаћају се таксе, нити накнаде за услуге републичких, покрајинских органа и органа јединица локалне самоуправе.

Поступак води надлежни орган јединице локалне самоуправе, у складу са одредбама овог закона и Закона о општем управном поступку, с тим да се решење о врсти и висини помоћи доноси на основу критеријума утврђених државним програмом обнове.

Пре доношења решења првостепени орган је дужан да утврди све чињенице и околности које су од значаја за доношење решења. Независно од тога да ли је реч о обнови оштећених или обнови порушених објеката, приликом доношења решења о додели помоћи првостепени орган је, према државним програмима обнове, дужан да утврди следеће чињенице и околности:

"1) да је штета пријављена у складу са Законом;

2) да је штета последица поплава и клизишта, који су се десили током маја 2014. године. У случају сумње, орган је дужан да одговарајућим доказима утврди ове чињенице (провера мапе поплава, записници о геоморфолошким променама, исказу сведока и други докази);

3) да је пријављена штета на објекту у којем је подносилац пријаве стално живео. Ова чињеница се доказује уверењем о пребивалишту. У случају сумње, односно потребе, орган ће ову чињеницу утврдити одговарајућим доказима (исказу сведока, уверење о потрошњи електричне енергије и др.). Како се често у једном дворишту налази више објеката, од којих су неки некада коришћени или се повремено користе за становање или за друге активности, потребно је утврдити који је објекат који се стално и свакодневно користи за становање, је су само такви објекти предмет овог програма државне помоћи;

4) да ли је и у којој вредности прималац помоћи примио помоћ за обнову објекта од директног или индиректног корисника буџета Републике Србије, субјекта чији је оснивач или већински власник држава, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, односно донације која је реализована посредством горе наведених субјеката. Уколико је примљена помоћ мање вредности од висине помоћи која би се одредила решењем на основу категоризације и применом критеријума из овог програма, орган ће решењем утврдити државну помоћ у висини разлике између та два износа;

5) да ли постоји уговор о осигурању који обухвата насталу штету од поплате и клизишта као осигурани случај и да ли је по основу уговора о осигурању наплаћена сума осигурања, односно одштета због наступања осигураног случаја. Уколико је висина наплаћене суме мања од висине помоћи која би се одредила решењем на основу категоризације и применом критеријума из овог програма, орган ће решењем утврдити државну помоћ у висини разлике између та два износа. Ако постоји уговор о осигурању, а још није одлучено о одштетном захтеву, орган ће закључком прекинути поступак до коначне одлуке осигуравања о одштетном захтеву;

6) првостепени орган ће приликом одређивања редоследа обраде пријава штете водити рачуна о социјалном статусу, броју чланова породичног домаћинства, здравственом стању, броју малолетних лица у домаћинству и другим чињеницама, како би помоћ најпре стигла најугроженијим породицама".⁶

Када је реч о обнови породичних стамбених објеката, првостепени орган ће приликом одлучивања о додели државне помоћи, узети у обзир и следеће:

"1) првостепени орган ће као примарну меру, уколико су испуњени услови, решењем утврдити државну помоћ у виду изградње новог стамбеног објекта;

2) одлучујући о типу стамбеног објекта који се гради (члан 28. Закона), орган ће узети у обзир као критеријум број чланова породичног домаћинства, па ће тако, за домаћинства која имају до два члана,

⁶ Уредба о утврђивању Државног програма обнове оштећених породичних стамбених објеката

одредити објекат типа I, до четири члана – објекат типа II, и пет и више чланова – објекат тип III. Уколико је потребно, орган ће извести све потребне доказе ради утврђивања чињенице броја чланова породичног домаћинства;

3) уколико на грађевинској парцели у власништву примаоца помоћи не постоји могућност или није оправдана изградња новог стамбеног објекта, орган ће донети решење о изградњи објекта на земљишту у јавној својини или ће на други погодан начин обезбедити грађевинску парцелу а, уколико то није могуће, орган ће донети решење о исплати новчаног износа приближне вредности изградње новог објекта који би био додељен у складу са критеријумима из овог програма, и то за објекат тима I – 2.000.000,00 динара, објекат типа II – 2.500.000,00 динара, а за објекат типа III – 3.000.000,00 динара.⁷

Државни програми обнове посебну пажњу посвећују раду првостепеног органа са циљем да се поступак доделе помоћи што квалитетније и ефикасније спроведе, а учесници у поступку правилно поуче о процесним правима. С тим у вези, службено лице које води првостепени поступак има обавезу да, имајући у виду кратак рок за изјављивање жалбе, са посебном пажњом упозна странку са упутством о правном средству, које је обавезни део решења. Поред тога, првостепени орган је дужан да по пријему жалбе, посебно обрати пажњу да ли има места примени члана 225. Закона о општем управном поступку, односно да ли је жалба основана. Ово стога што у случају да нађе да је жалба основана, а није потребно спроводити нов посебан испитни поступак, првостепени орган може ствар решити друкчије и новим решењем заменити решење које се жалбом побија.

Решење о државној помоћи надлежни првостепени орган доставља странци - подносиоцу пријаве, објављује га на својој огласној табли и доставља Канцеларији у електронској форми.

Против тог решења се може изјавити жалба Комисији за утврђивање штете од елементарних непогода у року од 8 дана од дана достављања решења.

По пријему решења у електронској форми Канцеларија, по службеној дужности, врши укрштање података добијених верификацијом на

⁷ Уредба о утврђивању Државног програма обнове порушених породичних стамбених објеката

терену са подацима из решења о дражаној помоћи и предузима друге потребне радње. У случају сумње да су у првостепеном решењу одлучне чињенице непотпуно или погрешно утврђене, да је погрешно примењено материјално право или постоје други разлози који наводе на сумњу да решење није правилно и на закону засновано. Канцеларија о томе, без одлагања, обавештава Комисију за утврђивање штете од елементарних непогода, односно надлежно јавно тужилаштво, ради предузимања мере из њихове надлежности.

Решење Комисије за утврђивање штете од елементарних непогода, као другостепеног органа који образује Влада, је коначно и против њега се може водити управни спор. Како не постоје посебне одредбе у Закону које се тичу управног спора, управни спор се у свему води по правилима поступка прописаним Законом о управним споровима.

Имајући у виду да је важење Закона, а самим тим и његова примена временски ограничена на годину дана, сматрам да сви поступци пред органима управе и управни спорови поводом оцене законитости коначних управни аката донетих на основу тог закона, морају бити окончани у време важења Закона, што захтева нарочиту хитност у поступању.

Поред специфичности у поступку за доделу помоћи, законом су предвиђене одређене специфичности у другим областима које су уређене посебним законима, а тичу се јавних набавки, заштите здравља и животне средине, експропријације, изградње објеката.

Заштита права у поступцима јавних набавки

На набавке добара, услуга и радова који су неопходни за отклањање последица на подручју погођеном поплавама, примењује се отворени поступак у коме сва заинтересована лица могу поднети понуду, осим уколико је Међународним уговором другачије одређено.

Набавке спроводи Канцеларија, а могу их спроводити и други корисници јавних средстава одређени државним програмом обнове.

У поступку набавке ових добара, услуга и радова **НЕ ПРИМЕНЈУЈУ СЕ** одредбе Закона о јавним набавкама које се односе на:

- **план набавки**
- **претходно обавештење**

- начин доказивања обавезних и додатних услова за учешће у поступку јавне набавке
- рокове за подношење понуда и
- рокове за одлучивање Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки.

Испуњеност обавезних и додатних услова за учешће у поступку јавне набавке се доказује **изјавом**, којом понуђач под пуном материјалном и кривичном одговорношћу потврђује да испуњава услове.

Рок за подношење понуда не може бити краћи од десет дана од дана објављивања позива за подношење понуда, који се објављује и на интернет страници Канцеларије.

Захтев за заштиту права може поднети понуђач, подносилац пријаве, кандидат, односно заинтересовано лице, у току целог поступка јавне набавке, против сваке радње наручиоца, сагласно одредбама Закона о јавним набавкама⁸, али поднети захтев не задржава даље активности наручиоца, с тим што он може и пре истека рока за подношење захтева за заштиту права да закључи уговор о јавној набавци.

Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки је дужна да о захтеву за заштиту права одлучи у року од пет дана од дана пријема уредног захтева, а о жалби против закључка наручиоца у року од три дана од дана пријема жалбе. Одлуку донету о захтеву или жалби Републичка комисија је дужна да достави наручиоцу, подносиоцу захтева и изабраном понуђачу у року од два дана од дана доношења.

Наручилац може да одлучи да за набавку добара, услуга и радова примени и други поступак јавне набавке, али је у том случају дужан да прибави сагласност Канцеларије за помоћ и обнову поплављених подручја.

Будући да овај закон не садржи посебне одредбе које се односе на судску заштиту у управном спору у поступку оцене законитости решења Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки примењују се одредбе Закона којим је ова област уређена и Закона о управним споровима⁹. Према одредби члана 159. Закона о јавним набавкама, против одлуке Републичке комисије за заштиту права у поступцима јав-

⁸ "Службени гласник РС" бр. 124/2012

⁹ "Службени гласник РС" бр. 111/2009

них набавки се може покренути управни спор у року од 30 дана од дана пријема одлуке. Управни спор се може покренути и у случају када Републичка комисија није донела и доставила одлуку у роковима прописаним чланом 15. став 3, 4. и 5. Закона о отклањању последица поплава у Републици Србији (тужба због ћутања управе).

Заштита здравља људи и животне средине

Ради отклањања последица поплава на погођеним подручјима које могу довести до појаве епидемије заразних болести или до оболевања од других болести и повреда великог броја људи, министар надлежан за послове здравља, на предлог Института за заштиту здравља Србије, проглашава епидемију или опасност од епидемије заразних болести и других претњи по здравље већег броја људи и одређује заражено, односно угрожено подручје и наређује мере које треба предузети на спречавању и сузбијању заразних болести и других болести, као и других претњи по здравље већег броја људи. Законом је прописано да се мере, које својим актом одреди министар надлежан за послове здравља, спроводе на начин прописан Законом о заштити становништва од заразних болести¹⁰. При том, надзор над применом тог закона, прописа и општих аката којима се уређује област заштите становништва од заразних болести, врши министарство надлежно за послове здравља, преко санитарних инспектора чија су овлашћења прописана одредбом члана 41. став 2. и члана 42. став 2. истог закона. У вршењу инспекцијског надзора инспектор налаже извршење одређене мере решењем донетим по правилима управног поступка, против кога се може изјавити жалба у року од осам дана од дана достављања решења. По жалби одлучује министар, а жалба не одлаже извршење решења. Како је решење министра коначно у управном поступку, против тог решења се може тужбом покренути управни спор у року од 30 дана од достављања решења.

У случају појаве непожељних организама који не могу бити сузбијани другим средствима или биоцидним производом за који је донето решење о упису у Привремену листу биоцидних производа за достављање техничког досијеа, или издато одобрење на основу привремене дозволе о његовом коришћењу, на подручју погођеном поплавама могу се користи-

¹⁰ "Службени гласник РС" бр. 125/2004

ти и биоцидни производи добијени из донација за које није донето решење о упису у Привремену листу биоцидних производа за достављање техничког досијеа, или издато одобрење у складу са законом којим се уређује управљање биоцидним производима. Привремену дозволу за коришћење биоцидног производа издаје Министарство пољопривреде и заштите животне средине, сходном применом Закона о биоцидним производима¹¹. Реч је о посебном поступку који се разликује од поступака предвиђених Законом о биоцидним производима, будући да су Законом прописани и услови које биоцидни производ мора да испуни, односно шта захтев мора да садржи да би за њега била издата привремена дозвола. Привремена дозвола се издаје са роком важења не дужим од 120 дана, а решење о захтеву за издавање привремене дозволе се не може побијати жалбом, већ се против њега може водити управни спор.

Експропријација

Законом о експропријацији¹² ("Службени гласник РС", бр. 53/95...55/2013) је прописано да се непокретности могу експроприсати или се својина на њима може ограничити само у јавном интересу утврђеном на основу закона. Јавни интерес за експропријацију непокретности се утврђује законом или одлуком Владе. Када је у питању отклањање последица поплава, законодавац се определио да јавни интерес утврди законом. Поред тога што је законом утврђен јавни интерес за експропријацију, односно административни пренос непокретности, јавни интерес је утврђен и за установљавање права службености (непотпуна експропријација), ради постављања водоводних цеви, подземних и надземних водова свих напонских нивоа и дистрибутивних трансформаторских станица, телефонских каблова, подземних и надземних инфраструктура система даљинског грејања, као и за привремено заузимање непокретности ради извођења радова обухваћених програмом обнове. Као корисници експропријације одређени су: Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, јавни фондови, јавне агенције, привредна друштва основана од стране јавних предузећа и привредна друштва са већинским државним капиталом, основана од стране Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

¹¹ "Службени гласник РС" бр. 36/2009, 88/2010 и 92/2011

¹² "Службени гласник РС" бр. 53/95...55/2013

Предлог за експропријацију, сагласно одредби члана 25. Закона о експропријацији, подноси корисник експропријације органу јединице локалне самоуправе (надлежном за имовинско-правне послове) на чијој се територији налази непокретност која је предмет експропријације. Непокретност која је предмет експропријације се одређује на основу извода из државног програма обнове којим се утврђује да је на одређеној парцели предвиђена обнова објекта у складу са Законом. Међутим, пре доношења решења о експропријацији се мора утврдити да на територији те јединице локалне самоуправе не постоји друго земљиште на коме се може вршити градња нових објеката, а које је у државној или јавној својини.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе је дужан да донесе решење о експропријацији у року од осам дана од дана пријема предлога за експропријацију и да га достави сопственику непокретности. Сопственик непокретности може изјавити жалбу Министарству финансија – Сектору за имовинско-правне послове, такође у року од осам дана од достављања решења. Министарство финансија је дужно да донесе одлуку по жалби у року од осам дана. Решење Министарства финансија је коначно, па корисник експропријације може да буде уведен у посед експроприсане непокретности одмах по доношењу одлуке по жалби.

Како се у свему осталом, што није уређено Законом, примењују одредбе Закона о експропријацији и Закона о општем управном поступку¹³, против решења донетог по жалби се може покренути управни спор у року од 30 дана од дана достављања одлуке. Осим тога, у случају да Министарство финансија пропусти да одлучи по жалби у законом прописаном року од осам дана, подносилац жалбе може покренути управни спор због ћутања управе, али је пре подношења тужбе дужан да се обрати Министарству финансија са захтевом да у даљем року од седам дана донесе решење по његовој жалби.

Изградња породичних стамбених објеката

Обнова породичног стамбеног објекта који је срушен услед дејства поплава или активирањем клизишта, спроводи се изградњом новог типског објекта, исплатом новчане помоћи или куповином друге непокретности.

¹³ “Службени лист СРЈ” бр. 33/97 и 31/01 и “Службени гласник РС” бр. 30/10

Изградња породичног стамбеног објекта се врши пре издавања грађевинске дозволе, на основу главних пројеката за прописане типове стамбених објеката, које јединици локалне самоуправе доставља Канцеларија за помоћ и обнову поплавлених подручја која врши инвеститорска права у име и за рачун Републике Србије, као инвеститора, до издавања употребне дозволе за сваки појединачи објекат. Ову могућност предвиђа Закон о планирању и изградњи¹⁴ у члану 143. и то управо у случају ако се објекат гради непосредно пред наступање или за време елементарних непогода, као и ради отклањања штетних последица од тих непогода, непосредно после њиховог наступања. Овако изграђени објекат може остати као стални, ако инвеститор прибави грађевинску дозволу, односно решење којим се одобрава извођење радова, у року од 1 године од дана престанка околности које су проузроковале његово грађење, односно извођење радова.

Према одредби члана 31. став 2. Закона, јединица локалне самоуправе може, до истека тог рока, и једним решењем издати грађевинску и употребну дозволу. Такво решење је коначно и против њега се не може изјавити жалба, али се може покренути управни спор.

Надзор над применом закона

Надзор над применом закона врши Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, док надзор над повереним пословима одлучивања о врсти и висини помоћи врши Министарство државне управе и локалне самоуправе. То значи да ће ови органи бити овлашћени, у случају кад нема другостепеног органа, да пониште или укину решење првостепеног органа по снову службеног надзора. Против тог решења, донетог у поступку вршења надзора, није допуштена жалба, већ се може непосредно покренути управни спор.

---

¹⁴ “Службени гласник РС”, бр.72/09...98/13

Ана Ковачевић,
саветник Управног суда

НОВЧАНО КАЖЊАВАЊЕ У УПРАВНОМ СПОРУ

Институт новчаног кажњавања, као средства које стоји суду на располагању у случајевима прописаним законом, које се може изрећи како странкама тако и другим учесницима у поступку, у пракси Управног суда још увек није заживео. Прописан је Законом о управним споровима¹, а на њега се примењују и одредбе Закона о парничном поступку², Закона о извршењу кривичних санкција³, као и одредбе Судског пословника⁴.

Иако примена института новчаног кажњавања, у погледу законских решења, са собом носи одређене недоумице и недоречености, од изузетног је значаја, како за спречавање различитих видова неодговорног, непримереног и несавесног понашања које се може јавити у току поступка тако и за превенцију таквог понашања странака и других учесника, а све у циљу ефикасне заштите лица у поступцима пред судом.

Изрицање новчане казне у управном спору

Имајући у виду одредбе Закона о управним споровима, могућност новчаног кажњавања, с једне стране, проистиче из обавезе органа јавних власти да на захтев суда доставе исправе којима располажу у року који суд означаи а са друге стране, као последица активног или пасивног непоступања по пресуди Управног суда. Новчано кажњавање је, према слову закона, искључиво усмерено на руководиоца органа, а то је по правилу доносилац и потписник тужбом оспореног управног акта (министар, помоћник министра, директор, начелник итд.), али не и лице које је актом руководиоца органа овлашћено да потпише управни акт. Када су у питању одредбе Закона о парничном поступку, који се сагласно одредби чл. 74. Закона о управним споровима сходно примењује у управним споровима, на питања која нису уређена тим

1 “Службени гласник Републике Србије” број 111/09

2 “Службени гласник Републике Србије” број 72/11, 49/13, 74/13 и 55/14

3 “Службени гласник Републике Србије” број 85/05, 72/09 и 31/11

4 “Службени гласник Републике Србије” број 110/09, 70/11, 19/12 и 89/13

законом, основ за новчано кажњавање представља непоштовање процесне дисциплине странака али и других учесника у поступку (сведока, вештака итд.). При том, треба имати у виду да се "решење о новчаном кажњавању учесника у поступку, може донети само на рочишту, а ван истога, једино ако је процесна недисциплина везана за поднеске".⁵

Питање новчаног кажњавања у Закону о управним споровима обрађено је у посебној XIII глави, и предвиђа три ситуације у вези којих се руководиоцу органа може изрећи новчана казна.

Прва се односи на случај када орган јавне власти не достави тражене исправе на захтев суда. Његова обавеза проистиче из члана 31. став 1. Закона о управним споровима према коме су, на захтев суда, сви државни органи, органи аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе, и други носиоци јавних овлашћења дужни да доставе исправе којима располажу у року који суд означи. Уколико се руководилац органа јавне власти не одазове позиву суда или не наведе, по оцени суда, оправдане разлоге за недостављање тражених исправа, суд ће му решењем изрећи новчану казну у износу од 10.000 до 50.000 динара. Дакле, суд има овлашћење да новчано казни руководиоца, не само државног органа, већ и сваког другог државног и недржавног субјекта са јавним овлашћењима.

Друга се односи на активно непоступање надлежног органа по пресуди Управног суда, а прописано је у члану 70. став 1. Закона о управним споровима. Према тој одредби, ако надлежни орган после поништења управног акта донесе управни акт противно правном схватању суда или противно примедбама суда у погледу поступка, тужилац може да поднесе нову тужбу а суд ће поништити оспорени акт и сам решити управни ствар пресудом. Ако то није могуће због природе те ствари или је иначе пуна јурисдикција законом искључена, суд ће руководиоцу који није поступио по пресуди Управног суда решењем изрећи новчану казну у износу од 30.000 до 100.000 динара.

Најзад, трећа могућност за новчано кажњавање руководиоца органа везана је за ситуацију пасивног непоступања по пресуди Управног суда, у ком случају је поступање суда одређено чланом 71. Закона о управним споровима. Овим чланом закона је прописано да, ако надлежни орган после поништења управног акта не донесе одмах, а најкасније у року од 30

---

5 Решење Вишег суда у Пожаревцу, Гж2. 34/2013(2012) од 07.06.2013. године

дана, нови управни акт или акт о извршењу пресуде донете у спору пуне јурисдикције, странка може посебним поднеском да тражи доношење таквог акта. Ако надлежни орган не донесе захтевани акт ни у накнадно остављеном року од седам дана од тражења странке, странка може посебним поднеском да захтева од суда који је донео пресуду доношење таквог акта. По захтеву странке, суд ће затражити од надлежног органа обавештење о разлозима због којих управни акт није донео. Надлежни орган је дужан да ово обавештење да најкасније у року од седам дана, а ако то не учини или ако дато обавештење по нахођењу суда не оправдава неизвршење судске пресуде, суд ће, уколико природа ствари то дозвољава, донети решење које у свему замењује акт надлежног органа, донето решење доставити органу надлежном за извршење који је дужан да без одлагања изврши овакво решење, и о томе истовремено обавестити орган који врши надзор. Ако то није могуће, зато што природа ствари то не дозвољава или је пуна јурисдикција законом искључена, суд ће руководиоцу органа који уопште није поступио по пресуди, решењем изрећи новчану казну у износу од 30.000 до 100.000 динара.

Из напред изложеног се може закључити да је циљ новчаног кажњавања руководиоца органа јавне власти да изврши своју обавезу прописану законом. Стога је законом прописано за сва три случаја да када руководиоца органа не изврши обавезу ни након што је новчано кажњен, суд му може поново изрећи прописану новчану казну. При том, треба имати у виду да законом није прописана граница новчаног кажњавања, те се може закључити да се новчано кажњавање може понављати више пута, односно, све до извршења тражене радње руководиоца органа јавне власти.

Закон о парничном поступку садржи одредбе о новчаном кажњавању због непоштовања процесне дисциплине које се, захваљујући сходној примени, могу применити и у управном спору. Према важећим одредбама, уколико физичко или правно лице поднеском вређа суд, странку или другог учесника у поступку, као и уколико странке и други учесници у поступку користе своја процесна овлашћења супротно циљу због којих су прописана, физичко лице ће бити кажњено новчаном казном од 10.000 до 150.000 динара а правно лице од 30.000 до 1.000.000 динара. Суд ће новчано казнити и пуномоћника за примање писмена који не обавести суд о промени адресе, и то казном од 10.000 до 150.000 динара, а иста казна је

предвиђена и за лица која ометају предузимање парничних радњи и достављање писмена и списка. Тако, ако сведок који је уредно позван да дође у суд, а свој изостанак не оправда, као и у случају када се без оправданог разлога удаљи са места где треба да буде саслушан може бити новчано кажњен. Разлог за новчано кажњавање сведока у износу од 10.000 до 150.000 динара представља и ситуација у којој сведок, по оцени суда, неоправдано одбије да сведочи. Новчано кажњавање је прописано и за вештаке, у распону од 10.000 до 150.000 динара за физичка лица и одговорно лице у правном лицу, и од 30.000 до 1.000.000 динара за правна лица, уколико су уредно позвани а не дођу на рочиште, те уколико у остављеном року не дају налаз и мишљење или ако одбију да изврше вештачење.

Решење суда о кажњавању руководиоца органа

На садржину решења о новчаном кажњавању, које у управном спору доноси трочлано веће, сходно се примењују одредбе закона које прописују садржину пресуде. Тако се решење састоји из заглавља, увода, диспозитива и образложења.

Заглавље решења садржи грб Републике Србије, назив Република Србија, назив суда, ознаку и број предмета, датум и седиште суда. Уколико је решење израђено у одељењу изван седишта суда у заглављу се, поред назива суда, наводи и одељење које је решење донело.

Увод решења садржи означавање суда, име и презиме председника већа, чланова већа и записничара, означавање странака и њихових заступника (име и презиме, пребивалиште или боравиште, односно седиште странака, њихових заступника и пуномоћника), предмет спора и дан када је решење донето.

Диспозитив решења, који мора бити одвојен од образложења, садржи одлуку о изрицању новчане казне руководиоцу органа, његове основне податке (име и презиме, функцију, односно звање), новчани износ на који се кажњава (означен бројем и словима), жиро рачун Управног суда на који се врши уплата новчане казне, рок у коме треба извршити уплату и доставити суду доказ о уплати, као и упозорење о могућности замене изречене новчане казне казном затвора или рада у јавном интересу.

У образложењу суд излаже укратко предмет спора, разлоге који оправдавају изрицање новчане казне, односно чињенице на основу којих је решење донето и прописе на којима је засновано.

Изворник решења мора бити потписан од стране председника већа и записничара, а решење се издаје странкама у овереном препису. О већању и гласању саставља се посебан записник који се, након потписивања свих чланова већа и записничара, затвара у посебан омот.

Када су у питању саставни делови решења о изрицању новчане казне, треба рећи да је Законом о парничном поступку предвиђен правни лек, а то је жалба која не одлаже извршење решења. На овом месту долазимо и до првог питања за које се може рећи да је спорно или, другим речима, још увек отворено за одговоре праксе. Да ли је у управном спору, када су у питању решења о новчаном кажњавању, могућа сходна примена Закона о парничном поступку, у ситуацији кад жалба као правно средство није предвиђена Законом о управним споровима? По мишљењу аутора, сходна примена у овом конкретном случају није могућа, јер није примерена правној природи управног спора који је једностепен.

Извршење решења о новчаном кажњавању

У Закону о управним споровима питању извршења новчаних казни посвећен је један члан, и то члан 76. који прописује да се новчана казна, изречена по овом закону, извршава по службеној дужности. Да би се дошло до правилног тумачења и примене ове одредбе, морају се применити одредбе Закона о парничном поступку, као и Закона о извршењу кривичних санкција. Такође, одредбе које допуњују законске одредбе, а које се односе на питање извршења новчаних казни, налазимо у Судском пословнику.

Пре свега, одговор на питање ко је надлежан за спровођење извршења решења о новчаном кажњавању даје Закон о извршењу кривичних санкција, према коме је за извршење новчане казне надлежан суд који је донео првостепену пресуду, у нашем случају Управни суд. Овакво решење је на снази од доношења Закона о изменама и допунама Закона о извршењу кривичних санкција⁶ у којем је изостављен став 2. члана 175, а који је до тада, у погледу надлежности и поступка за наплату новчане казне упу-

6 “Службени гласник Републике Србије” број 72/09

ћивао на примену раније важећег Закона о извршном поступку⁷. Тако је, према ранијем законском решењу, судска одлука, односно решење о изрицању новчане казне, као извршна исправа, достављана извршном одељењу месно надлежног основног суда, који је спроводио извршење. Месна надлежност је утврђивања по месту пребивалишта односно седишта извршног дужника. У поступку извршења решења о новчаном кажњавању као правни лек био је предвиђен приговор, за чије изјављивање је био предвиђен рок од три дана од дана достављања решења о извршењу.

Сада, када из позитивних законских прописа произилази надлежност Управног суда за извршење решења о новчаном кажњавању, постоји, пре свега, неопходност увођења новог уписника. Судским пословником, у делу где су дефинисани уписници за грађанске предмете и предмете привредних судова, за извршење наплате новчане казне и за новчано кажњавање предвиђени су посебни уписници, док за управне предмете нема посебног уписника за извршење наплате новчаних казни које изриче Управни суд.

Већ је речено да, у решењу о новчаном кажњавању, суд одређује рок за уплату новчане казне. Тај рок не може бити краћи од 15 дана ни дужи од три месеца, док у оправданим случајевима суд може дозволити да осуђени плати новчану казну у ратама, с тим да рок исплате не може бити дужи од једне године. Новчани износ се може уплатити уплатницом, путем поште или банке, а изузетно суд може новчани износ примити и непосредно, у ком случају је у обавези да сачини признаницу из блока признаница у три примерка, од којих се један даје уплатиоцу, други прилаже уз благајнички налог, а трећи остаје у списима предмета. Судија је дужан да наредног дана примљени новац преда у депозит суда. Такође, сагласно одредбама Судског пословника, у поступку наплате новчане казне, одређене надлежности има и писарница суда, која предузима одговарајуће мере да се новчана казна након издате наредбе суда уредно и брзо наплати.

Посебно треба рећи да неизвршење изречене новчане казне представља препреку за архивирање предмета, имајући у виду да је као обавезна радња пре архивирања предмета предвиђена контрола да ли је новчана казна наплаћена и унета у контролник новчаних казни.

---

7 “Службени гласник Републике Србије” број 125/04

Замена новчане казне казном затвора

Ако кажњено лице не плати новчану казну у року одређеном у решењу о кажњавању, суд ће новчану казну заменити казном затвора. И на овом месту треба рећи да је пре измена Закона о извршењу кривичних санкција из септембра 2009. године, било прописано да ће се, у случају када осуђени не плати новчану казну у одређеном року, приступити принудној наплати, чије трошкове сноси осуђени, а наплаћена средства представљају приход буџета Републике Србије. Затим, као следећи корак, био је прописан поступак наплате новчане казне пописом и продајом покретних, па и непокретних, ствари осуђеног, па тек кад новчана казна није могла да се наплати ни на један од наведених начина замењивана је казном затвора. Према важећим прописима, неплаћена новчана казна се одмах замењује казном затвора и то тако што се за сваких започетих хиљаду динара новчане казне одређује један дан казне затвора, с тим да казна затвора не може бити дужа од шест месеци. Ако је изречена новчана казна у износу већем од седамсто хиљада динара, казна затвора не може бити дужа од једне године. Ако осуђени плати само део новчане казне, суд ће остатак казне сразмерно заменити казном затвора, а ако осуђени исплати остатак новчане казне, извршење казне затвора ће се обуставити на основу одлуке суда.

Када је у питању поступак извршења изречене казне затвора којом је замењена новчана казна, поступак је посве другачији. Имајући у виду да се "надлежност суда за извршење новчане казне састоји и у замени новчане казне казном затвора, у целини или делимично или замене новчане казне другом санкцијом"⁸, доношење решења о замени новчане казне казном затвора такође је у надлежности Управног суда. С друге стране, спровођење решења о замени новчане казне у казну затвора, је скуп техничких радњи и поступака, који се врши према одредбама Закона о извршењу кривичних санкција. Наиме, ако суд који је донео првостепену одлуку није надлежан за упућивање осуђеног на издржавање казне затвора, дужан је да извршну одлуку, са подацима о личности осуђеног достави надлежном суду за упућивање на извршење казне у року од три дана од дана када је одлука постала извршна. Надлежни суд дужан је да у року од три

8 Из одлуке Врховног касационог суда, у оквиру одговора на питања привредних судова који су утврђени на седници Одељења Привредног апелационог суда одржаној 23.10.2012. године – Судска пракса привредних судова – Билтен број 3/2012

дана од пријема одлуке приступи упућивању осуђеног на издржавање казне. Ближи пропис о упућивању лица лишених слободe доноси министар надлежан за послове правосуђа. За упућивање на издржавање казне затвора надлежан је основни суд према пребивалишту односно боравишту осуђеног у време када је одлука којом је изречена казна постала правноснажна.

Замена новчане казне казном рада у јавном интересу

Са друге стране, неплаћена новчана казна може се, уместо казном затвора, заменити казном рада у јавном интересу. Замена се врши тако што се за сваких започетих хиљаду динара новчане казне одређује осам часова рада у јавном интересу, с тим да рад у јавном интересу не може бити дужи од триста шездесет часова. Сам поступак извршења решења о замени новчане казне казном рада у јавном интересу почиње тако што суд који је донео првостепену одлуку, дакле Управни суд, извршно решење са подацима о личности осуђеног доставља организационој јединици у саставу Управе надлежне за третман и алтернативне санкције, у року од три дана од дана када је одлука постала извршна. За само извршење казне рада у јавном интересу надлежан је повереник, кога решењем одређује директор Управе, у року од осам дана од дана пријема решења. Ближи пропис о извршењу казне рада у јавном интересу доноси министар надлежан за правосуђе у сарадњи са министром надлежним за рад.

Коначно, после смрти осуђеног новчана казна се неће извршити.

* * *

Из изложеног се може закључити следеће:

- 1. Новчано се може казнити руководиоца органа јавне власти, уколико се не одазове позиву суда или не наведе, по оцени суда, оправдане разлоге за недостављање тражених исправа, као и у случајевима активног или пасивног непоступања по пресуди Управног суда.**
- 2. Новчано кажњавање је предвиђено и у случајевима непоштовања процесне дисциплине, како странака у поступку тако и других учесника.**
- 3. Управни суд изриче новчану казну решењем, против ког се не може изјавити жалба.**

4. Управни суд је надлежан за спровођење извршења решења о новчаном кажњавању, као и за доношење решења којим се изречена новчана казна замењује казном затвора или казном рада у јавном интересу.
5. За извршење казне затвора надлежан је основни суд према пребивалишту или боравишту осуђеног, а за извршење казне рада у јавном интересу надлежна је Управа за извршење кривичних санкција, Одељење за третман и алтернативне санкције.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

34

БИЛТЕН судске праксе Управног суда /
главни и одговорни уредник Стево Ђурановић. -
бр. 4, 2014- . - Београд (Булевар војводе Мишића
37/II) : Intermex, 2014 - (Београд : "DIS Public").
- 22 cm

Три пута годишње
ISSN 2217-4109 = Билтен судске праксе
Управног суда
COBISS.SR-ID 179854860